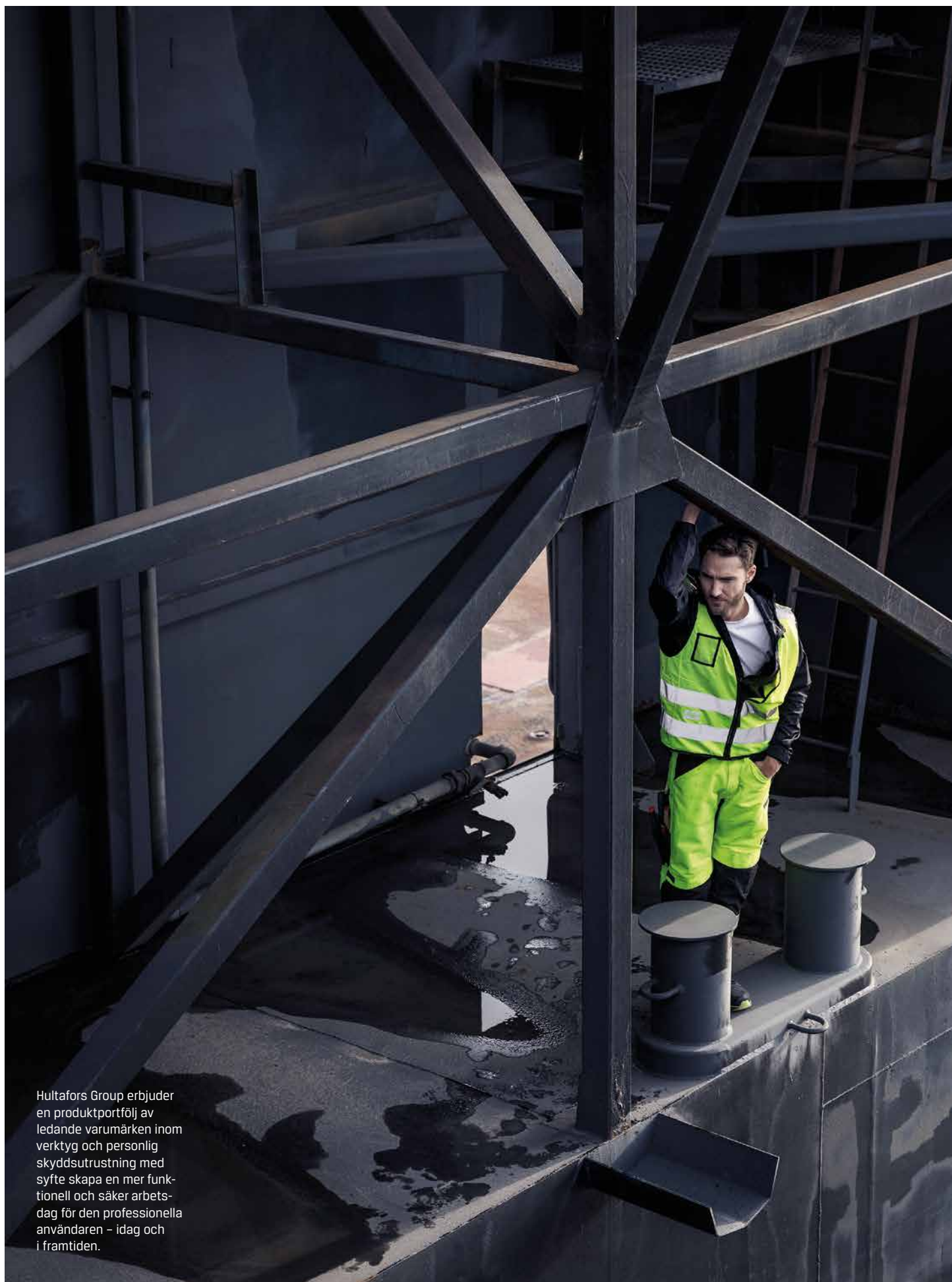






Hultafors Group erbjuder en produktportfölj av ledande varumärken inom verktyg och personlig skyddsutrustning med syfte skapa en mer funktionell och säker arbetsdag för den professionella användaren – idag och i framtiden.



Innehåll

Det här är Latour	4
Året i korthet	6
Underliggande resultat	7
VD-ord	8
Affärsutveckling	11
Hållbarhetsrapport	16
Substansvärdet	24
Aktien	26
Totalavkastning	28
Industri rörelsen	30
Portföljbolagen	54
Delägda innehav	67
Årsredovisning 2019	69
Revisionsberättelse	110
Revisorns yttrande om hållbarhetsrapporten	113
Bolagsstyrning	114
Revisorns yttrande om bolagsstyrningsrapporten	117
Styrelse	118
Vi på Latour, koncernledning, revisorer	119
Kvartalsuppgifter	120
Tioårsöversikt	121
Aktieägarinformation	122

Det här är Latour



Vi tror på ett aktivt ägarskap

SAMTLIGA INNEHAV bedrivs i huvudsak i två grenar, en helägd industrirörelse och en portfölj med börsnoterade innehav. Oavsett om innehaven är noterade, onoterade, helägda eller delägda, verkar Latour som aktiv huvudägare i bolagen, där styrelsearbetet är den viktigaste plattformen för hållbart värdeskapande.

SAMTLIGA INNEHAV tillämpar ett tydligt arbetssätt för styrelsearbete, förvärvsprocesser och integrationsprocesser. Latours intressen i ett flertal globala koncerner medverkar till att bolagen utvecklas i enlighet med den internationella expansionsstrategin, genom att innehaven kan utbyta erfarenheter och kunskap.

LEDARSKAPET HAR EN central roll i ägarstyrningen. Ledare i Latourkoncernen ses som kulturbärare och förebilder och tar ansvar för resultat, hållbart värdeskapande och organisationernas välmående. Ledarskapet präglas av frihet under ansvar, som går hand i hand med feedback och transparens.

LÅG NETTOSKULDSÄTTNING

Latours nettoskuldsättning ska som mest uppgå till sammanlagt 10 procent av börsportföljens värde samt 2,5 gånger den helägda industrirörelsens EBITDA-resultat, mätt som ett genomsnitt för de senaste tre åren, justerat för förvärv och avyttringar.

PRISVÄRD ÄGARSTYRNING

Latours aktieägare erbjuds aktiv ägarstyrning till en förvaltningskostnad på cirka 0,1 procent av det förvaltade marknadsvärdet.

FINANSIELLA MÅL FÖR DE HELÄGDA INDUSTRIRÖRELSENA UNDER EN KONJUNKTURCYKEL

Genomsnittlig årlig tillväxt	>10 procent
Rörelsemarginal	>10 procent
Avkastning på operativt kapital	15–20 procent

UTDELNINGSPOLICY

Vidareutdelning av mottagen utdelning från börsportföljen och delägda innehav	100 procent
Utdelning av vinsten efter skatt i helägda bolag	40–60 procent



VISION

Latours vision är att vara ett hållbart och attraktivt val för långsiktiga investerare som önskar god avkastning. Latour skapar värden i sina innehav genom att vara en aktiv och långsiktig ägare som med finansiell styrka och djupt industriellt kunskande bidrar till hållbar utveckling av företagen.



VERKSAMHETSIDÉ

Latours övergripande verksamhetsidé är att investera i sunda företag med egna produkter, en stark utvecklingspotential som stöds av globala megatrender och som har goda framtidsutsikter. Den långsiktiga ambitionen är att genom ett aktivt ägande skapa internationell tillväxt och mervärde i dessa innehav.

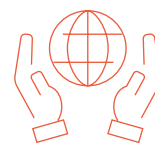


KÄRNVÄRDEN

Latours kärnvärden är:

- Långsiktighet
- Affärsmässighet
- Utveckling

Styrningen präglas av en delegerad beslutsstruktur, varje innehav har en unik företagskultur och eget strategiarbete. Latours kärnvärden genomsyrar dock alla innehav.

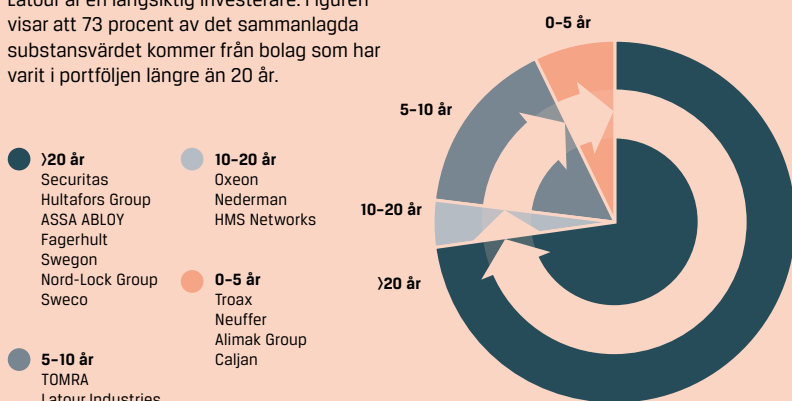


EN HÅLLBAR STRATEGI

Hållbarhet är integrerat i Latours investeringsstrategi. Genom att utveckla hållbara verksamheter skapas långsiktiga värden. Störst påverkan har Latour som en aktiv och ansvarsfull ägare. Via styrelsearbete är Latour drivande i, och har höga förväntningar på, innehavens hållbara utveckling.

LÅNGSIKTIGT VÄRDESKAPANDE

Latour är en långsiktig investerare. Figuren visar att 73 procent av det sammanlagda substansvärdet kommer från bolag som har varit i portföljen längre än 20 år.



VÄXER INTERNATIONELLT

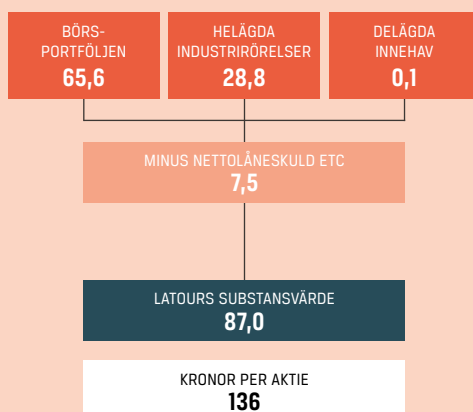
Latours innehav har goda förutsättningar att växa med egna produkter och via internationell expansion. De helägda rörelsernas försäljning utanför Norden har ökat från 20 procent 2003, då den nya strategin slogs fast, till 65 procent 2019.

2003
20 %

2019
65 %

SUBSTANSVÄRDET OCH DESS DELAR

Latours substansvärde domineras av portföljbolagen och den helägda industrirörelsen. Metoden för att fastställa värdet på den helägda industrirörelsen beskrivs på sid 25.



Samtliga belopp i Mdr kr om inget annat anges. Värden gäller per 31 december 2019.

160 000 PROCENTS TOTALAVKASTNING

Sedan starten 1985 har Latouraktien haft en totalavkastning på cirka 160 000 procent. Det kan jämföras med 6 200 procent för SIXRX. Latours börsvärde uppgick till 97,8 (71,7, föregående år) Mdr kr vid utgången av 2019.

Latour
160 000 %

SIXRX
6 200 %

Året i korthet

Fortsatt stark utveckling
och ett nytt affärsområde

Q1

Den helägda industrirörelsen fortsatte att växa med oförminskad takt och kunde redovisa ännu ett rekordkvartal.

Ett förvärv genomfördes, av norska TKS Heis AS, genom affärsområdet Latour Industries.

Börsportföljen ökade i värde med hela 20,7 procent att jämföra med 13,2 procent för indexet SIXRS.

Latour accepterade bud på och avyttrade samtliga resterande aktier i Loomis.

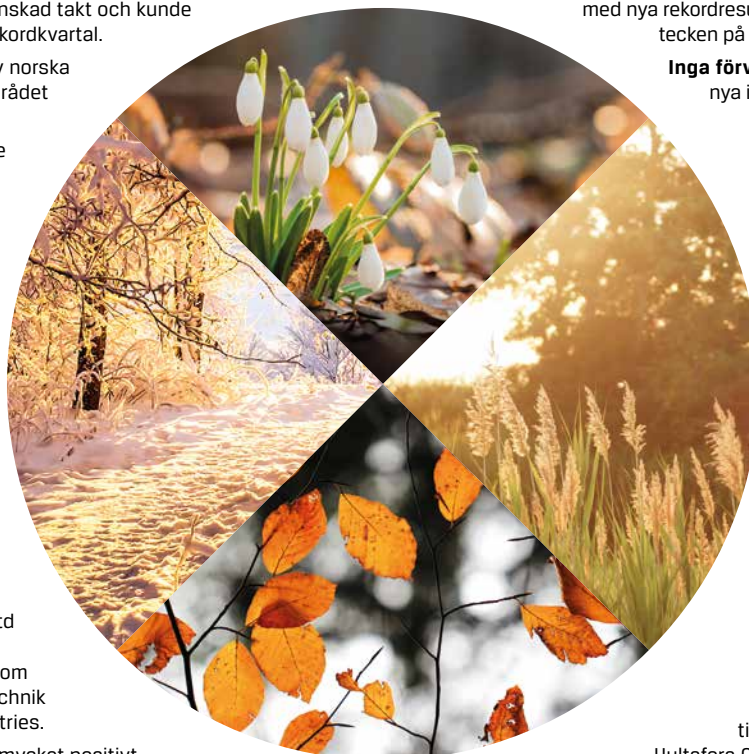
Avyttring av samtliga aktier i det delägda innehavet Diamorph.

Q4

Förvärv av danska Caljan som vid tillträdet bildade ett femte affärsområde inom den helägda industrirörelsen.

Förvärv av brittiska Invalift Ltd och Ability Lifts Ltd till Aritco inom Latour Industries. Avtal om förvärv av tyska S+S Regeltechnik till Bemsig inom Latour Industries.

Börsportföljen utvecklades mycket positivt under kvartalet och Latours ägande i Fagerhult ökade.



Industrirörelsen utvecklades fortsatt starkt med nya rekordresultat, dock kunde vissa tecken på en avmattning noteras.

Q2

Inga förvärv genomfördes men antalet nya intressanta uppslag ökade efter en trög inledning på året.

Börsportföljen utvecklades också starkt och betydligt bättre än jämförelseindex. Latour ökade sin investering i Fagerhult genom deltagande i en företrädesemission.

Avyttring av samtliga aktier i det delägda innehavet Terratech.

Q3

Johan Hjertons-son tillträdde om ny VD för Latour.

Trots tecken på avmattning i omvärlden kunde den helägda industrirörelsen rapportera fortsatt positiv utveckling. Förvärvsaktiviteten var dessutom väldigt hög.

Förvärv av norska Klimax AS till Swegon, amerikanska CLC till Hultafor Group och brittiska SyxthSense till Produal inom Latour Industries.

INDUSTRIRÖRELSEN

17 %

Total tillväxt av
Industrirörelsen

- ▶ Nettoomsättningen uppgick till 13,5 (11,6) Mdr kr, vilket motsvarar en total tillväxt på 17 (20) procent.
- ▶ Den organiska tillväxten uppgick till 6 (10) procent.
- ▶ Rörelseresultatet ökade till 1,8 (1,5) Mdr kr.

BÖRSPORTFÖLJEN

40 %

Ökat värde på
börsportföljen

- ▶ Värdet steg med 40,0 (1,9) procent justerat för utdelningar.
- ▶ Utdelningarna till Latour steg med 6 procent för jämförbar portfölj till 1172 (1104) Mkr.

SUBSTANSVÄRDET

136 kr

Substansvärde
per aktie

- ▶ Latours bedömda substansvärde uppgick vid 2019 års utgång till 136 (100) kronor per aktie, en ökning med 39,4 procent justerat för lämnad utdelning.

TOTALAVKASTNING

39 %

Total avkastning
på aktien

- ▶ Under 2019 uppgick Latouraktiens totalavkastning till 39,1 (13,7) procent, och till 235 procent för perioden 2015–2019.

Underliggande resultat 2019

Resultatförbättring med 23 procent

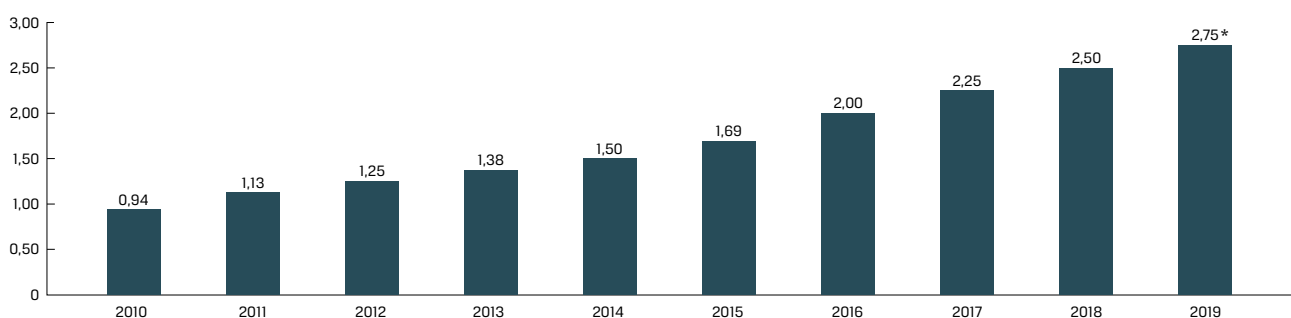
Denna sida illustrerar innehavens underliggande resultatutveckling under 2019 och hur detta resultat kan kopplas till den föreslagna utdelningen till Latours aktieägare efter verksamhetsårets utgång.

VERKSAMHETERNAS UTVECKLING

	2019	2018	Förändring, %
Rörelseresultat i de helägda affärsområdena (Mkr)	1 817	1 476	23 %
Förväntade utdelningar från börsportföljen och delägda innehav (Mkr)	1 172	1 104	6 %
Utdelning till Latours aktieägare (kr/aktie)	2,75	2,50	10 %

EFFEKT FÖR AKTIEÄGARNA

UTVECKLING ORDINARIE UTDELNING, KR/AKTIE



* Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

Johan Hjertonsson, VD och koncernchef:

”Bra ledare är nyckeln”

Johan Hjertonsson är ny koncernchef på Latour sedan 1 september 2019. Här berättar Johan om sin syn på verksamheten och hur Latour ska kunna fortsätta sin framgångsrika resa.

Du är ny som VD för Latour sedan september och kan se tillbaka på ett spännande och framgångsrikt år för koncernen. Låt oss därför inleda med att fråga – hur känns det?

– Det känns väldigt bra, inte minst på grund av det fina mottagande jag fått av organisationen. Jag får dessutom summera ett år där vi inte bara har levererat nya rekord i resultat, tillväxt och avkastning utan även genomgått en av de intensivaste förvärvsfaserna i Latours historia. Under andra halvåret gjorde vi många och stora förvärv i den helägda industri-rörelsen, där förvärvet av danska Caljan sticker ut.

Vad är speciellt med förvärvet av Caljan?

– Utöver att bolaget direkt blev ett nytt femte affärsområde i koncernen, är det ett bra exempel på hur vi vill adressera digitaliseringstrenden, i detta fall genom att effektivisera e-handeln. Bolaget har haft en genomsnittlig tillväxttakt på mer än 22 procent de senaste åren med god lönsamhet, men är bara i början på sin resa. Den explosionsartade utvecklingen inom e-handeln bedöms fortsätta och behovet av effektiva automationslösningar kommer att växa i minst samma takt. På klassiskt Latour-manér har Caljan en stark position i Europa som de kan utgå ifrån för att växa i andra delar av världen. De får stor frihet hos oss och kan dra fördel av vårt nätverk och kunskap, och vi kan stötta dem i arbetet med att hitta kompletterande förvärv för att kunna accelerera tillväxten ytterligare.

Har annars den höga aktiviteten under hösten något att göra med att du kom in som ny VD?

– Nej, inte alls, det bara råkade sammanfalla. Alla förvärv

vi genomför föregås alltid av en lång och gedigen analysfas. Vi har dessutom väldigt tydliga investeringskriterier när vi letar förvärv och under hösten slumpade det sig helt enkelt att flera av de affärer vi länge tittat på gick i lås. Det blev därför en intensiv, men väldigt rolig period och en rivstart för mig på Latour.

”Jag brukar likna innehaven med diamanter. Vi har en del färdigslipade och en del som behöver slipas, och vi letar hela tiden efter nya.”

Johan Hjertonsson om Latours portfölj av fina verksamheter.

Som sagt, det går bra för Latour. Vad ser du som de viktigaste anledningarna till framgångarna?

– Till att börja med kan jag konstatera att vi har en portfölj med väldigt fina bolag. Jag brukar likna innehaven med diamanter. Vi har en del färdigslipade och en del som behöver slipas, och vi letar hela tiden efter nya, som Caljan. Men verksamheterna skulle inte kunna ha utvecklats på det sätt som skett om det inte vore för ledarskapet. Vi har väldigt duktiga ledare, med stor frihet i sina operativa roller och som kan agera långsiktigt. Jag tror att vår decentraliserade ledningsmodell är grunden till mycket. Har du en modell där styrelsen tar sitt ansvar och ledningen sitt, då kan du attrahera de bästa ledarna, de som vill få en möjlighet att driva verksamheten som sin egen. Min viktigaste uppgift som VD för koncernen är därför att se till att vi har rätt person på rätt plats vid rätt tidpunkt.



”Det blev en intensiv,
men väldigt rolig period
och en rivstart för mig
på Latour.”

JOHAN HJERTONSSON**Position:**

VD och koncernchef

År inom Latour:

10 år, inklusive åren
som VD för AB Fagerhult,
ett av Latours nio börs-
portföljbolag.

Tidigare erfarenhet:

VD för AB Fagerhult och
Lammhult Design Group AB.
Ledande befattningar inom
Electrolux-koncernen.





Med förvärvet av Caljan ökar den helägda industrirörelsen ytterligare i betydelse för Latour. Finns det någon speciell strategi bakom detta?

– Ingen annan än att vi hela tiden letar efter bolag som möter våra kriterier och där vi som huvudägare kan bidra till värdeskapandet. Då spelar det ingen roll var vi hittar dessa bolag. Att den helägda industrirörelsen ökat i betydelse de senaste åren beror på framgångarna för verksamheterna och att vi har hittat bra kompletteringsförvärv. Även om vi inte adderade något nytt bolag till börsportföljen under 2019 har vi genom styrelserna varit aktiva i de befintliga bolagens förvärvsarbete, såsom Fagerhults förvärv av italienska *iGuzzini*, ASSA ABLOYS förvärv av *agta record* i Schweiz och när Nederman köpte finska *Gasmet Technologies* strax innan jul. Att börsportföljens totalavkastning uppgick till 40 procent under året tyder på att vi har bra bolag även i detta ben av verksamheten.

"När det gäller hållbarhet/miljö är vårt fokus tvådelat. Vi gör jobbet för att det kommer bli en förutsättning för att kunna göra affärer, men också för att vi vill – från hjärtat."

Johan Hjertonsson om hur Latour arbetar för att adressera en viktig global trend.

Även om det varit ett starkt 2019 råder väl ändå en viss osäkerhet på marknaderna?

– Ja, det stämmer. På sätt och vis har en ny världsbild trätt fram, med ökad protektionism och ett hårdare politiskt landskap i flera regioner. Dessa faktorer kommer verka dämpande på världsekonomin samtidigt som de långsiktiga, globala trenderna fortsatt är intakta. Och det är dessa trender vi alltid utgår från när vi gör våra investeringar och utvecklar verksamheterna.

Är det några av trenderna som är mer aktuella än andra?

– Vi har ett stort fokus på att adressera digitaliseringen och hållbarhet/miljö. Digitalisera är något vi bara måste göra, för kundens bästa och för att vi ska kunna göra bättre affärer. Bra exempel på detta är Nord-Lock Groups senaste innovation *Superbolt LST* och Swegons intelligenta klimatsystem *WISE*. Ett annat exempel är Latour Industries affärsenhet *Bemsiq*, som består av fem bolag med fokus på att digitalisera olika fastighetsfunktioner samt att samla och dela data till fastighetsägare. När det gäller hållbarhet/miljö är vårt fokus tvådelat. Vi gör jobbet för att det kommer bli en förutsättning för att kunna göra affärer, men också för att vi vill – från hjärtat. Vi ska se till att våra företag kan bidra till att göra rätt saker och vara vägledande. Detta är en utfästelse och en resa vi påbörjat.

Hur viktig är er internationalisering?

– Om vi ska kunna fortsätta att växa lönsamt och nå våra mål räcker det inte med att bara operera på den nordiska eller ens den europeiska marknaden. Däremot fungerar dessa marknader som bra plattformar. Vi börjar ofta i Norden, växer i Europa och sedan i övriga delar av världen. Vi ser det som viktigt att leverera på varje marknad innan vi går vidare, vilket underlättar för en fortsatt expansion. Av våra helägda verksamheter är Nord-Lock Group redan globala men även övriga affärsområden har accelererat sin expansion utanför Europa, framför allt i Nordamerika. På sikt är det oundvikligt att marknaderna i Nordamerika och Asien kommer att vara stora delar av verksamheten.

Hur ser du på nuvarande position för de helägda industrirörelserna?

– Den är imponerande rakt igenom. Caljan uppvisar stark tillväxt på en marknad där det kommer hända mycket spännande framöver. Nord-Lock Group fortsätter att hålla uppe sina marginaler och har mer eller mindre oändliga tillväxtmöjligheter. Swegon är utan tvekan en av de bästa i sin bransch både vad gäller erbjudande och lönsamhet. Hultafors Group uppvisar en fantastisk tillväxt i ett segment som bara blir viktigare. Och Latour Industries bygger upp lönsamma och viktiga verksamheter som kan bli nya affärsområden på sikt.

Efter framgångarna 2019, vad ser du fram emot under 2020?

– Vid årsskiftet passerade vi 100 miljarder kronor i börsvärde, och vår värdeutveckling är imponerande oavsett vald tidsperiod. Vi har idag en portfölj av väldigt fina bolag – både helägda industrirörelser och börsbolag – med verksamheter som ligger i framkant inom sina respektive områden. Jag kan konstatera att min företrädare Jan Svensson har gjort ett väldigt bra jobb, och jag ser nu med tillförsikt fram emot att få fortsätta detta arbete tillsammans med alla fantastiska medarbetare. Till dessa vill jag också rikta ett stort tack för ett väldigt bra genomfört 2019.

Vi har precis avslutat en av de mest intensiva faserna i Latours historia, men det innebär inte att vi vill ta det lugnare framöver. I stället gäller samma fokus som tidigare, att leta efter bra bolag att förvärva och utveckla de bolag vi har. Att slipa vidare på våra diamanter och leta efter nya. ●

Göteborg, mars 2020

Johan Hjertonsson
VD och koncernchef

Affärsutveckling

Trendanalys utgör grunden



Kärnan i Latours förvärvsprocess utgörs av långsiktiga antaganden kring vilka tekniker och bolag som har de bästa utsikterna utifrån de övergripande trender som väntas leda till nya och ökade behov.

Latours verksamhet baseras på att dels identifiera de bästa möjligheterna till hållbart värdeskapande på lång sikt, dels undvika risker som kan leda till minskat värde.

Dessa möjligheter och risker kan ses utifrån två nivåer – företagsspecifika och marknadsmässiga. De företagsspecifika möjligheterna och riskerna tar bolaget hänsyn till genom sin investeringsstrategi och aktiva ägarstyrning.

DE MARKNADSMÄSSIGA möjligheterna och riskerna tar avstamp i övergripande trender som påverkar den långsiktiga utvecklingen i hela branscher och nischer. Därmed utgör de grunden för attraktiva investeringsmöjligheter. Ändrad demografi, urbanisering, globalisering, hållbarhet och digitalisering är exempel på globala megatrender Latour ser som särskilt intressanta vid analysen av olika branscher och enskilda bolag. Trenderna hänger dessutom i allt högre grad samman och påverkar varandra. En växande andel äldre ökar behovet av sjukvård och lösningar för att människor ska kunna bo kvar i hemmen och röra sig enkelt i samhället, vilket medför ytterligare utmaningar för

snabbt växande städer världen över. Städerna utgör dessutom navet i den globaliseringstrend som påverkar olika konsumentbeteenden och konkurrensen mellan företag. Effektivitet genom hela värdekedjan är en viktig del i detta och där spelar digitaliseringen en stor roll för att såväl minska kostnader som att kunna nå alla slutkunder snabbt och enkelt. Målet är att vara nära kunderna med försäljning och eftermarknad, och kunna balansera detta mot effektivitet i varuförsörjningen. Denna utveckling har delvis påskyndats av den ökande protektionismen som svept över världen den senaste tiden, men också av behovet av lösningar för hållbara produktionsmetoder där återvinning och cirkulär ekonomi står i fokus. Dessutom förskjuts den ekonomiska makten alltmer från USA och Europa till Asien och andra områden med snabbt växande befolkning och stigande välfärd.

LATOUR HAR UNDER 2019 haft ett fortsatt stort fokus på internationell expansion i verksamheten, såväl organiskt som vid förvärv. Förvärven har dessutom omfattat teknologier, produkter och distribution som kompletterar befintlig verksamhet och möjliggör fortsatt lönsam tillväxt. ●

KRITERIER VID INVESTERINGAR

UTSIKTER FÖR NISCHEN

- Adresserar identifierade trender.
- Branschen visar lönsam tillväxt.
- Gynnsam position i värdekedjan.

POTENTIAL I BOLAGEN

- Nästa utvecklingsväg har startat.
- Potential för geografisk expansion.
- Latour tillför mervärde.

BOLAGEN SKA ÄVEN UPPFYLLA FÖLJANDE KRITERIER

- Utveckling, tillverkning och marknadsföring av egna produkter under egna varumärken.
- Produkter med högt förädlingsvärde som erbjuder en nytta som kunderna är villiga att betala för.
- Bolaget ska inte vara beroende av några få leverantörer eller kunder.

Förvärvsprocessen

Flera spännande nyförvärv

Latour har ett starkt team fokuserat på förvärvsprocesser och affärsutveckling. **Gustav Samuelsson**, **Ida Saalman** och **Fredrik Lycke** är trion som ser tillbaka på ett händelserikt år med många intressanta förvärv.

**GUSTAV SAMUELSSON****Position:** Affärsutveckling**År inom koncernen:** 3 år**Tidigare erfarenhet:**

Tolv år som managementkonsult på Arthur D. Little med fokus på strategiutveckling.

**IDA SAALMAN****Position:** Affärsutveckling**År inom koncernen:** 1 år**Tidigare erfarenhet:**

Tio års erfarenhet inom consulting, affärsutveckling och kapitalförvaltning på PwC, SKF och JCE Group.

**FREDRIK LYCKE****Position:** Affärsutveckling**År inom koncernen:** 1 år**Tidigare erfarenhet:**

Mångårig erfarenhet som managementkonsult, Supply Chain Director och VD.

"Caljan var Latours enskilt största förvärv 2019 och blev direkt ett nytt affärsområde."

Ida Saalman om det danska förvärvet, med produkter som drivs av den starka tillväxten inom e-handel.

Hur vill ni summera 2019?
– Som "business as usual". Vi har utvärderat ett stort antal bolag, sökt efter tilläggsförvärv och efter bolag som kan bilda nya affärsområden eller nya noterade innehav. I vårt ansvar ingår att förhandla med säljare, genomföra analys och sedan säkra överlämningen till affärsområdena. Men hur många förvärv som genomförs är i första hand en konsekvens av hur väl bolagen matchar våra investeringskriterier.

DETTA GAV FRÄMST EFFEKT under andra halvan av 2019 då vi gjorde fem av årets sex slutförda förvärv i den helägda rörelsen. Sammantaget bidrar förvärven med en årsomsättning på nära 1,9 miljarder kronor, en kraftig ökning jämfört med 2018. De flesta av förvärven har varit tilläggsförvärv till befintliga verksamheter. Latour Industries har till exempel förvärvat norska TKS Heis och brittiska Invalift som stärker positionen på marknaden för plattformshissar.

Ett prioriterat område har varit att förvärva bolag med produkter som drar fördel av digitaliseringens ökande betydelse för värdekedjan – vilka förvärv har ni gjort med koppling till detta?

– Vi har gjort flera stycken. Det danska logistikföretaget Caljans produkter drivs främst av den underliggande, starka tillväxten inom e-handel, och tillhandahåller automationsutrustning för pakethantering till e-handelsbolag och logistikbolag. S+S Regeltechnik och Syxthsense levererar sensorer och rumskontroller för digitalisering av kommersiella fastigheter. Det är ett snabbt växande område då fastigheters energiförbrukning är i fokus ur ett kostnads- och klimatperspektiv, och behovet av bättre inomhusmiljö är stort.

Hur särskiljer sig förvärvet av Caljan?

– Caljan var Latours enskilt största förvärv 2019 och blev direkt ett nytt affärsområde. I våra tilläggsförvärv är operationella och kommersiella samordningsvinster viktiga delar, men så är inte fallet med Caljan som ett fristående

affärsområde. Integrationsarbetet handlar främst om att få in bolaget i Latours rutiner och processer, samt att vi ska få en bättre insikt i verksamheten och få bekräftat vad vi såg under analysfasen.

Det finns däremot stora möjligheter för Caljan att utveckla verksamheten genom att dra fördel av Latour-koncernens övriga bolags kompetens och nätverk – och vice versa förstås. Redan i ett tidigt skede togs kontakt med Hultafors Group i USA för att underlätta de båda bolagens expansion i Nordamerika.

Ni utgår från stora, globala trender i er analys. Ser ni några tydliga förändringar i dessa?

– Demografi/urbanisering, globalisering, hållbarhet samt digitalisering är globala, långsiktiga trender som har varit aktuella länge och kommer att fortsätta vara centrala för oss. Att kalla hållbarhet enbart för en trend känns dock missvisande. Det är ett viktigt investeringskriterium samtidigt som det genomsyrar verksamheten i våra innehav. Till exempel ser allt fler av våra bolag över möjligheterna att producera lokalt för att undvika onödiga transporter och samtidigt kunna öka servicegraden.

Internationell expansion är prioriterat, hur arbetar ni för att hitta bolag i Asien och Nordamerika?

– Först kan vi konstatera att alla förvärv 2019 har varit internationella och ger möjlighet till global expansion. Affärsområdena har bäst koll på sina verksamheter och konkurrenter och deras kompetens inom respektive marknad hjälper oss att identifiera potentiella förvärv, även i Asien och Nordamerika. När vi väl har identifierat bolagen i dessa regioner skiljer sig processen inte så mycket från andra förvärv.

Till sist, vad förväntar ni er av 2020?

– Vi tror att faktorer såsom handelskrig, politiska val och brexit kommer att bidra till fortsatt osäkerhet på den globala marknaden. Men vi ser positivt på att fortsätta utveckla våra bolag och göra nya bra förvärv, bland annat tilläggsförvärv av såväl nya produkter som på nya marknader. Vi ser fram emot 2020 med stor tillförsikt. ●



PETER J CHATEL

Position:

President Hultafors Group
North America

År inom koncernen:
1 år

Tidigare erfarenhet:

Senco Brands, Walter Meier
Holdings, Pentair Tool Group
och Black & Decker.

Internationell expansion: Hultafors växer i USA

I november 2019 lanserade Hultafors Group sitt första europeiska varumärke i USA. En satsning som föregåtts av två förvärv och en omfattande marknadskartläggning.

Hultafors Group har länge arbetat för att etablera sig i USA med sin portfölj av ledande varumärken för professionella användare. Med förvärvet av Johnson Level & Tool (Johnson) våren 2018 lades en första grund till detta, vilket sedan följdes upp 2019 med förvärvet av Custom Leathercraft (CLC).

– Med dessa två förvärv stärker Hultafors Group sin närvaro på en marknad lika stor som den europeiska och får en plattform för att kunna lansera samtliga sina varumärken i USA, säger Peter J Chatel, President Hultafors Group North America.

Johnson har sin bas i Wisconsin och förfogar över en

komplett portfölj av layout och mätverktyg. CLC är baserat i Los Angeles och är en branschledande leverantör av bland annat verktygsbärare. Precis som Hultafors Group står de båda bolagen för kvalitet och innovation, samtidigt som de tillför viktiga distributionskanaler i Nordamerika. Elma Delic, från Hultafors Group i Sverige, har ansvarat för integrationen av Johnson.

– Jag har bland annat fokuserat på att föra in Latours och Hultafors Groups organisatoriska tank och värderingar i verksamheten. En viktig del för att uppnå detta har varit att förstå vad som är amerikansk kultur, företagskultur och enskilda personligheter, säger Elma.

MED GOD KUNSKAP om Hultafors Groups europeiska varumärken har det i Elmas ansvar även ingått att ta fram en strategi för lansering av dessa varumärken i USA. Bland annat har företaget genomfört en omfattande marknadskartläggning för att öka förståelsen för amerikanska hantverkarens behov.

– Vi har använt oss av sociala medier för att få geografisk bredd och samtidigt gjort besök

"I dialogen med användarna har vi fått många positiva kommentarer om våra produkter."

Elma Delic om marknadsstudierna i USA som gjorts för Hultafors Groups varumärken.

och djupintervjuer i regioner där vi har extra fokus, förklarar Elma. På ett år träffade vi över 500 slutanvändare vilket definitivt hjälpt oss att fatta rätt beslut kring sortiment, erbjudande och distribution.

KARTLÄGGNINGEN VISAR en stor skillnad jämfört med Europa. I USA köper hantverkarna ofta sina skyddskläder och skor privat, vilket gör att kvalitet ibland får stå tillbaka för pris. Även på verktygssidan finns en vana att betala mindre och för att kunna sälja premiumverktyg i USA behöver kvantifierbara skillnader kunna uppvisas. Enligt Elma skiljer det sig även i vilka verktyg som används för olika typer av jobb, vilket innebär både en utmaning och möjlighet.

– I dialogen med användarna har vi dock fått många positiva kommentarer om våra produkter, bland annat att inget lämnats åt slumpen. De nämner också vårt historiska arv som ett bevis på att vi vet vad vi gör.

Då Hultafors Groups första förvärv i USA blev ett verktygsbolag var det naturligt att först lansera varumärket Hultafors Tools

verktygsprodukter, en lansering som inleddes i november 2019. Planen är att inom två år även lansera arbetsskor under varumärket Solid Gear och arbetskläder från Snickers Workwear. Lanseringen sker i alla sorts försäljningskanaler samt stöds av filmer i sociala medier och samarbeten med influencers.

– Med lanseringen av Hultafors Tools har vi skapat processer för hur vi ska arbeta när vi lanserar Hultafors Groups övriga varumärken. Dessutom kan andra bolag inom Latour-koncernen dra fördel av den kunskap och det nätverk som vi nu har etablerat i USA, avslutar Peter. ●

ELMA DELIC

Position:
Market Development and
Integration Manager

År inom koncernen:
6 år

Tidigare erfarenhet:
Började som trainee på
Latour, därefter produkt-
chef, Hultafors Group AB.



HÅLLBARHETSRAPPORT

Vi agerar långsiktigt och ansvarsfullt

Hållbarhet är en del av Latours DNA. Detta avspeglas tydligt i bolagets kärnvärden som i grund och botten handlar om en långsiktig omsorg om människa och miljö.

En av Latours största styrkor är att vara en aktiv ägare som agerar långsiktigt och ansvarsfullt, med höga krav och förväntningar på innehavens hållbara utveckling.

– Vi stöttar våra bolags hållbarhetsarbete, det ligger oss varmt om hjärtat och vi vill vara i framkant. Bolagen genomför systematiska förändringar med tydligt hållbarhetsfokus på alla olika nivåer och i stort som smått, som tillsammans ger betydande positiva effekter, säger Katarina Rautenberg, ansvarig för Latours hållbarhetsrapport.

SOM GRUND FÖR innehavens hållbarhetsarbete finns centrala policy, såsom Latours uppförandekod med riktlinjer och principer för de helägda bolagen och dess medarbetare. Portföljbolagen har egna uppförandekoder och andra policy som uppfyller Latours krav inom hållbarhetsområdet.

– Gemensamt för alla bolag är att hållbarhet är integrerat i verksamheten, men eftersom de verkar inom olika branscher och geografier ställs de inför olika möjligheter och utmaningar, säger Katarina.

Genom styrelsearbete driver Latour på utvecklingen men det är upp till varje bolag att bedöma var möjligheten att påverka är störst och var de största riskerna föreligger. I den helägda industrirörelsen sammanställs detta i en årlig riskanalys som presenteras och beslutas i respektive affärsområdes styrelse. Som aktiva ägare driver och stöttar Latour förstås även de börsnoterade innehavens hållbarhetsarbete. Dessa har under året genomfört

egna riskanalyser och upprättat transparenta och genomarbetade hållbarhetsrapporter.

En annan del i hållbarhetsarbetet är den löpande dialog inom området som förs med Latours intressenter. Katarina igen:

– Under 2019 har särskilda diskussioner förts med representanter för kapitalmarknaden och med våra största aktieägare. Vid dessa har synpunkter framkommit som vi beaktat i hållbarhetsrapporten.

Exempel på aktiviteter under tema hållbarhet:

Hultafors Group:

Affärsenhet *Workwear* har gått med i *STICA*, ett samarbete för att minska textilindustrins klimatpåverkan.

Latour Industries:

Dotterbolaget *LSAB* har installerat reningsanläggningar för återvinning av skärvätskor, och *Aritco* har infört möjlighet till fem lediga dagar för ideellt arbete.

Nord-Lock Group:

Involverar personalen genom kollektiv insamling av hållbarhetspoäng och har startat samarbete med organisationen *Mitt Liv* för ökad mångfald på arbetsplatser.

Swegon:

Arbeter fokuserat för att minska energiförbrukningen på samtliga fabriker i koncernen.

OM HÅLLBARHETS-RAPPORTEN 2019

Latour rapporterar sitt hållbarhetsarbete utifrån tre olika perspektiv – **Medarbetarperspektivet**, som behandlar sociala förhållanden och personal, **Miljöperspektivet** samt **Affärsetiska perspektivet**, vilket innefattar respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Hållbarhetsrapporten är en redovisning av moderbolaget

och den helägda industrirörelsens arbete för en hållbar utveckling samt hur Latour genom sin aktiva ägarroll arbetar för långsiktigt hållbar tillväxt och utveckling. Samtliga nyckeltal är en sammanställning av inrapporterade värden från koncernens fyra affärsområden vid årets ingång tillsammans med motsvarande nyckeltal från moderbolaget. Latours affärsmodell för den helägda rörelsen samt portföljinnehaven framgår på sidorna 4–5. Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten återfinns på sidan 113.





”Vi stöttar våra
bolags hållbarhets-
arbete, det ligger
oss varmt om
hjärtat och vi vill
vara i framkant.”

KATARINA RAUTENBERG

Position:
Controlling & Compliance

År inom koncernen:
9 år

Tidigare erfarenhet:
Egenföretagare



MEDARBETARE

Våra medarbetare är vår viktigaste tillgång

Latours helägda industrirörelse sysselsätter över 5 800 personer världen över vilket ställer höga krav på våra organisationer. Medarbetarnas välmående och trivsel är en viktig förutsättning för att attrahera och behålla kompetens i våra verksamheter.

Vår delegerade organisationsstruktur innebär att det vilar ett stort ansvar på våra ledare ute i verksamheterna att agera som förebilder. Varje affärsområde har en egen unik företagskultur, tydligt genomsyrd av Latourandan och våra kärnvärden Långsiktighet, Affärsmässighet och Utveckling. Att företagskulturen i våra verksamheter är viktigt för Latour som ägare bekräftas även av att hänsyn till denna tas vid analysen av nya investeringar.

Trivsel och hälsa bidrar till en bra arbetsmiljö och har stor betydelse för den långsiktiga utvecklingen för såväl individ som företag. Under året har olika satsningar genomförts i bolagen för att ytterligare stärka arbetsmiljön. Bland annat har Aritco uppnått certifierad nivå av organisationen Great Place to Work, en milstolpe i bolagets ambition att bli ett av Sveriges bästa företag att arbeta för.

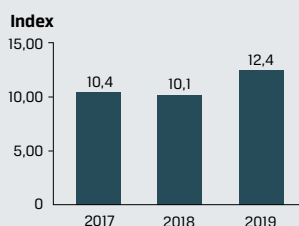
SAMTLIGA AFFÄRSOMRÅDEN genomför regelbundet medarbetarundersökningar och utifrån resultaten sätts åtgärder in där det behövs. Latour har en nollvision för arbetsplatsolyckor. Förebyggande aktiviteter som konsekvensanalyser, skyddsronder och riskrapportering genomförs kontinuerligt. Under 2019 har 73 (51) arbetsplatsolyckor som lett till minst en dags frånvaro rapporterats på totalt 43 (40)

anläggningar världen över. Det motsvarar i genomsnitt 1,7 (1,3) olyckor per arbetsplats.

Som långsiktig ägare vill Latour ta tillvara på och utveckla den kompetens som finns i verksamheterna samtidigt som rekryteringsbasen ska breddas. Att aktivt sträva efter att ha en variation av erfarenheter och bakgrunder främjar en utvecklande och jämställd arbetsplats. Varje affärsområde har en jämställdhets- och mångfaldspolicy som följs noggrant. Under 2019 har ett samarbete inletts med organisationen Mitt Liv i Sverige. Detta omfattar medverkan i mentorprogram och hjälp vid rekryteringsprocesser i syfte att bredda underlaget. Latour Industries dotterbolag LSAB rekryterar via Mon Avenue, ett företag som hjälper nyanlända och utlandsfödda ut i arbetslivet.

JÄMSTÄLLD KÖNSFÖRDELNING är fortfarande en utmaning inom Latourkoncernen, precis som för hela tillverkningsindustrin. Vi arbetar aktivt med att rekrytera kvinnor på alla nivåer i bolagen, men det finns ingen snabb lösning utan är ett långsiktigt arbete med kontinuerliga aktiviteter. Swegon har i samarbete med samtliga fackliga organisationer arbetat fram "Plan för lika rättigheter och möjligheter". Denna ersätter den tidigare "Jämställdhetsplanen" och blir viktig för att nå uppsatta mål för jämställdhet och mångfald. ●

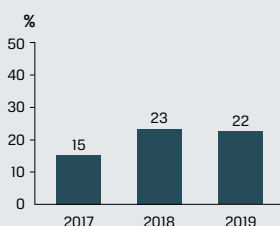
ARBETSPLATSOLYCKOR SOM LETT TILL MINST EN DAGS FRÅNVARO



Indextal per tusental anställda

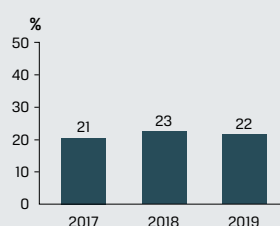
Mål: Nollvision

ANDEL KVINNOR I LATOURS KONCERN- OCH AFFÄRSOMRÅDESLEDNINGAR



Mål: Ökande andel kvinnor årligen

ANDEL KVINNOR AV LATOURS SAMTLIGA MEDARBETARE



Mål: Ökande andel kvinnor årligen

Mohammeds kunskap om både svensk och arabisk kultur tillsammans med hans starka nyfikenhet har tagit honom på en fantastisk resa inom Latour.

Mohammed och resan på Latour

MOHAMMED TAHA VAR bara tolv år när han 2002 kom som flykting till Sverige och Malmö från Irak. Med starkt stöd från familjen har han sedan dess satsat på utbildning och att ta de chanser som givits. Efter att ha utbildat sig till järnvägsingenjör fick Mohammed först arbete på Trafikverket för att sedan i hård konkurrens få plats som trainee på Sweco. Efter avslutat traineeprogram blev Mohammed erbjuden fast tjänst men ödet ville annorlunda. Via organisationen GOOD Malmö, som hjälper utländska akademiker att hitta lämpliga yrken, hade Mohammed fått kontakt med Nord-Lock Group. De var på jakt efter en arabisktalande ingenjör som från huvudkontoret i Malmö kunde bygga upp försäljningen i Mellanöstern. Mohammed sökte och fick tjänsten.

– Jag tvekade aldrig. Helt plötsligt fanns ju en möjlighet för mig att agera brygga mellan Sverige och mina rötter från Mellanöstern, och det på ett bolag med väldigt bra värderingar kring mångfald och samhällsansvar.

ARBETET GICK BRA och Mohammed stortrivdes. Men efter några år kände han att det var dags för nästa steg. Bakom detta låg en dröm om att någon gång få arbeta på plats i Mellanöstern

med skandinaviska produkter. Då det var för tidigt för Nord-Lock Group att etablera en egen säljorganisation i regionen tipsades Mohammed i stället om Latour Industries dotterbolag Aritco. De hade sålt plattforms- och villahissar i Mellanöstern sedan 2000 och behövde en ny kundansvarig till kontoret i Dubai. Några månader senare flyttade Mohammed dit med hustru och dotter.

– Min kunskap om både svensk och arabisk kultur gör att jag bör ha extra goda förutsättningar att lyckas. Jag brinner helt enkelt för att få lyfta fram de värden som den arabisktalande delen av världen står för och att kunna sprida svenska värderingar till den regionen. Dessutom drivs jag av en stark nyfikenhet till allt och alla.

NU BYGGER MOHAMMED upp Aritcos kundrelationer i främst Förenade Arabemiraten, Qatar, Oman och Kuwait, men han arbetar även med andra länder i regionen. Bland annat Irak, landet han flydde från för snart 18 år sedan.

– Jag har fått vara med på en fantastisk resa och känner mig extra stolt att idag vara en del av Latour, och ser fram emot att få fortsätta att utvecklas inom koncernen. ●

"Jag tvekade aldrig. Helt plötsligt fanns ju en möjlighet för mig att agera brygga mellan Sverige och mina rötter från Mellanöstern."

Mohammed Taha

Sedan juni 2019 Aritcos Account Manager i Mellanöstern.



Vi minskar kontinuerligt vår miljöpåverkan

Tack vare att hållbarhet länge har varit en del av Latours investeringsstrategi erbjuder majoriteten av våra bolag produkter som bidrar positivt till miljön jämfört med de alternativ som finns.

Hållbarhet är alltid med som en aspekt vid produktutveckling och verksamheterna strävar efter att hela tiden utveckla produkter som bidrar till minskad miljöpåverkan. Under 2019 har exempelvis Latour Industries dotterbolag MS Group utvecklat flera produkter i lättviktsmaterial som kräver mindre energi när de används. Hultafors Group lanserade en grön tumstock i början av 2019. Denna erhöll PSI Sustainability Award, Rekommenderad Produkt, i Tyskland för sin förbättrade hållbarhet då den är tillverkad av FSC-certifierat trä, med vattenbaserad lack och färg. Det kan verka vara små detaljer, men när alla våra bolag ständigt gör små men viktiga förändringar ger det tillsammans långsiktiga betydande förbättringar.

SOM ÄGARE STÄLLER vi höga krav på våra innehav att kontinuerligt minska sin negativa miljöpåverkan genom hur verksamheterna bedrivs. Samtliga affärsområden arbetar aktivt för att driva ständiga förbättringar inom området som sedan rapporteras tillbaka på styrelsenivå.

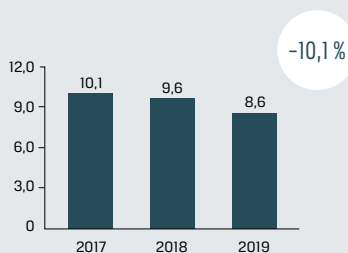
Flera affärsområden har under året arbetat aktivt med att minska energianvändningen och även samordning och effektivisering av transporter har varit i fokus.

Latour strävar efter att alla processer ska vara utformade på ett sätt som bidrar till effektivt utnyttjande av energi och råvaror samt minimerar avfall och restprodukter. För det avfall som ändå måste hanteras har samtliga bolag avtal med certifierade återvinningsföretag, vilket omfattar allt från el- och metallsrot till avfall som genereras från förpackningsmaterial.

CENTRALT HAR VI valt att sätta upp ett antal gemensamma mål för lägre miljöpåverkan. Alla innehav har därutöver satt upp relevanta mål för den egna verksamheten. Vi har en central miljöpolicy som alla innehav följer. Majoriteten av verksamheterna har även utformat egna miljöpolicyer anpassade till den egna verksamheten. Som ägare stöttar Latour bolagen i miljöarbetet, bland annat genom att i Sverige upphandla all el centralt och där den energi som köps in är producerad från förnybara källor. ●

PRODUKTIONSENHETERS ENERGIFÖRBRUKNING:

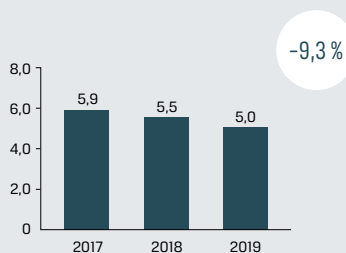
Förbrukade MWh i relation till förädlingsvärdet (Mkr)



Mål: 5 % årlig minskning av den relativa förbrukningen

PRODUKTIONSENHETERS ENERGIFÖRBRUKNING:

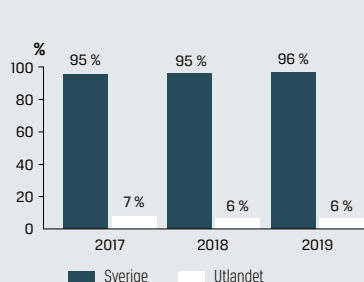
Förbrukade MWh i relation till omsättningen (Mkr)



Mål: 5 % årlig minskning av den relativa förbrukningen

FÖRNYELSEBAR ENERGI:

Andel av den totala energiförbrukningen



Mål: Öka andelen av förnyelsebar energi hos våra utländska enheter till våra svenska enheters nivå



Ett systematiskt och framgångsrikt miljöarbete

Energieffektivitet präglar alla delar av Swegons verksamhet vid anläggningen i Kvånum, från de olika stegen i produktionsprocessen till de luftbehandlingsaggregat som tillverkas.

I SWEGONS ANLÄGGNING i västsvenska Kvånum tillverkas marknadens mest energieffektiva luftbehandlingsaggregat. Även i själva produktionen ligger fokus på energieffektivitet, bland annat genom ett systematiskt arbete för minskad energi- och elförbrukning. Sedan 2011 har förbrukningen av fjärrvärme minskat med 48 procent och förbrukningen av el med 15 procent, samtidigt som både tillverkning och lokalyta expanderat. Såväl fjärrvärmens som elen baseras dessutom på förnybara energikällor. Ekonomichef SvenErik Westfeldt är en av de ansvariga bakom satsningen:

– En viktig förklaring till framgångarna är att vi arbetat med en lång lista på möjliga åtgärder kombinerat med tydliga och enkla mål. Bland annat ett mål om att förbrukningen, mätt i yta och omsättning, ska minska varje enskilt år.

GENOM ÅREN HAR en rad aktiviteter genomförts. Produktionsprocesser har förbättrats, distributionen av fjärrvärmens har effektiviserats genom

smartare styrning och nya ledningar, och inställningar för energianvändningen har optimerats. Dessutom har all äldre belysning bytts ut mot LED-lampor och närvarogivare installerats. Andra åtgärder som gett väsentliga förbättringar är ett löpande utbyte av äldre ventilation mot energieffektiva aggregat samt installation av ett nytt effektivt portsystem. Sammantaget har alla aktiviteter gett betydande minskningar i fjärrvärme- och elförbrukningen. Men enligt Kvånums miljö- och kvalitetschef Dan Hallgren finns mycket kvar att göra:

– Faktum är att vi bara åtgärdat lite mer än halva fastigheten. I takt med att resterande del åtgärdas och nya aktiviteter genomförs kommer förbrukningen fortsätta minska. Till detta arbetar vi även med ett mål om att varje år genomföra minst tre åtgärder som gör våra produkter ännu mer hållbara. Ett systematiskt hållbarhetsarbete i alla delar av verksamheten bidrar till att Swegon kan fortsätta ligga i framkant. ●

"En viktig förklaring till framgångarna är att vi arbetat med en lång lista på möjliga åtgärder kombinerat med tydliga och enkla mål."

SvenErik Westfeldt

Ekonomichef på Swegon Kvånum och en av de ansvariga för miljöarbetet på anläggningen.



AFFÄRSETIK

Vi är en aktiv och ansvarsfull ägare

Latours roll som en aktiv och ansvarsfull ägare är en förutsättning för att kunna skapa mervärde i innehaven. Den delegerade beslutsstrukturen är starkt förankrad i bolagsstyrningen och innebär att ledarskapet har en central roll i ägarstyrningen.

Vi har en historik av att vara pragmatiska i vårt ägandeskap och har därför medvetet valt att upprätta ett begränsat antal centrala styrdokument som sätter ramarna för våra affärsområden.

Latours uppförandekod betonar de principer som styr förhållandet till medarbetare, affärspartners och andra intressenter. Koden är godkänd av Latours styrelse och gäller för alla medarbetare inom koncernen. Den utgör minimikrav för innehaven, varefter de flesta har utvecklat egna riktlinjer, policies och mål baserade på Latours uppförandekod men mer relevanta för den egna verksamheten. Under 2019 har Latour infört ett systemstöd för visselblåsning där medarbetare anonymt kan rapportera misstänkta oegentligheter inom verksamheten. Alla affärsområden och Latours huvudkontor har implementerat detta. Under året har inga oegentligheter rapporterats.

NÄR VI VÄXER internationellt ställs det högre krav på kontrollsystem för att motverka korruption, vilken kan vara mer utbredd i vissa delar av världen. Latour har en central policy mot korruption som även sätter ramarna för hur vi arbetar ansvarsfullt med frågan. En viktig del i policyn är Latours ståndpunkt att inte befatta sig med affärer på tvek-

samma grunder. Alla innehav efterlever denna policy, samt de lagar och regler som gäller lokalt. För att säkerställa en god kunskapsnivå samt att policies och principer efterlevs genomför alla medarbetare i ledningsgrupper och i sälj- och inköpspositioner en utbildning i ämnet vartannat år. Denna syftar till att upprätthålla medvetenheten kring principerna i Latours uppförandekod samt vikten av att göra affärer på ett ansvarsfullt sätt. Under 2019 har samtliga berörda medarbetare genomfört utbildningen. Flera affärsområden har valt att även inkludera andra medarbetare i utbildningen.

LATOUR STÖDJER och respekterar skyddet av mänskliga rättigheter och säkerställer genom interna processer och styrdokument att medverkan till brott mot mänskliga rättigheter inte förekommer. Leverantörer, återförsäljare, konsulter samt övriga affärspartners ska tillämpa principerna som följer av Latours uppförandekod. Flera Latour-bolag har systemstöd som används för att säkerställa leverantörers efterlevnad av koden. Under året har inga överträdelser av koden rapporterats. Inte heller har något innehav mottagit några böter eller andra sanktioner på grund av överträdelse av lagar eller regler. ●

ANTI-KORRUPTION

Latour befattar sig inte med affärer på tveksamma grunder och agerar alltid opartiskt i relationer med affärspartners.



TONE AT THE TOP

Alla i Latour ska framstå som förebilder – ledare, medarbetare, affärspartners och styrelseledamöter.



AFFÄRSPRINCIPER

I samtliga länder där Latour har verksamhet ska respektive lands lagstiftningar och regleringar alltid följas.



Läs hela Latours uppförandekod på: latour.se/om-oss/hallbarhet/uppforandekod



Tillsammans för rent vatten

Solvatten® gör stor skillnad för kvinnor och barn. Det blir helt enkelt mer tid över för att arbeta eller gå i skola vilket skapar möjligheter att ta sig ur långvarig fattigdom.

MER ÄN EN MILJARD människor i världen lever utan tillgång till rent vatten och elektricitet. Detta har en negativ påverkan på hälsa, jämställdhet, utbildning och miljö. Men det finns lösningar. Den svenska innovationen Solvatten® hjälper familjer att rena vatten med hjälp av solens strålar. Bakom står en stiftelse med samma namn, och som samarbetar med företag och organisationer i olika länder för att kunna nå ut till behövande familjer och därmed förbättra deras livssituation.

– Solvatten® är en smart, hållbar och lätt-använd portabel vattenrenare som gör stor skillnad för framför allt kvinnor och barn världen över. Det känns självklart att stödja detta och vi gör det med hela organisationens engagemang, säger Katarina Rautenberg, ansvarig för samarbetet på Latour.

SÅVÄL MEDARBETARE SOM bolag inom Latour-koncernen skänker pengar till Solvatten. Sedan 2018 har drygt två miljoner kronor samlats in

som gått till Solvatten-behållare för projekt i Burkina Faso och Uganda. Efter några timmar i solen är vattnet fritt från de bakterier som orsakar diarrésjukdomar som dysenteri och kolera. Det räddar liv. Dessutom spar Solvatten® tid. Katarina igen:

– Idag tillbringar familjer upp till fem timmar varje dag med att hämta vatten samt ved för att koka det rent. Med rent vatten hemma ges tid till att gå i skola eller arbeta, vilket är en väg ur fattigdom. Under 2020 kan vårt bidrag hjälpa cirka tusen familjer i Uganda till en sådan möjlighet.

PÅ LATOUR FORTSÄTTER samtidigt insamlingen av nya medel. Målsättningen är att även under nästa år kunna hjälpa minst lika många familjer med rent vatten och därmed ett bättre liv.

– Solvatten® underlättar i vardagen och sparar både energi, pengar och miljö. Det är innovationer som denna som möjliggör en ljusare och mer hållbar framtid för alla, avslutar Katarina. ●

"Det är innovationer som denna som möjliggör en ljusare och mer hållbar framtid för alla."

Katarina Rautenberg

Ansvarig för samarbetet med Solvatten®.

Läs mer om Solvatten®:
solvatten.org

Substansvärdet

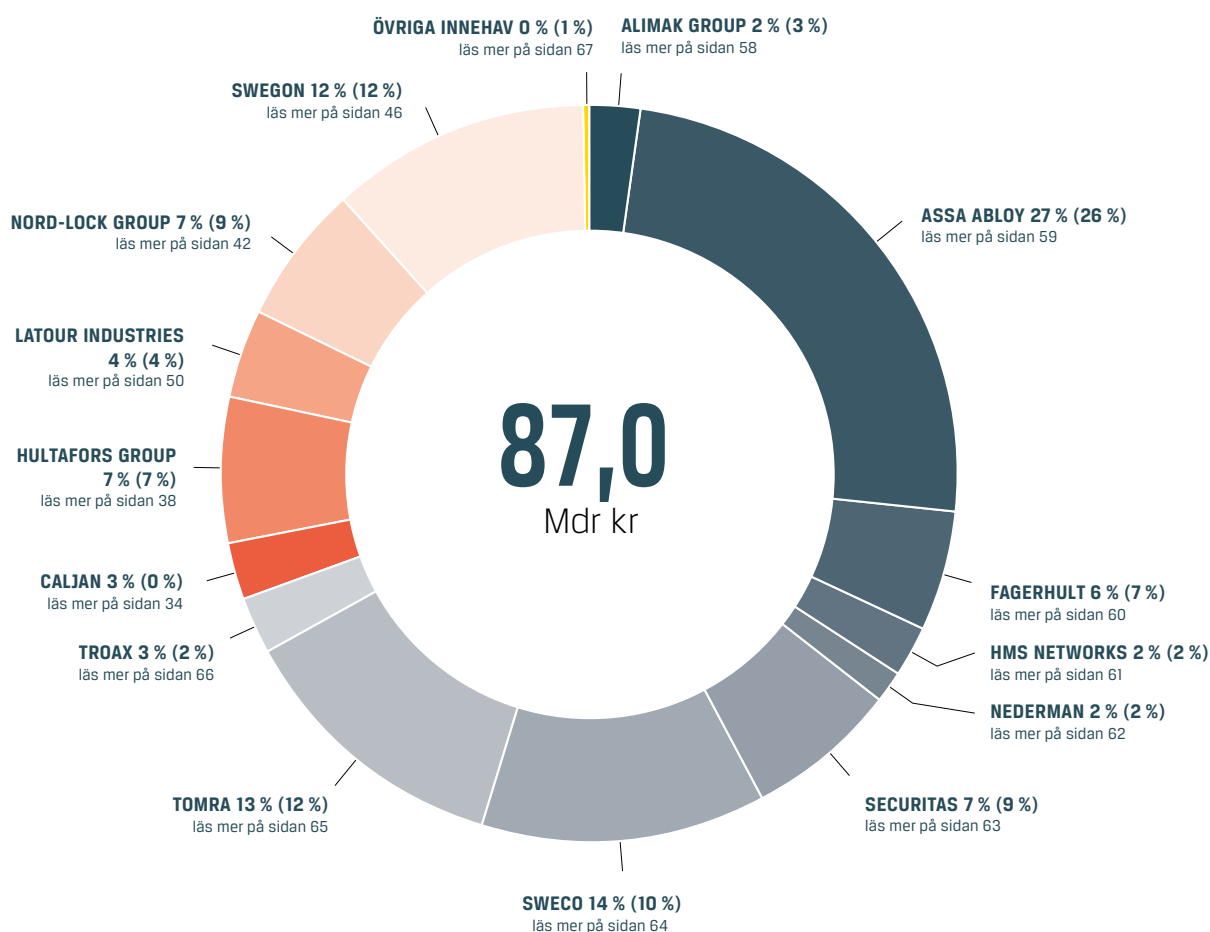
Fortsatt ökning av Latours substansvärde

LATOURS SUBSTANSVÄRDE ökade från 100 till 136 kr per aktie under 2019, vilket motsvarar en värdeökning på 39,4 procent, justerat för lämnad utdelning. Det kan jämföras med en ökning om 35,0 procent för Nasdaq OMX Stockholm (SIXRX).

Latour består i huvudsak av två delar, den helägda industrirörelsen och börsportföljen. Marknadsvärdet för de börsnoterade innehaven är enkelt att beräkna, eftersom det finns tydligt angivna handelskurser att tillgå. Att fastställa ett värde på de helägda rörelserna är svårare. Det beror på att marknadsvärdet,

det pris potentiella köpare är beredda att betala för verksamheterna, inte är lika tydligt. En beskrivning av den metod Latour använder för att fastställa värdet på dessa verksamheter finns i spalten till höger på detta uppslag.

Latours största innehav, sett till substansvärdet, utgörs av **ASSA ABLOY, Sweco, TOMRA, Swegon, Securitas och Hultafors Group**. Den helägda industrirörelsen utgör totalt 33 procent av koncernens samlade substansvärde, med hänsyn taget till värdet som uppstår med vald beräkningsmetod.



Diagrammet visar respektive innehavs andel av Latours totala substansvärde.

■ Börsnoterade innehav. **Summa: 76 % (74 %)**
■ Helägda innehav. **Summa: 33 % (32 %)**
■ Övriga innehav. **Summa: 0 % (1 %)**

Utöver ovan redovisade tillgångar utgör nettolåneskulden -9 %.

Substansvärdet – vår metod

1 IDENTIFIERING AV JÄMFÖRELSEOBJEKT

Latour identifierar börsnoterade bolag med verksamhet i branscher närliggande den helägda industrirörelsen.

2 FRAMTAGANDE AV EBIT-MULTIPLAR

När jämförelseobjekt är identifierade granskas vilka EBIT-multiplar bolagen har. En EBIT-multiplier baseras på bolagets EV-värde (Enterprise Value), som beräknas genom att ta börsvärdet och öka det med bolagets nettolåneskuld. Därefter divideras EV-värdet med rörelse-resultatet (EBIT). Ett bolag med ett börsvärde på 90 Mkr, en nettolåneskuld på 10 Mkr och ett EBIT på 10 Mkr, får en EBIT-multiplier på 10.

3 OMVANDLING TILL MULTIPLESPANN

När EBIT-multiplier räknats fram för varje bolag summeras de gruppvis så att varje affärsområde får ett multiplierspann. Spannet beror på variationer i de noterade bolagens värderingar. Om det finns två jämförelseobjekt för Swegon, det ena med en multipler på 6 och det andra 10, då hamnar EBIT-multiplier för beräkningen av värdet på affärsområde Swegon i spannet 6–10. Om intervallet blir stort kan jämföring ske för att undvika orimliga värden.

4 SAMMANSLAGNING AV SUBSTANSVÄRDET PÅ DE HELÄGDA RÖRELSENA

När spannen för EBIT-multiplarna är fastställda värderas respektive affärsområde. Först beräknas det 12 månaders rullande rörelseresultatet (EBIT). Detta multipliceras sedan med EBIT-multiplier. Låt säga att Swegon visar ett 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) på 100 Mkr. Med EBIT-multiplier 6–10 blir värdet 0,6–1,0 Mdr kr. När beräkningarna gjorts för samtliga affärsområden sammanställs resultaten till ett totalt värde i form av ett spann.

5 SAMMANSLAGNING MED VÄRDET PÅ DE NOTERADE INNEHAVEN

För att få fram substansvärdet för börsportföljen multipliceras innehavens aktiekurser vid periodens utgång med antalet aktier som ägs i varje bolag. Detta slås samman med substansvärdet på de helägda rörelserna, enligt steg 1–4. Summan blir, efter tillägg av övriga tillgångar och avdrag för nettolåneskulden, Latours substansvärde, även det i ett spann.

SUBSTANSVÄRDET PER 31 DECEMBER 2019

Mkr	Netto-omsättning ¹⁾	EBIT ¹⁾	EBIT-multiplier alt. EV/sales-multiplier Intervall	Värdering Mkr ²⁾ Intervall	Värdering ³⁾ Snitt	Värdering kr/aktie ³⁾ Intervall
Caljan	976	138	15–19	2 077–2 631	2 354	3–4
Hultafors Group	3 208	476	11–15	5 238–7 143	6 191	8–11
Latour Industries	3 169	264	12–16	3 171–4 227	3 699	5–7
Nord-Lock Group	1 448	411	12–16	4 930–6 573	5 751	8–10
Swegon	6 024	720	13–17	9 362–12 243	10 803	15–19
	14 827	2 010		24 778–32 817		39–51
Värdering Industrirörelsen, snitt					28 798	45
Börsaktier (fördelning se tabell på sidan 57)					65 574	103
Onoterade delägda innehav ⁴⁾					167	0
Övriga poster					-87	0
Nettolåneskuld					-7 478	-12
Beräknat värde					86 974	136
					(82 955–90 994)	(130–142)

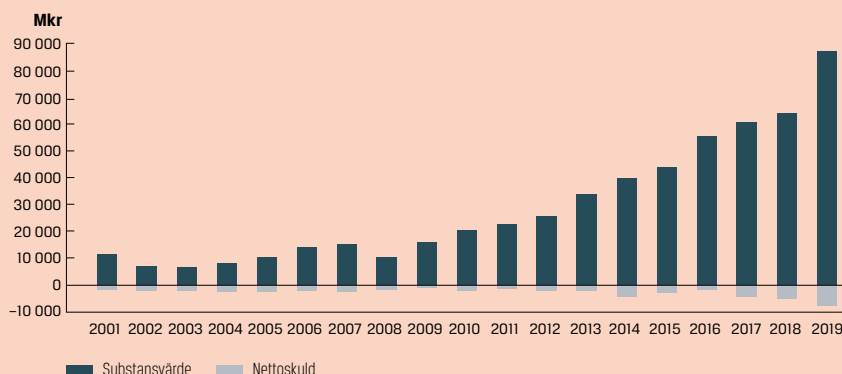
¹⁾ Rullande 12 månader för befintlig bolagsstruktur (proforma). EBIT redovisas i förekommande fall före strukturkostnader.

²⁾ EBIT och EV/SALES omräknade med hänsyn till börskursen 2019-12-31 för jämförbara bolag inom respektive affärsområde.

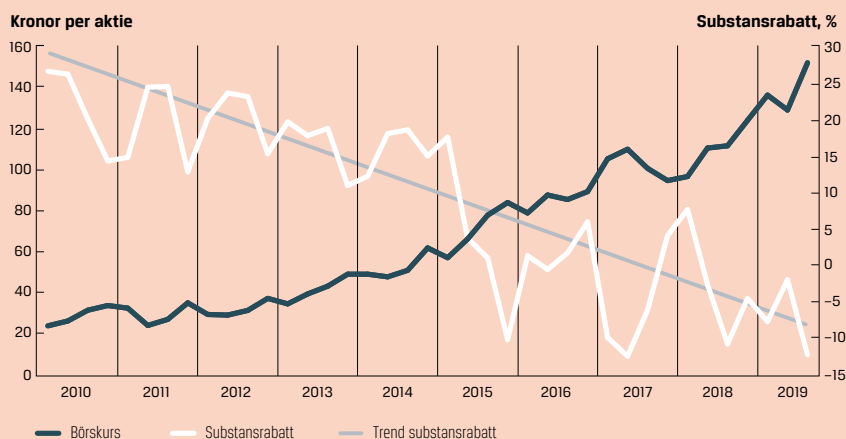
³⁾ Beräknat på antal utestående aktier.

⁴⁾ Värderat enligt bokfört värde.

SUBSTANSVÄRDE I RELATION TILL NETTOSKULD



SUBSTANSRABATT I FÖRHÅLLANDE TILL BÖRSKURS



Diagrammet visar substansrabatten vid sista handelsdagen varje kvartal. Substansrabatten uppvisar en viss säsongsvariation och trenden är att den tidigare rabatten har övergått till en premievärdering.

Aktien

Kursuppgång med 36 procent och fortsatt premievärdering

Latours aktie är noterad på listan för stora bolag på Nasdaq OMX Stockholm, som innehåller företag med ett börsvärde över 1 miljard euro.

235 %

TOTALAVKASTNING

De senaste fem åren
(jmf. SIXRX 71 %)

IR-KONTAKT

Vid eventuella frågor, kontakta gärna:

Anders Mörck, CFO:

tel: +46 31 89 17 90 eller

e-post: anders.morck@latour.se

STOCKHOLMSBÖRSEN STEG KRAFTIGT UNDER 2019. Utvecklingen för Latours aktie var 36,4 procent, vilket kan jämföras med OMXSPI (Nasdaq OMX Stockholm) som under samma period steg med 29,6 procent. Årets högsta kurs, 155,20 kronor, inföll den 30 december och den lägsta kursen, 103,90 kronor, den 4 januari. Sista betalkurs den 30 december var 152,80 kronor.

Under 2019 uppgick totalavkastningen (kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning) för Latours B-aktie till 39,1 procent, vilket kan jämföras med SIXRX som under samma period ökade med 35,0 procent.

BÖRSVÄRDE Latours totala börsvärde, räknat på antal utgivna aktier, uppgick vid årsskiftet till 97,8 Mdr kr. Därmed är Latour nummer 21 i storleksordning av de 340 bolag som är noterade på Nasdaq OMX Stockholm.

OMSÄTTNING Under året omsattes Latouraktier till ett värde av drygt 10,6 Mdr kr, en ökning med 2,1 Mdr kr jämfört med 2018.

AKTIEKAPITAL Per den 31 december 2019 uppgick bolagets aktiekapital oförändrat till 133 300 000 kronor. Det totala antalet aktier av serie A uppgick till 47 641 048 och av serie B till 592 198 952. Antalet röster uppgick till 1 068 609 432.

ÅTERKÖP AV EGNA AKTIER Totalt antal aktier uppgick den 31 december 2019 till 639 840 000, inklusive 557 500 återköpta aktier.

AKTIEÄGARE Antalet aktieägare ökade under 2019 från 49 053 till 65 686. Andelen utländska investerare uppgick vid årsskiftet till 2,7 (2,6) procent.

UTDELNING För räkenskapsåret 2019 föreslår styrelsen en utdelning på 2,75 (2,50) kronor per aktie. Direktavkastningen uppgår till 1,8 procent baserat på sista betalkurs vid årets slut.

ANALYTIKER Följande analytiker följde Latour vid utgången av 2019:

- **Derek Laliberte**, ABG Sundal Collier
- **Mikael Löfdahl**, Carnegie
- **Johan Sjöberg**, Danske Bank Markets
- **Joachim Gunell**, DNB
- **Fredrik Olsson**, Handelsbanken
- **Ermin Keric**, Nordea Markets
- **Rickard Henze**, Nordea Markets
- **Alexandra Barganowski**, Nordea Markets
- **Gustav Österberg**, Pareto Securities

KAPITALMARKNADSDAG Latour arrangerade i maj 2019 en kapitalmarknadsdag för analytiker, investerare, representanter inom bank- och finanssektorn samt andra intressenter där bolaget presenterade sina olika verksamheter och svarade på intressanta och spännande frågeställningar. Nästa kapitalmarknadsdag planeras till 2021, mer information om denna kommer publiceras på latour.se.

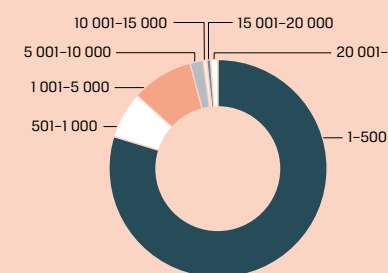
ÄGARFAKTA

- Antalet aktieägare ökade till 65 686 (49 053).
- Av kapitalet ägs 77,8 procent av huvudaktieägarfamilj med bolag.
- Övriga personer i styrelsen äger 0,5 procent av kapitalet.
- Andelen utländskt ägande uppgår till 2,7 procent.

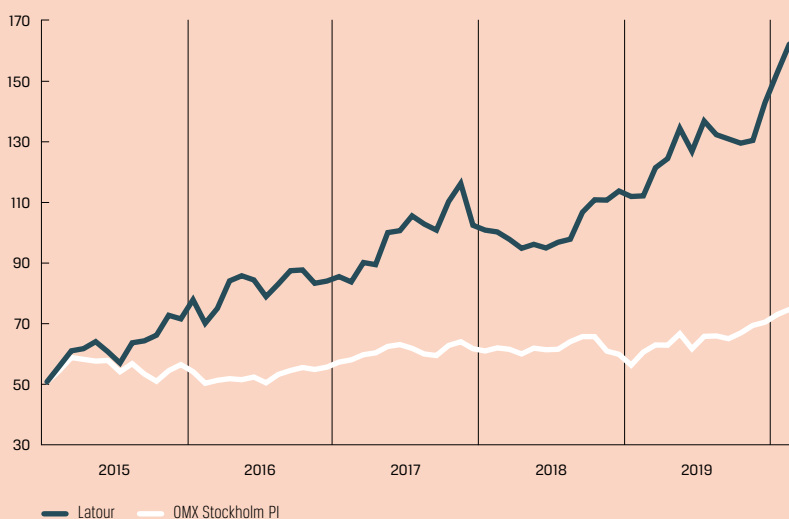
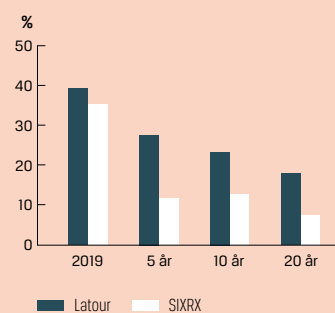
STÖRSTA AKTIEÄGARNA PER 31 DECEMBER 2019

Aktieägare	Antal A-aktier, tusental	Antal B-aktier, tusental	% av aktiekapital	% av röster
Familjen Douglas med bolag	39 958	457 554	77,8	80,3
Familjen Palmstierna med bolag	6 409	6 346	2,0	6,6
Skirner AB	800	1 946	0,4	0,9
Bertil Svensson, familj och bolag		5 107	0,8	0,5
SEB Investment Management		5 014	0,8	0,5
Spiltan Fonder		4 605	0,7	0,4
AMF - Försäkring och Fonder		4 432	0,7	0,4
Livförsäkringsbolaget Skandia		3 346	0,5	0,3
Handelsbanken Sverige Index, Criteria		2 909	0,5	0,3
Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension		2 608	0,4	0,2
Övriga	474	97 774	15,3	9,6
Investment AB Latour, återköpta aktier		558	0,1	—
	47 641	592 199	100,0	100,0

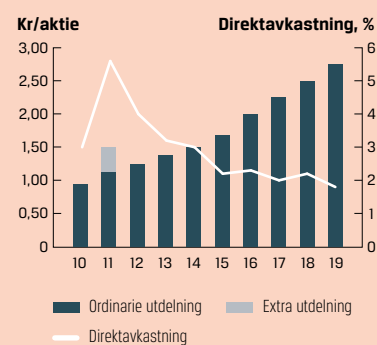
FÖRDELNING EFTER AKTIEINNEHAV



Fördelning av aktieägare i storlekskategori.

LATOURAKTIENS
KURSVÄRDEGENOMSnittlig TOTALAVKASTNING,
LATOUR JÄMFÖRT MED SIXRX

UTDELNING DE SENASTE 10 ÅREN



AKTIESLAG

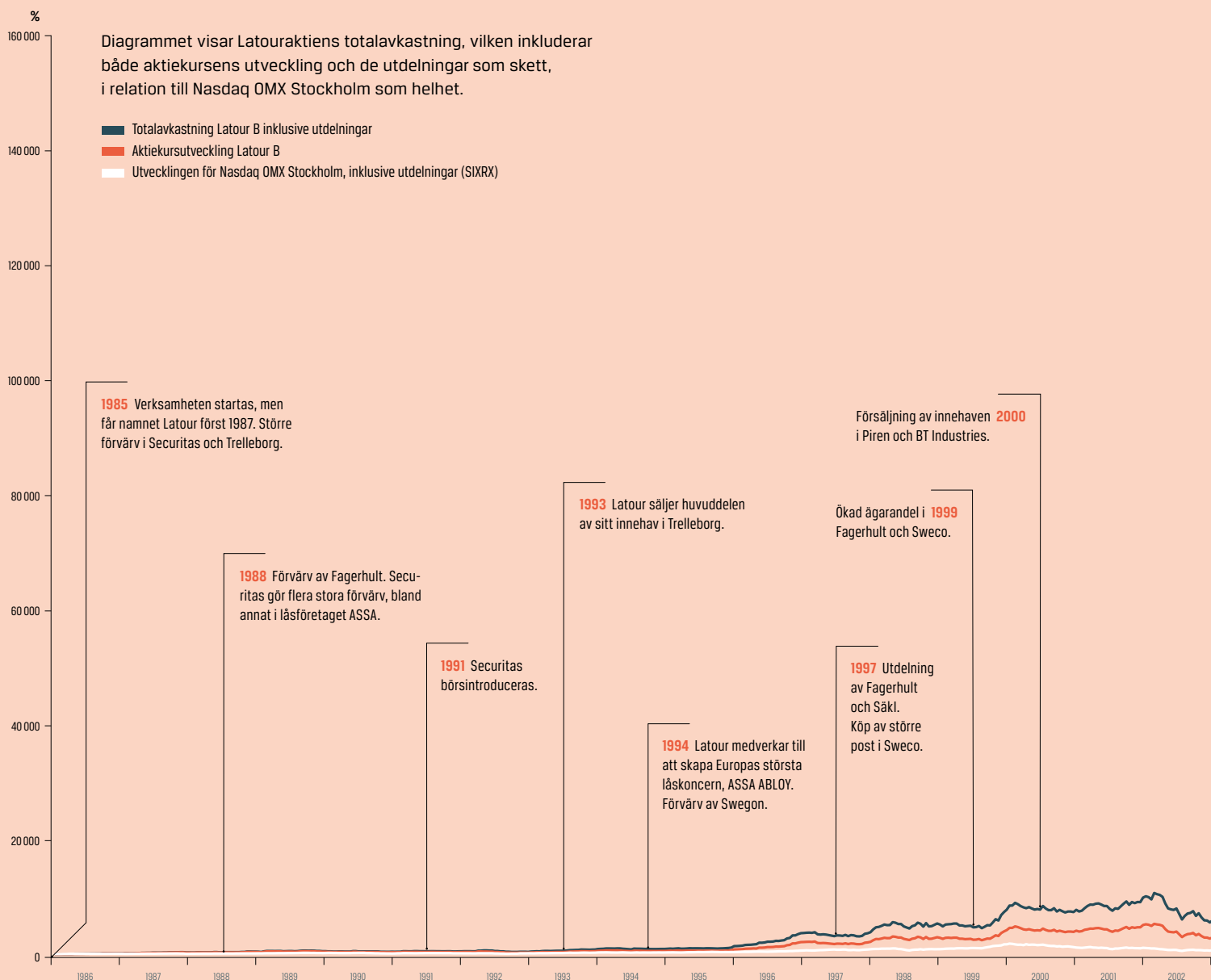
	Antal aktier	%	Antal röster	%
Serie A (10 röster)	47 641 048	7,4	476 410 480	44,6
Serie B (1 röst)	592 198 952	92,6	592 198 952	55,4
Totalt antal aktier	639 840 000	100,0	1 068 609 432 ¹⁾	100,0

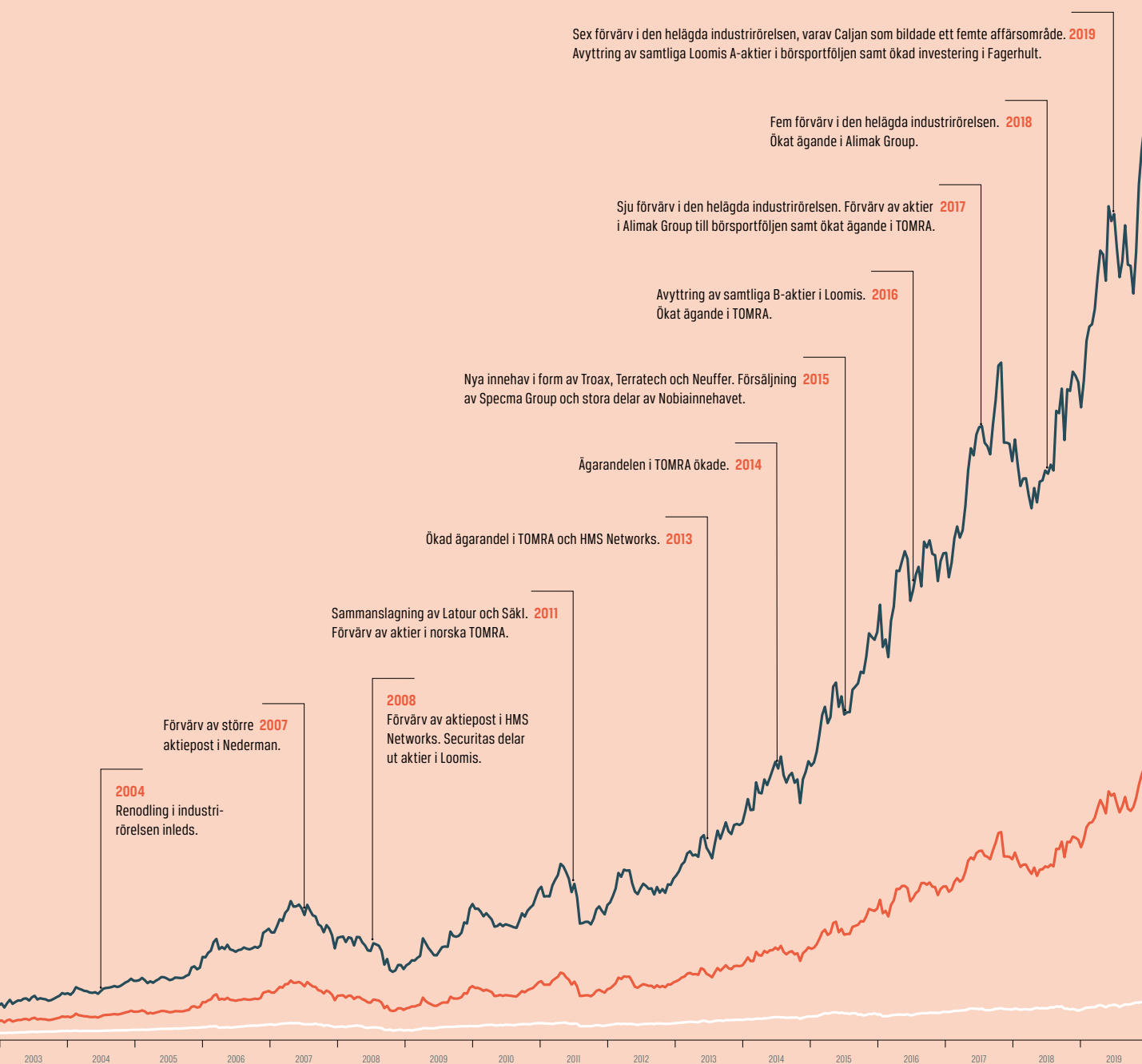
¹⁾Inklusive 557 500 återköpta B-aktier som ej är röstberättigade på årsstämman.

Totalavkastning

160 000 procent sedan starten

Latours historik sträcker sig tillbaka till slutet av 1985. Sedan dess har totalavkastningen, som inkluderar både aktiekursutveckling och utdelningar, uppgått till 160 000 procent. Det innebär att den som investerade 10 000 kronor i Latour vid starten hade erhållit en totalavkastning på närmare 16,0 Mkr vid utgången av 2019.







Hultafors Group erbjuder en portfölj av ledande varumärken som sätter professionella användare i framkant vad gäller funktionalitet, säkerhet, skydd och övergripande effektivitet.

Industrirörelsen

Caljan	34
Hultafors Group	38
Nord-Lock Group	42
Swegon	46
Latour Industries	50

Viktiga händelser 2019

- ▶ Ett femte affärsområde tillkom genom förvärvet av danska Caljan.
- ▶ Fortsatt utveckling av innehaven genom förvärv, organisk tillväxt och produktutveckling.
- ▶ Nettoomsättningen ökade med 17 procent varav organisk tillväxt uppgick till 6 procent.
- ▶ Fortsatt internationalisering. Andelen försäljning utanför Norden ökade från 61 till 65 procent.
- ▶ Rörelseresultatet ökade med 23 procent och rörelsemarginalen uppgick till 13,4 (12,7) procent.
- ▶ 6 verksamheter förvärvades. De tillför en årlig omsättning på nära 1 900 Mkr.

Fortsatt lönsam tillväxt och ett nytt affärsområde

Latours helägda industrirörelse fortsatte att växa lönsamt under 2019. Den sammanlagda försäljningstillväxten uppgick till 17 procent och rörelsemarginalen ökade till 13,4 procent.

23 %

Industrirörelsens
rörelseresultat ökade
med 23 % 2019.

GENOM FÖRVÄRVET AV CALJAN och bildandet av ett femte affärsområde har den helägda rörelsen ökat ytterligare i betydelse för Latour. På årsbasis omsätter denna nu över 15 Mdr kr och omfattar drygt 100 bolag, och det finns en stark bas att utgå från för fortsatt lönsam tillväxt. Alla fem affärsområden har starka positioner i sina respektive nischer med företag som utvecklar, tillverkar och marknadsför egna produkter gentemot kundsegment som svarar för en stor och växande internationell efterfrågan.

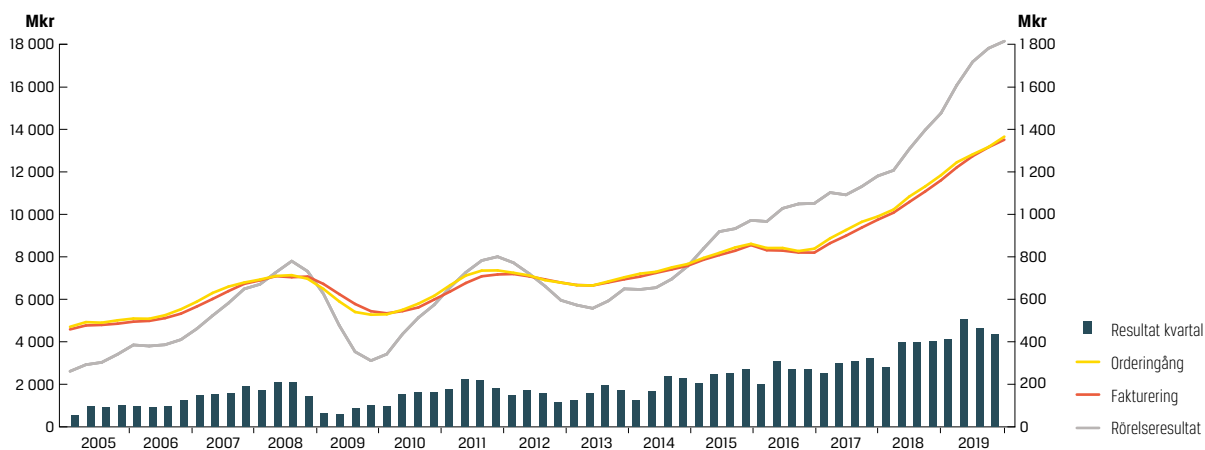
DE SENASTE ÅRENS TILLVÄXT har varit stark men ambitionerna är fortsatt höga med fokus på såväl hög organisk tillväxt som tillväxt via förvärv. Under 2019 uppgick den sammanlagda organiska tillväxten till 6 procent. För att växa i en takt som överträffar den allmänna ekonomiska utvecklingen arbetar verksamheterna systematiskt med att stärka erbjudandet, ta marknadsandelar på befintliga marknader och öka

den internationella närvaron. Under 2019 ökade försäljningen utanför Norden från 61 till 65 procent av den totala omsättningen, men potentialen är fortsatt betydande. Samtliga förvärv som gjordes i industrirörelsen 2019 har en tydlig internationell exponering. Av det nya affärsområdet Caljans försäljning kommer majoriteten från marknader utanför Norden, med Nordamerika som den snabbast växande marknaden.

DE FINANSIELLA MÅLEN för verksamheterna är att över en konjunkturcykel nå en genomsnittlig årlig tillväxt och rörelsemarginal om minst 10 procent samt 15–20 procents avkastning på operativt kapital. Den helägda industrirörelsen uppnådde Latours samtliga finansiella minimummål under året.

Alla verksamheter bedriver produktutveckling i framkant, vilket är väsentligt för att även framöver kunna säkerställa betydande konkurrensfördelar och fortsätta växa internationellt. ●

INDUSTRIRÖRELSEN – RULLANDE 12 MÅNADER



RESULTAT AFFÄRSOMRÅDEN

Mkr	Nettoomsättning		Rörelseresultat		Rörelsemarginal %	
	2019 Helår	2018 Helår	2019 Helår	2018 Helår	2019 Helår	2018 Helår
Caljan (fr o m december 2019)	113	—	20	—	17,4	—
Hultafors Group	2 896	2 407	412	375	14,2	15,6
Latour Industries	3 079	2 737	257	190	8,3	6,9
Nord-Lock Group	1 448	1 309	411	397	28,4	30,3
Swegon	5 986	5 137	717	514	12,0	10,0
Elimineringar	—3	—4	—	—	—	—
	13 519	11 586	1 817	1 476	13,4	12,7
Resultat köp/försäljning av företag	—	—	29	—39		
Övriga bolag och poster	—	23	—33	—28		
Totalt	13 519	11 609	1 813	1 409		

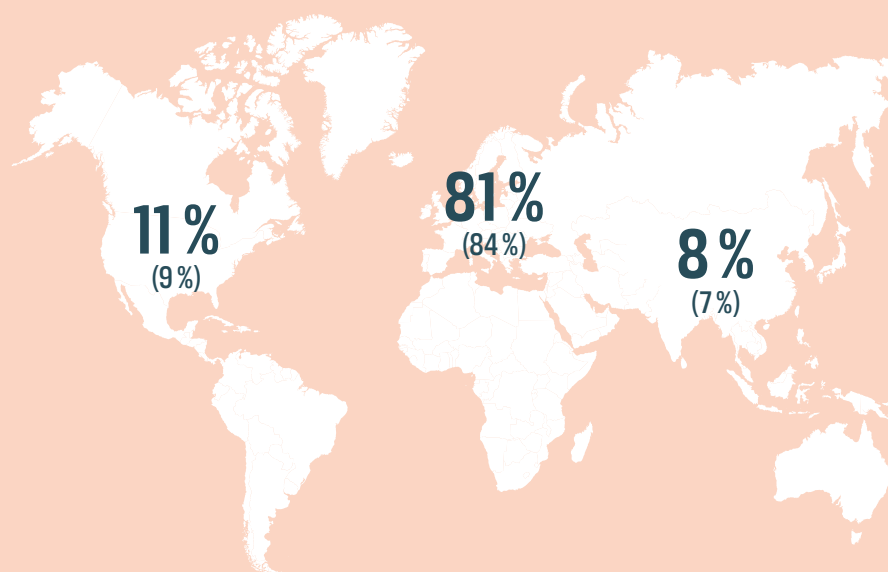
Mkr	Operativt kapital ¹⁾		Avkastning på operativt kapital % ²⁾		Tillväxt i nettoomsättning %			
	2019 Helår	2018 Helår	2019 Helår	2018 Helår	Brutto	Organisk	Förvärv	Valuta
Caljan (fr o m december 2019)	51	—	38,5	—	—	—	—	—
Hultafors Group	2 746	1 981	15,0	18,9	20,3	3,2	13,1	3,2
Latour Industries	3 040	3 070	8,4	6,2	12,5	3,9	6,5	1,7
Nord-Lock Group	1 106	1 033	37,1	38,4	10,7	4,4	0,5	5,4
Swegon	3 284	3 083	21,8	16,7	16,5	8,0	5,3	2,5
Totalt	10 227	9 167	17,8	16,1	16,7	5,9	7,2	2,8

¹⁾ Beräknas som balansomslutningen, minskad med likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minskad med icke räntebärande skulder. Beräknas på genomsnittet de senaste 12 månaderna.

²⁾ Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.

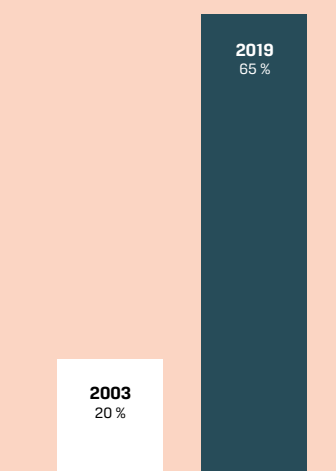
FEMÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015
Nettoomsättning (Mkr)	13 519	11 586	9 705	8 199	7 186
(varav utlandsförsäljning)	11 125	8 981	7 209	5 877	5 081
Rörelseresultat (Mkr)	1 817	1 476	1 179	1 027	904
Genomsnittligt operativt kapital (Mkr)	10 227	9 167	7 791	6 518	5 462
Balansomslutning (Mkr)	18 720	14 680	13 002	11 311	8 905
Antal anställda	5 882	5 068	4 834	4 212	3 808
Avkastning på operativt kapital (%)	17,8	16,1	15,1	16,1	16,5
Rörelsemarginal (%)	13,4	12,7	12,1	12,8	12,5



Nettoomsättningens fördelning mellan Europa, Nordamerika och Asien.

Europa dominerar fortfarande men under 2019 visar industrirörelsen en god tillväxt i både Nordamerika och Asien.



Internationell tillväxt. Försäljningen utanför Norden har mer än tredubblats sedan 2003, sett till andel av den totala försäljningen.

Henrik Olesen, VD på Caljan:

”Vi gör den globala e-handeln mer hållbar”

Den snabba tillväxten för e-handeln driver efterfrågan på danska Caljans ledande lösningar för automationsteknologi. Nu genomförs nästa steg i bolagets viktiga globala expansion.

Danska Caljan blev i slutet av 2019 ett nytt affärsområde inom Latours helägda industrirörelse. Henrik Olesen, VD för Caljan sedan 2000 och en viktig drivkraft i bolagets snabba och framgångsrika expansion, ser bara möjligheter med detta.

– Det är en perfekt matchning. Latour förstår vad som krävs för att kunna utveckla en industriell verksamhet och kunna växa internationellt. Precis som vi tänker de långsiktigt, vilket är en styrka i en bransch som precis börjat ta fart och som vi vill bli en allt större del av.

Ända sedan bolaget grundades i Århus på Jylland 1963 har fokus legat på att utveckla transportband, men med många sidoverksamheter och en otydlig strategi var det länge svårt att nå en acceptabel lönsamhet. När Henrik Olesen tog över som VD satte han direkt en tydlig agenda för att ändra detta.

– Det första jag gjorde var att leta fram en ny huvudägare som kunde stärka oss finansiellt. I övrigt gällde att fokusera på vår kärnprodukt teleskopiska transportband och stänga ner eller sälja av sidoverksamheter samt satsa mer på FoU. Vi behövde helt enkelt ha produkter i framkant.

ARBETET LEDDE FRAM till lanseringen av produktlinjen Classic, som än idag ses som en slags referensmodell på marknaden. En framgångsfaktor från första början har varit bolagets starka fokus på säkerhet i utformningen av produkterna. Möten sker löpande med kunderna för att kunna förstå hur produkterna bäst kan bidra till en säker arbetsmiljö ute i deras verksamheter. Henrik:

– Vi verkar i en bransch där automatisering och effektivitet är helt avgörande för lönsamhet, med ett starkt tryck på oss som leverantör att leverera ständiga förbättringar. Vi möter förstås dessa behov samtidigt som säkerhet och ergonomi alltid är centralt i våra lösningar. Det har blivit en del av vårt DNA och uppskattas allt mer av kunderna.

Utöver teleskopiska transportband, där Caljan byggt upp en global marknadsledande position, omfattar erbjudandet idag produkter för individuell märkning, automatiserad dokumenthantering och logistikdepåer. Dessutom finns en växande eftermarknadsaffär, en konsekvens av det omfattande antal produktinstallationer som skett runt om i världen. Även om Caljan har huvudkontor, FoU och viss produktion i Danmark sker försäljningen på andra marknader.

– 98 procent av vår försäljning sker utanför Danmark. Precis som i Sverige finns en stark tradition i landet att bygga upp starka exportverksamheter. Och i en global och snabbt växande marknad som e-handel är det en fördel att redan från dag ett tänka internationellt.

”Den globala e-handeln har upplevt en närmast explosionsartad utveckling de senaste åren, men som jag ser det är detta bara början.”

Henrik Olesen

om vilken potentiell Caljans största och viktigaste underliggande marknad uppvisar.

FÖR ATT KUNNA möta efterfrågan etablerade Caljan volymproduktion i Lettland 2006 och genom förvärv och produktutveckling tog bolaget tidigt en position på den brittiska marknaden. Detta visade sig vara en framgångsrik strategi.

– Storbritannien ledde tidigt utvecklingen i Europa inom e-handel och vi var den enda större internationella aktören på marknaden. Vår konkurrenskraftiga produktion i Lettland gav dessutom extra resurser till produktutveckling, och de förvärv som vi adderade innebar att vi kunde etablera en kritisk massa inom eftermarknad och erbjuda service dygnet runt, vilket vi var ensamma om.



HENRIK OLESEN

Position: VD Caljan sedan år 2000

År inom koncernen: Ny sedan 2019

Tidigare erfarenhet:

Bland annat olika ledande befattningar inom Skanio Group, inklusive 8 år som VD.



Caljans smarta och skräddarsydda lösning för automationsteknologi scannar, märker och sorterar tusentals paket i timmen vid det snabbt växande e-handelsbolaget Zalandos logistikcenter i tyska Lahr.



Konceptet har därefter expanderat till andra marknader i Europa, bland annat Tyskland och Frankrike. Tack vare Caljans långa kundrelationer med stora aktörer har man kunnat bygga upp en installerad bas av teleskopiska transportband och andra produkter som möjliggör lönsam etablering av eftermarknadstjänster och annan service. Denna strategi för internationell expansion går vidare, i såväl andra länder i Europa som på andra sidan Atlanten.

– I USA finns världens största aktörer inom e-handel och logistik och det är en självklarhet att vi ska vara på denna marknad. Men för att kunna bli konkurrenskraftiga behöver vi ha egen produktion i landet. Vi tog beslutet om detta 2019 och realiserar planen 2020.

CALJAN HAR SEDAN TIDIGARE ett säljbolag i USA och samarbetar redan med stora aktörer som Amazon, FedEx och UPS. De orders som man tog här under 2019 visar dessutom styrkan i erbjudandet. Caljans breda, innovativa och alltid skräddarsydda lösningar sticker ut på marknaden och det finns, enligt Henrik Olesen, en önskan hos kunderna av tätare samarbete. Detta är dessutom ömsesidigt:

– Det absolut viktigaste för våra fortsatta framgångar är att kunna växa tillsammans med strategiska kunder som Amazon, DHL och andra globala aktörer inom e-handel och logistiklösningar. Genom att hjälpa dem att utveckla sina verksamheter kan vi hjälpa alla andra aktörer i branschen.

Det som framför allt driver den underliggande tillväxten är den starka trenden hos konsumenter världen över att

CALJAN

Aktuella produktområden

- Telescopic
- Document Handling & Labelling
- Depot Automation Solutions
- Aftermarket

göra en allt större andel av sina inköp på nätet. Utvecklingen är även ett resultat av att branschen fått bättre ordning på sina leveranskedjor. Dessutom pågår en kraftfull varumärkespositionering inom näthandel hos stora konsumentbolag som H&M och Zara. Oavsett var aktiviteten sker finns Caljan ofta med genom sitt ledande erbjudande av effektiva automationslösningar.

– Den globala e-handeln har upplevt en närmast explosionsartad utveckling de senaste åren, men som jag ser det är detta bara början.

Det är nu affärsmodeller etableras som gör verksamheterna lönsamma samt lättare att förstå för slutkunderna. Utvecklingen går inte att stoppa utan vad som behövs är hållbara lösningar för pakethantering och transporter. Våra produkter och vår service har en viktig roll i denna utveckling.

HENRIK KAN SE TILLBAKA på ett nytt händelserikt och framgångsrikt för Caljan. Det omfattar inte bara nya rekordnivåer i tillväxt och lönsamhet utan även påbörjad utbyggnad av en ny anläggning i Lettland, nya betydande ordrar och samarbeten samt en fortsatt utveckling av erbjudandet som stärker kundrelationerna ytterligare. Utsikterna för 2020 ser minst lika spännande ut.

– Under mina 20 år på Caljan har jag fått uppleva en fantastisk utveckling för både bolag och bransch, men vi har samtidigt bara påbörjat vår resa. Med Latour som ägare kan vi realisera våra ambitiösa tillväxtplaner inom såväl nya teknologier som på nya marknader. ●

I korthet

Caljan

Sedan 1963 har Caljan specialiserat sig på att hjälpa paketföretag, återförsäljare och tillverkare runt om i världen att hantera lös last effektivt. Idag är Caljan global varumärkesledare på en marknad i stark tillväxt.

KORT OM CALJAN

Caljan är en ledande leverantör av automationsteknologi för logistik som bidrar till att optimera leveranskedjan. Caljans lösningar används av stora internationella kunder för vilka snabb, säker och kostnadseffektiv pakethantering är viktiga konkurrensfördelar. Verksamheten omfattar fyra globala divisioner och över 90 procent av intäkterna drivs av e-handel.

VIKTIGA HÄNDELSE R UNDER 2019

- Blev en del av Latour från 1 december.
- Stark försäljningstillväxt och hög lönsamhet, väl över Latours mål.

- Vann den hittills största ordern, från Amazon-ägda Book Depository, fortsatte att förse franska La Poste med hundratals teleskopiska transportband, inklusive senaste innovationen Express Snoot, och blev utsedd till föredragen servicepartner för brittiska Hermes.
- Initierade kapacitetsexpansion i Lettland och beslutade om etablering av produktion i USA.

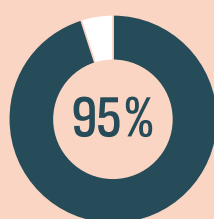
MÅLUPPFYLLELSE

Caljan var en del av Latour endast under en månad 2019 och omfattas därför inte av kraven på måluppfyllelse för detta år.

STRATEGI FÖR LÖNSAM EXPANSION

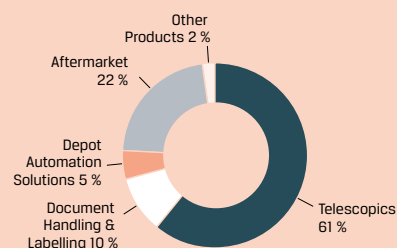
- Fortsatt fokus på att växa med strategiska kunder, framför allt inom e-handel.
- Öka produktionskapaciteten och tillväxten i både Europa och USA.
- Utrullning land för land av service och därefter lösningar för automatiserad dokumenthantering.
- Stor och snabbt växande installerad bas av teleskoputrustning ger bra grund för starka kundkontakter och återkommande intäktsströmmar.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

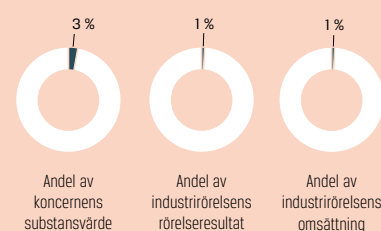


2019 utgjorde omsättningen utanför Norden 95 procent av den totala omsättningen.

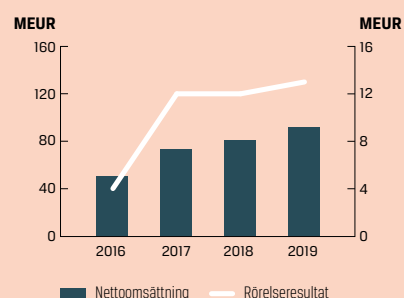
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER PRODUKTOMRÅDE



ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



FEMÅRSÖVERSIKT

	2019 ¹⁾	2018 ¹⁾	2017 ¹⁾	2016 ¹⁾	Latours minimimål
Nettoomsättning (MEUR)	92	86	73	50	>10%
Rörelseresultat (MEUR)	13	12	12	4	
Rörelsemarginal (%)	14,2	14,3	15,9	7,6	>10%
Antal anställda	465	456	430	325	

¹⁾ Proforma

Ole Kristian Jødahl, VD på Hultafors Group:

”En partner för en bättre arbetsdag”

Hultafors Group fortsätter att utvecklas starkt på en växande global marknad. En framgångsfaktor är företagets djupa kunskap om utmaningarna som hantverkare dagligen ställs inför.

Säkerhet, hälsa, funktion och design blir allt viktigare faktorer hos hantverkare världen över. Detta driver efterfrågan på Hultafors Groups ledande erbjudande inom personlig skyddsutrustning och handverktyg. Utvecklingen har resulterat i en stark organisk tillväxt som i kombination med flera strategiska förvärv närmast fördubblat Hultafors Groups försäljning på tre år.

– Dessutom har förvärven av Johnson Level & Tool och CLC medfört att vi på allvar etablerat oss i Nordamerika. Vi har adderat nya starka produkter till portföljen och fått en plattform i regionen för lansering av våra europeiska varumärken, säger Ole Kristian Jødahl, VD på Hultafors Group.

Först ut i denna satsning var verktyg under varumärket Hultafors, som lanserades i november med positivt mottagande hos kunderna. Förberedelser har nu inletts för lansering av skyddsskor och arbetskläder. Samtliga lanseringar föregås av marknadskartläggningar och täta dialoger med slutanvändare, något som gett värdefulla insikter.

– Vi ser att det finns många skillnader jämfört med Europa, men också likheter. Något användarna uppskattar är vårt skandinaviska arv och starka fokus på kvalitet och funktion, fortsätter Ole.

HULTAFORS GROUPS PORTFÖLJ består idag av ledande varumärken inom attraktiva produktkategorier, ofta med en mycket lång historik. Fokus ligger på två övergripande områden – personlig skyddsutrustning från huvud till tå samt handverktyg och stegar. Det första området består av varumärkena Snickers Workwear, Dunderdon, Eripio Wear, Solid Gear, Toe Guard, Hellberg Safety och CLC. Snickers Workwear är Hultafors Groups största varumärke och en europeisk varumärkesledare inom tekniskt avancerade arbetskläder, bland annat genom sina kollektioner för olika arbetsmiljöer.

– Snickers Workwear har idag ett av marknadens starkaste sortiment inom arbets- och skyddskläder. Under 2019 ökade försäljningen återigen kraftigt, ett resultat av bland annat framgångsrika lanseringar av nya byx- och jackmodeller.

Hellberg Safety, som förvärvades 2018, ligger i framkant inom utvecklingen av hörselskydd. Under året lanserades dessa produkter i Hultafors Groups försäljningskanaler med bra mottagande. Hultafors Groups skyddsskor under varumärkena Solid Gear och Toe Guard nådde en milstolpe 2019 då försäljningen utanför Sverige passerade 50 procent av den totala försäljningen. För fem år sedan såldes skorna huvudsakligen på den svenska marknaden. Snabb och innovativ produktutveckling tillsammans med en allt tydligare varumärkespositionering driver den långsiktiga tillväxten.

– Att ständigt utveckla och förbättra erbjudandet är centralt för oss. Som marknadsledare ska vi alltid ligga i framkant vad gäller design, funktion och kvalitet på produkterna. Detta baserar vi på vår täta dialog med användarna, något som är en del av vårt DNA, fortsätter Ole.

”Som marknadsledare ska vi alltid ligga i framkant vad gäller design, funktion och kvalitet på produkterna.”

Ole Kristian Jødahl om sin syn på produktutvecklingen.

DENNA DIALOG HAR även lett till förberedelser att lansera förvärvade amerikanska CLC:s verktygsbärare, knäskydd och handskar till europeiska hantverkare. Ole igen:

– Vi kommer att förstärka vårt europeiska sortiment med dessa produkter då våra studier visat att det finns ett behov av dem hos våra slutanvändare. Samma sak gäller Johnson Levels layout och mätverktyg, vilka utgör ett bra komplement till våra befintliga verktyg.





OLE KRISTIAN JØDAHL

Position: VD Hultafors Group

År inom koncernen: 3 år

Tidigare erfarenhet: Bland annat olika ledande befattningar inom SKF under 17 år. Den senaste som Director Industrial Sales & Marketing, SKF Group.



Wibe Ladders är den ledande nordiska tillverkaren av produkter och tjänster för ett säkert arbete på höjd och har i över 90 år lett utvecklingen av pålitliga stegar som uppfyller de allra högsta marknadsstandarderna.



Johnson Level är en del av koncernens erbjudande inom handverktyg och stegar, ett område som även omfattar varumärkena Hultafors och Wibe Ladders. Hultafors är ett nära 140 år gammalt och idag ledande varumärke för hantverkare som kräver funktionella verktyg av högsta kvalitet. Under 2019 lanserades bland annat nya hantverkarknivar men också bolagets första gröna produkt, en FSC-certifierad tumstock som bland annat erhöll PSI Sustainability Award i Tyskland. Ole:

– Vi är övertygade om att fler gröna produkter och ett starkare fokus på hållbar produktutveckling är framtiden. Vi har satt ett större fokus på att integrera hållbarhet genom hela värdekedjan och deltar i olika branschinitiativ, såsom STICA, ett samarbete för att minska textilindustrins klimatpåverkan.

WIBE LADDERS ÄR ett ledande varumärke inom stegar och ställningar och firade 90 år 2019. Med fokus på filmer och annan kommunikation som visar vad rätt användning betyder för säkerheten har erbjudandet fortsatt att stärkas, bland annat genom lansering av en trappstege märkt ”Bra arbetsmiljöval”. Film är annars en central komponent i Hultafors Groups satsning på att uppgradera och utveckla innehållet i sociala medier för samtliga varumärken.

– Genom filmerna kan vi föra en ännu tätare dialog med slutanvändarna vilket ger ett tydligare fokus i vår produktutveckling och i våra lanseringar.

Internationell expansion har hög prioritet för Hultafors Group. Genom förvärven av Johnson Level & Tool och CLC

HULTAFORS GROUP

Aktuella varumärken

- ▶ Snickers Workwear
- ▶ Hultafors
- ▶ Wibe Ladders
- ▶ Solid Gear
- ▶ Toe Guard
- ▶ Dunderdon
- ▶ Hellberg Safety
- ▶ CLC
- ▶ Johnson Level

står nu Nordamerika för drygt en fjärdedel av koncernens omsättning. Totalt säljs Hultafors Groups varumärken i nära 70 länder globalt, bland annat via cirka 20 000 externa försäljningsställen i Europa och ungefär samma antal i Nordamerika. Distributionsnätverket utgör en konkurrensfördel som möjliggör snabba, effektiva lanseringar av produkter och varumärken.

– Vi kan nu växelvis lansera våra olika varumärken på den nordamerikanska och europeiska marknaden. Det är en styrka. Dessutom har vi etablerat ett allt tätare samarbete med stora e-handelsaktörer som Amazon. I USA är Amazon en av våra viktigaste kunder, och i början av 2020 inleder vi även ett samarbete i Tyskland.

EN BAKGRUND TILL detta är Hultafors Groups stärkta funktion inom e-handel som under året både lett till nya samarbeten med externa aktörer och fortsatt utveckling av egna e-handelssajter för de olika varumärkena. Att digitalisera externa och interna processer är en annan viktig del för att öka effektiviteten i verksamheten och därmed hålla uppe konkurrenskraften.

– Efter de senaste årens snabba tillväxt med många förvärv, arbetar vi nu för att etablera en plattform som möjliggör fortsatt långsiktig, effektiv och lönsam expansion. Men inget skulle vara möjligt utan alla engagerade medarbetare som lever våra kärnvärden varje dag och gör oss till det självklara valet för hantverkare världen över, avslutar Ole Kristian Jødahl. ●

I korthet

Hultafors Group

Hultafors Group erbjuder en portfölj med ledande varumärken som hjälper professionella användare att ligga i framkant när det gäller funktionalitet, säkerhet och produktivitet.

KORT OM HULTAFORS GROUP

Hultafors Group är ett av Europas största företag att förse professionella användare med arbetskläder, skyddsskor, huvudskydd, handverktyg och stegar. Produkterna utvecklas, tillverkas och säljs under egna varumärken och erbjuds via ledande återförsäljare i nära 70 länder globalt med tonvikt på Europa och Nordamerika.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2019

- Stark försäljningstillväxt inom båda produktområdena. Robust lönsamhet som ett resultat av stark försäljning och god kostnadskontroll.

- Hög investeringstakt i produktutveckling, försäljning och digitalisering.
- Förvärv av Custom LeatherCraft Mfg. LLC, en ledande amerikansk designer och utvecklare av arbetsredskap, personlig skyddsutrustning och produkter inom outdoor-kategorin.
- Lansering av Hultafors Tools i USA, det första steget i arbetet med att ta Hultafors Groups varumärken till den nordamerikanska marknaden.

MÅLUPPFYLLELSE

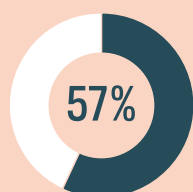
Systematiska satsningar på produktutveckling, marknadsbearbetning och

internationell expansion har bidragit till ökad försäljning. Tillsammans med starkt fokus på ständiga förbättringar och kostnadskontroll bidrog detta till att intäkts- och lönsamhetsmålen för året överträffades.

STRATEGI FÖR LÖNSAM EXPANSION

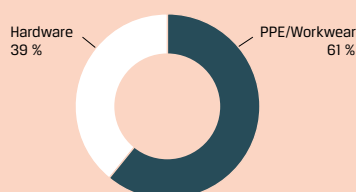
- Skapa organisk tillväxt genom produktutveckling, effektivare utnyttjande av försäljnings- och distributionskanaler, ökade investeringar i marknadsföring och stärkta relationer med slutanvändare.
- Genomföra kompletterande förvärv av varumärken med starka positioner hos distributörer och slutanvändare.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

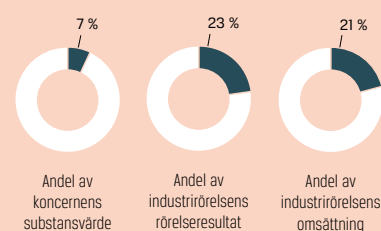


2019 utgjorde omsättningen utanför Norden 57 procent av den totala omsättningen jämfört med 2018 då motsvarande siffra låg på 49 procent.

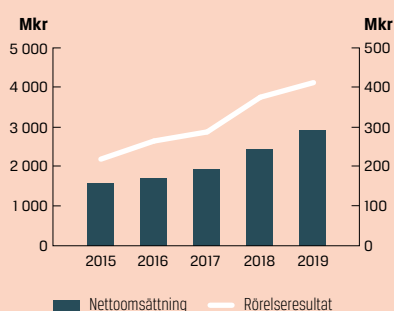
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER PRODUKTOMRÅDE



ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



FEMÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015	Latours minimimål
Nettoomsättning (Mkr)	2 895	2 407	1 901	1 698	1 549	>10%
(varav utanför Sverige)	2 257	1 752	1 298	1 182	1 081	
Rörelseresultat (Mkr)	412	375	287	264	218	
Operativt kapital ¹⁾ (Mkr)	2 746	1 982	1 256	1 230	1 212	
Rörelsemarginal (%)	14,2	15,6	15,1	15,6	14,1	>10%
Avkastning på operativt kapital (%)	15,0	18,9	22,8	21,5	19,0	15-20%
Investeringar (Mkr)	23	11	9	20	11	
Antal anställda	885	821	696	685	658	

¹⁾ Genomsnittligt

Fredrik Meuller, VD på Nord-Lock Group:

”Våra lösningar skyddar människoliv”

Baserat på en stark företagskultur och medarbetare med spetskompetens fortsätter arbetet med att ta Nord-Lock Group till nästa nivå på den globala marknaden för kritiska skruvsäkringslösningar.

Den starka tillväxten fortsatte 2019 med nya innovationer och riktad marknadsföring som drev på efterfrågan i olika kundgrupper. Även om utvecklingen mattades av mot slutet av året ser VD Fredrik Meuller fortsatt stor potential för Nord-Lock Groups ledande erbjudande inom skruvsäkring:

– Vi har de bästa teknologierna och medarbetare med en enorm styrka i sin kompetens, samt en marknad med ett i det närmaste oändligt behov av att säkra kritiska samhällsfunktioner. Hur mycket vi kan växa långsiktigt beror därför främst på vår egen förmåga.

För att kunna realisera möjligheterna arbetar Nord-Lock Group sedan 2018 med en långsiktig strategi som bygger på tre hörnstenar – effektivitet, tillväxt och innovation. I ett första steg handlar arbetet om att skapa rätt strukturer för att kunna växa, att helt enkelt ha rätt resurser på rätt plats för att säkra kundleveranser och undvika flaskhalsar. En viktig del är investeringar i produktion. Fredrik:

– Vi bygger ut tre av våra sex produktionsanläggningar, två i Sverige och en helt ny i USA. Satsningen ger oss en modern, hållbar produktionsplattform och ännu bättre produkter. Den medför också att vi kan erbjuda snabbare leveranser och att våra medarbetare får en ännu säkrare arbetsmiljö.

UTBYGGNADEN STÅR KLAR 2020. En av investeringarna avser anläggningen i Mattmar i Jämtland. Här har killåsningsbrickor under varumärket Nord-Lock tillverkats sedan 1982. Enheten utgör även grunden till dagens globala koncern med fyra världsledande varumärken för kritisk skruvsäkring – Nord-Lock, Superbolt, Boltight och Expander.

– Utvecklingen från tillverkning av de första paren killåsningsbrickor i en lada i Mattmar till dagens Nord-Lock Group är en smält osannolik historia, men visar vad ett målmedvetet arbete med fokus på kvalitet kan ge, fortsätter Fredrik.

Idag har Nord-Lock Group världens ledande industri-företag som kunder. Försäljningen till dessa ökar i takt med en växande insikt om vad företagets teknologier betyder för effektiviteten och säkerheten i kritiska applikationer, till exempel i kraftverk, snabbtåg, satelliter och stora, tunga maskiner. Samtliga teknologier täcks av en livstidsgaranti och präglas av hög innovationstakt med fokus på hållbarhet, smart teknologi och digitalisering.

”Med ett tydligare fokus på att erbjuda våra kunder hela vår teknologiportfölj och öka intern kunskapsspridning, kommer vi utöka penetrationen för samtliga varumärken i de regioner där de behöver växa.”

Fredrik Meuller

om den potential för organisk tillväxt bolagets varumärken uppvisar.

– Ett bra exempel på hur vi arbetar med dessa delar är vår innovation Superbolt Load Sensing Tensioner (LST). Våra kraftfulla spännelement sitter exempelvis i fundamenten på vindkraftverk, och det är extremt viktigt att dessa alltid är hårt åtskruvade. För att underlätta övervakningen har vi byggt in sensorer i spännelementen som varnar om någon bult riskerar att lossna. En tydlig effektivisering jämfört med att någon regelbundet ska behöva åka ut till verket och inspektera.

Andra lanseringar under 2019 som visar Nord-Lock Groups innovationsförmåga är Boltights nya design av TSR+ verktyg som är fyra gånger snabbare än alternativen på marknaden, ett bredare sortiment av hjulmuttrarna Nord-Lock Wheel Nuts som är utrustade med killåsnings-





FREDRIK MEULLER

Position: VD Nord-Lock Group

År inom koncernen: 2 år

Tidigare erfarenhet: Bland annat olika ledande befattningar inom Trelleborgkoncernen under 16 år, den senaste som affärsområdeschef för Trelleborg Offshore & Construction.



Nord-Lock Groups unika Super Junker är ett bevis på hur medarbetarnas expertkunskap och erfarenhet används för att tillgodose kundernas behov.



brickor och därför lyfter säkerheten i alla slags tunga fordon, samt en fortsatt förstärkning av rostskyddet hos Nord-Locks brickor för optimal prestanda även i de mest extrema förhållanden. Att alltid vara först med banbrytande innovationer är en styrka och visar teknologiernas höga kvalitet. Digitaliseringen av erbjudandet handlar även om att göra det enklare för kunderna i kontakten med Nord-Lock Group.

– Vi har ett starkt digitalt fokus i verksamheten med e-handel, appar, samt dialog och marknadsföring i sociala medier. Mest uppskattat är kanske våra korta, egenproducerade filmer som på ett enkelt sätt förklarar komplexa lösningar. Under 2019 fick en av filmerna över en miljon visningar på YouTube på kort tid. Den visar en berg- och dalbana på ett nöjesfält utanför Oslo och sätter fingret på vad ett effektivt skruvsystem betyder för säkerheten.

FILMERNÄ UNDERLÄTTAR ARBETET med att världen över identifiera nya kunder och stärka befintliga kundkontakter. Nord-Lock Groups globala expansion fortsatte annars med oförminskad kraft under 2019, med Asien i spetsen. Oavsett marknad ligger fokus på organisk tillväxt via egna säljbolag med lokal kompetens eller via samarbete med lokala distributörer och återförsäljare. Vid årsskiftet fanns Nord-Lock Group representerade i 65 länder och i samtliga världsdelar. Penetrationen för de olika varumärkena skiljer sig dock mellan marknaderna.

– Med ett tydligare fokus på att erbjuda våra kunder hela vår teknologiportfölj och öka intern kunskapsspridning,

NORD-LOCK GROUP

Varumärken i portföljen:

- ▶ Nord-Lock
- ▶ Superbolt
- ▶ Boltight
- ▶ Expander

kommer vi utöka penetrationen för samtliga varumärken i de regioner där de behöver växa. Till exempel finns det en enorm potential för Nord-Locks brickor i Nordamerika.

Denna potential för organisk tillväxt innebär att förvärv inte är lika prioriterat som hos Latours övriga affärsområden. Att kunna växa långsiktigt av enbart egen kraft med produkter som bidrar till att skapa ett

säkrare samhälle skapar dessutom en stolthet hos medarbetarna. Fredrik:

– Vi har ett starkt varumärke och en stark kultur med fokus på mångfald och lokal utveckling som många vill vara en del av.

NÅGOT SOM OCKSÅ ökat medvetandet om Nord-Lock Groups betydelse är tilldelningen av den prestigefyllda utmärkelsen Export Hermes. Utmärkelsen delas varje år ut av Fonden för Exportutveckling till ett svenskt företag som uppnått exceptionella exportframgångar och därigenom bidragit till svenskt välstånd. Nord-Lock Group fick priset för utvecklingen av sina killåsningsbrickor.

– När vi på prisceremonin i Stockholm fick möjlighet att berätta lite mer om oss gick det ett sus genom publiken när de förstod vad vi gör. Och det är lite så det alltid är. Vår resa har varit fantastisk men samtidigt har vi bara skrapat på ytan av den marknad vi kan sälja till. Nu har vi satt strukturen och kan växa i nya regioner, nya branscher och med alla våra varumärken och därmed bidra till att skydda fler människoliv och kundernas investeringar, säger Fredrik Meuller avslutningsvis. ●

I korthet

Nord-Lock Group

Nord-Lock Group är världsledande inom lösningar för säkra skruvförband. Med innovativa produkter och bred expertis har Nord-Lock Group bidragit till tillförlitliga och effektiva skruvförband till kunder inom alla större industrier i över 35 år.

KORT OM NORD-LOCK GROUP

Nord-Lock Group fokuserar på kunder inom alla större industrier där kraven på kvalitet och säkerhet är höga och konsekvenserna vid fel skulle vara betydande. Över 90 procent av tillverkningen exporteras. Försäljningen sker via såväl egna bolag som ett världsomspännande återförsäljarnätverk.

VIKTIGA HÄNDELSE R UNDER 2019

- Fortsatt robust försäljningstillväxt med bibehållen hög lönsamhet. Asien uppvissade särskilt stark tillväxt om 28 procent.

- Initierade investeringar för att upgradera tre större produktionsanläggningar i USA och Sverige.
- Lanserade nya unika produkter, såsom smarta sensorer integrerade i spännelementen.
- Erhöll utmärkelsen Export Hermes av Fonden för Exportutveckling.

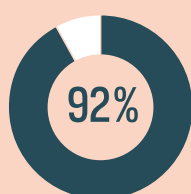
MÅLUPPFYLLELSE

Hög efterfrågan, framgångsrika lanseringar och marknadsbearbetning bidrog till att samtliga finansiella mål uppnåddes 2019.

STRATEGI FÖR LÖNSAM EXPANSION

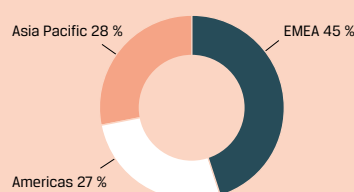
- Utveckling av kapacitet och effektivitet i produktions- och logistikprocesser för att möta kunders efterfrågan på ett kostnadseffektivt sätt.
- Expandera verksamheten genom organisk tillväxt samt värdeskapande förvärv.
- Behålla positionen som industriledare genom kundorienterad FoU drivet av digitala och smarta teknologier.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

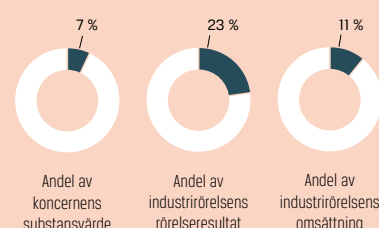


2019 utgjorde omsättningen utanför Norden 92 procent av den totala omsättningen jämfört med 2018 då motsvarande siffra låg på 88 procent.

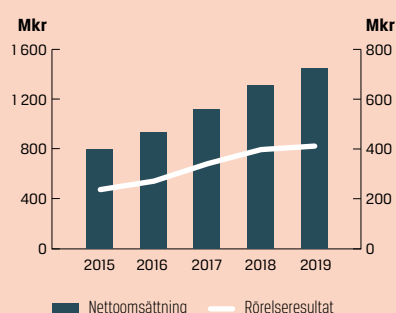
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER MARKNAD



ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



FEMÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015	Latours minimimål
Nettoomsättning (Mkr)	1448	1309	1114	927	797	>10%
(varav utanför Sverige)	1382	1244	1054	882	763	
Rörelseresultat (Mkr)	411	397	340	270	236	
Operativt kapital ¹⁾ (Mkr)	1106	1033	950	877	701	
Rörelsemarginal (%)	28,4	30,3	30,5	29,2	29,7	>10%
Avkastning på operativt kapital (%)	37,1	38,4	35,8	30,8	33,7	15-20%
Investeringar (Mkr)	23	35	28	45	24	
Antal anställda	594	542	488	426	372	

¹⁾ Genomsnittligt

Hannu Saastamoinen, VD på Swegon:

”Vi skapar marknadens bästa inomhusklimat”

Genom djup insikt i hur användarna tänker, vilka behov de har idag och imorgon, fortsätter Swegon att utveckla innovativa och hållbara inomhusklimatlösningar som får människor att må bra.

För Swegon blev 2019 ett nytt starkt år där i stort sett samtliga försäljningsregioner och affärsområden överträffade högt uppsatta lönsamhetsmål. Bolagets position som en internationell systemleverantör av ett branschledande erbjudande för inomhusklimat blir allt starkare.

– Utvecklingen visar att vi tagit rätt beslut och gjort ett bra arbete. Under hösten gjorde vi även en del organisatoriska förändringar för att kunna ta nästa steg i arbetet med att profilera Swegon som den ledande systemleverantören, berättar Hannu Saastamoinen, VD på Swegon.

Efterfrågan drivs av en fortsatt god byggkonjunktur men framför allt av starka långsiktiga trender som urbanisering, digitalisering och behovet av energibesparingar. Just nu finns ett väldigt stort fokus på hållbarhet på marknaden. Hållbara, miljöcertifierade byggnader blir det allt mer normalt vid nybyggnation och bakom detta finns ett växande krav på hälsa och välbefinnande. Hannu igen:

– Vårt starka fokus på inomhusklimat i erbjudandet möter dessa krav och vi har dessutom några av marknadens mest energieffektiva produkter. Vi bidrar även till utvecklingen av smarta städer. Genom våra intelligenta systemlösningar samlar vi fastighetsdata som kan användas av fastighetsägare och andra aktörer för att kunna göra fastigheter ännu mer effektiva.

Swegon tar ett helhetsgrepp på inomhusklimatet med branschledande produkter och intelligenta systemkoncept för alla typer av byggnader. Med ett ökat fokus på digitalisering och smart, trådlös kommunikation lanseras kontinuerligt nya innovationer samt uppdateringar av befintliga produkter och system. Under 2019 har bland annat det ledande erbjudandet inom luftbehandling ytterligare uppdaterats.

– Vi har lanserat nya modeller av GOLD, marknadens mest energieffektiva aggregat. Vi har även slutfört övergången till en ny plattform av luftbehandlingsaggregat för lägre luftvolym, tillverkade i vår fabrik i Gembloux, Belgien. Kunderna beskriver dessa med ord som ”briljant enkla”, säger Hannu.

Under 2019 togs även nästa steg i utvecklingen av Swegons storsäljande behovsstyrda inneklimatsystem WISE, och lansering på nya marknader. Med WISE kombineras hög energieffektivitet, perfekt inomhusklimat, flexibilitet och full överblick över hela systemet. Hannu:

– WISE är en fantastisk produkt som är under ständig utveckling. Den visar även på digitaliseringens betydelse för ett energieffektivt och optimalt inneklimat. Nu får vi möjlighet att ta denna vidare till kunder på marknader utanför Norden och kunna tillgodose nya behov.

FÖR ATT FULLT UT kunna dra fördel av erbjudandet och den samlade kompetensen fokuserar Swegon på ett antal utvalda större marknader, så kallade strongholds. Målet är att på varje enskild marknad kunna leverera kundupplevelser i världsklass, något som steg för steg byggs upp genom marknadsföring, fokuserad produktutveckling och kompletterande förvärv.

”Jag baserar mitt ledarskap på en grundprincip – TRUST, som också är en av Swegons värderingar. Utan tillit inom organisationen är det omöjligt att få verksamheten att fungera framgångsrikt.”

Hannu Saastamoinen om betydelsen av att leva som man lär.

– Tyska Zent-Frenger som vi förvärvade i slutet av 2018 är nu fullt integrerat och ger oss stora projekt inom kyltak. Vi är idag en väsentlig aktör i Tyskland med ett ledande erbjudande inom kommersiell ventilation och kyla, och passerade 100 MEUR i omsättning under 2019, säger Hannu.

Även övriga strongholds gick starkt under året. Storbritannien och Irland uppvisade, trots oro kring brexit,



HANNU SAASTAMOINEN

Position: VD Swegon

År inom koncernen: 7 år

Tidigare erfarenhet: Bland annat VD för Huurre Group, affärsområdeschef inom Munters samt flera olika ledande befattningar inom UTC Carrier Corp. och Electrolux.



Swegon har levererat bland annat rumsprodukter och ljuddämpare till Oslos operahus, hemvist till Den Norske Opera & Ballett.



en stark utveckling baserat på till exempel ett ledande erbjudande inom brand- och brandgasspjäll. Utvecklingen är även en effekt av den debatt kring brandsäkerhet som tog fart efter den tragiska branden i höghuset Grenfell Tower i London 2017. Satsningen på den nordamerikanska marknaden bygger på tidigare förvärvade kanadensiska Vibro-Acoustics ledande position inom produkter för akustik och vibrationsdämpning. Under 2019 ökade försäljningen inom detta segment samtidigt som flera stora orders togs för luftbehandlingsaggregatet GOLD, som ses som en ledande produkt för passivhusprojekt i Nordamerika. Även i Norden var utvecklingen bra och innehöll förvärvet av Klimax AS, en ledande distributör av kyl- och värmeprodukter för inomhusklimat i Norge. Hannu:

– Vi har länge varit ledande inom ventilation av kommersiella byggnader i Norge. Med Klimax värme- och kyl-lösningar kan vi nu ge våra kunder ett komplett erbjudande för hög inomhuskomfort.

FRAMGÅNG FÖDER OFTA FRAMGÅNG och Swegon har idag ett starkt momentum. På ett övergripande plan utgör bolagets konsekventa strategi att positionera sig som en ledande systemleverantör på utvalda marknader en viktig framgångsfaktor. Denna underlättar även arbetet med att ta bolaget till nästa nivå, att skapa kundupplevelser i världsklass för olika kundsegment och marknader. Den avgörande faktorn för att nå dit ligger enligt Hannu i utveckling av Swegons viktigaste tillgång – medarbetarna.

SWEGON

Aktuella affärsenheter:

- ▶ Commercial
- ▶ Residential
- ▶ European Sales & Services
- ▶ UK & Ireland
- ▶ North America

– Utan våra kompetenta och motiverade medarbetare hade vi aldrig kommit dit vi är idag. Vi har dessutom ett extra stort fokus på att utbilda och utveckla medarbetarna, bland annat inom ramen för Swegon Knowledge Center.

Som del av Latour arbetar Swegon med en decentraliserad ledningsstruktur, med lokala team som ansvarar fullt ut för sin affär. Detta medför att kundrelationer alltid får högsta prioritet. Som VD för koncernen har dessutom Hannu ett eget tydligt fokus.

– Jag baserar mitt ledarskap på en grundprincip – TRUST, som också är en av Swegons värderingar. Utan tillit inom organisationen är det omöjligt att få verksamheten att fungera framgångsrikt. Nu när vi har vuxit så kraftigt handlar mitt ansvar främst om att säkerställa att rätt kompetens, struktur och processer byggs upp för att vi ska kunna fortsätta vår resa.

DE SENASTE ÅRENS UTVECKLING av verksamheten har gett en stark plattform av kompetens och produkter för fortsatt tillväxt med god lönsamhet. Men det gäller att fortsätta göra rätt saker och ta rätt beslut för att kunna ligga i framkant även framöver.

– Under 2020 ska vi ta nästa steg i utvecklingen av våra systemkoncept samt digitala verktyg, och jag hoppas vi lyckas genomföra några förvärv som flyttar fram våra positioner ytterligare i en allt mer konsoliderad HVAC-industri. Men viktigast är att vi fortsätter dialogen med kunder och slutanvändare för att stärka upplevelsen vid användningen av våra lösningar och marknadens bästa inomhusklimat. ●

I korthet

Swegon

Swegon bibehåller sitt tydliga fokus på kvalitet för inomhusklimat i byggnader, för människors välmående, hälsa och komfort. Feel good inside.

KORT OM SWEGON

Swegon levererar kvalitetsprodukter och genomtänkta systemlösningar som skapar bra inomhusklimat och bidrar med lägre livscykelkostnader för alla typer av byggnader. Försäljning och marknadsföring sker via egna bolag i 17 länder samt genom återförsäljare på andra marknader. Swegon har produktionsenheter i Europa, Nordamerika och Indien.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2019

- Fortsatt stark organisk försäljningstillväxt inom alla affärsenheter och på alla nyckelmarknader.

- Stark lönsamhet, drivet av ökande volymer, högt kapacitetsutnyttjande och framgångsrika produktlanseringar.
- Förvärv av Klimax AS, en ledande distributör av kylaggregat och värme-pumpar i Norge.

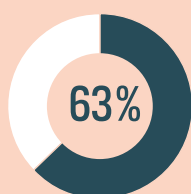
MÅLUPPFYLLELSE

Stark marknadsutveckling, god kundbärbetning och framgångsrika produktlanseringar bidrog till att målen för omsättning och lönsamhet överträffades under 2019.

STRATEGI FÖR LÖNSAM EXPANSION

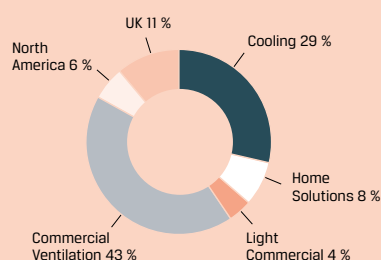
- Differentiera erbjudandet via ledande, innovativa systemlösningar för ett bättre inneklimat.
- Ökat fokus på en överlägsen kundupplevelse genom digitala lösningar och service.
- Skapa starka positioner på nyckelmarknader i Europa genom förvärv och utveckling av befintliga verksamheter, samt fortsätta utveckla närvaron i Nordamerika.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

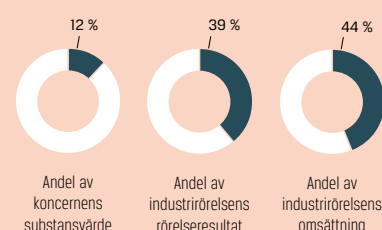


2019 utgjorde omsättningen utanför Norden 63 procent av den totala omsättningen jämfört med 2018 då motsvarande siffra låg på 59 procent.

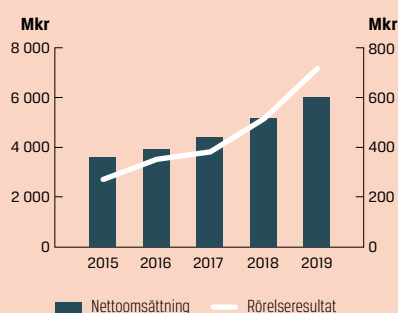
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER AFFÄRSENHET



ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



FEMÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015	Latours minimimål
Nettoomsättning (Mkr)	5 986	5 137	4 378	3 913	3 559	>10 %
(varav utanför Sverige)	4 798	4 000	3 356	2 933	2 712	
Rörelseresultat (Mkr)	717	514	381	351	270	
Operativt kapital ¹⁾ (Mkr)	3 284	3 094	2 903	2 510	2 242	
Rörelsemarginal (%)	12,0	10,0	8,7	9,0	7,6	>10 %
Avkastning på operativt kapital (%)	21,8	16,6	13,1	14,0	11,0	15-20 %
Investeringar (Mkr)	91	57	62	70	53	
Antal anställda	2 454	2 293	2 228	1 958	1 840	

¹⁾ Genomsnittligt

Björn Lenander, VD på Latour Industries:

”Vi fortsätter växa inom prioriterade områden”

Latour Industries fortsatte sin framgångsrika utveckling under 2019. I stort sett ökade samtliga affärsenheter lönsamheten och den internationella expansionen accelererade genom nya förvärv.

Lönsamheten för affärsområdet som helhet börjar närma sig målnivån. En viktig orsak till utvecklingen är den stabilitet som präglat verksamheten under året med bra ledarskap som kunnat fokusera på att driva värdeskapande i sina respektive bolag. Dock har en svagare makrosituation påverkat några av bolagens orderingångar. Åtgärder har vidtagits för att anpassa verksamheterna, men det handlar främst om att implementera planer något tidigare än förväntat.

– Vår portfölj har ännu inte påverkats mycket av konjunkturläget utan drivs främst av starka långsiktiga trender, i linje med vår investeringsfilosofi, säger Björn Lenander, VD för Latour Industries.

HÅLLBARHET ÄR EN av de viktigaste trenderna och intresset för denna har ökat kraftigt det senaste året, framför allt i Norden, men också till viss del i övriga Europa. Latour Industries har ett starkt erbjudande inom området, inte minst bolagen inom Accessibility & Mobility och affärsenheten Bemsig's grupp av bolag inom fastighetsautomation. Under 2019 har erbjudandet stärkts ytterligare, med satsningar på produktutveckling och flera internationella förvärv.

– Bemsig har genom förvärven av brittiska SyxthSense och tyska S+S Regeltechnik nu gått från svensk via nordisk till att bli en betydande europeisk aktör. Affärsenheten omfattar idag fem bolag med produkter och lösningar som ger god lönsamhet, säger Björn.

Förmågan att kunna genomföra framgångsrika förvärv inom intressanta branscher utgör, tillsammans med att bolagen drivs självständigt av duktiga ledare, grunden till Latour Industries framgångar. När nya bolag analyseras är ofta ledningens engagemang centralt för att det ska bli affär. Inom Latour Industries är det ständiga sökandet efter nya plattformsbolag en viktig del av verksamheten. Detta innebär att identifiera ett eller flera bolag där en betydande verksamhet kan börja byggas upp genom organisk utveck-

ling och kompletteringsförvärv, i linje med de övergripande långsiktiga globala trenderna och precis det som nu sker inom Bemsig och Accessibility & Mobility.

Att skapa stor frihet för ledarskapet med transparens i beslutsfattande och kommunikation är en del av Latours DNA och bidrar starkt till att bygga långsiktiga värden i bolagen. Som VD för Latour Industries har Björn Lenander fullt fokus på denna modell, bland annat genom täta avstämningar med ansvariga för affärsenheterna. I den löpande dialogen utgör Björns industriella bakgrund en styrka.

– Innan jag blev VD för Latour Industries 2014 arbetade jag som operativ ledare i olika industribolag. Denna erfarenhet gör att jag har relativt lätt för att sätta mig in i verksamheternas utmaningar och därmed bättre kunna coacha cheferna och uppmuntra dem till bibehållet entreprenörskap.

”Vår portfölj har ännu inte påverkats mycket av konjunkturläget utan drivs främst av starka långsiktiga trender.”

Björn Lenander

om framgångarna med bolagets investeringsfilosofi.

UNDER 2020 LIGGER fokus på ytterligare förbättring av lönsamheten i samtliga affärsenheter, samt att försöka addera ytterligare någon plattformsverksamhet. Andra viktiga delar är att etablera Bemsig i sin nya europeiska roll samt att fortsätta utveckla Accessibility & Mobility.

– Att öka tillgängligheten och mobiliteten för människor med funktionshinder och äldre känns väldigt viktigt och vi letar ständigt efter nya förvärv inom området. Men egentligen är allt som växer lönsamt och drivs av stora globala trender som demografi, urbanisering och hållbarhet intressant, det gäller bara att vara öppen för vilka möjligheter som kan dyka upp. ●



BJÖRN LENANDER

Position: VD Latour Industries

År inom koncernen: 5 år

Tidigare erfarenhet: 20 års erfarenhet från verkställande befattningar inom internationell industriell B2B och medtech.

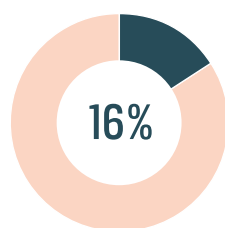
Latour Industries

Aktuella affärsenheter

Bemsiq

EN AFFÄRSENHET SOM består av en portfölj av bolag (Bastec, Elvaco, Produal, Sensortec och S+S Regeltechnik) inom fastighetsautomation och energieffektivisering. Bolagen ska växa både på hemmamarknaden och internationellt. Affärsenheten skapar bättre förutsättningar för samordnade aktiviteter och utgör ett steg mot ett nytt affärsområde inom Latour.

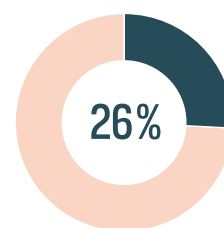
ANDEL AV LATOUR INDUSTRIES
OMSÄTTNING



Aritco

HAR SITT HUVUDKONTOR I Stockholm. Utvecklar, tillverkar och säljer plattformshissar för privata, kommersiella och publika applikationer världen över. Försäljning, installation och service sker via ett globalt partnersätverk. Aritcos kunder finns främst i Europa och Asien.

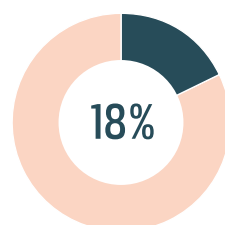
ANDEL AV LATOUR INDUSTRIES
OMSÄTTNING



Vimec

HAR HUVUDKONTORET I Luzarra, Italien. Utvecklar, tillverkar och säljer stolhissar, plattformshissar och trappklättrare som löser behovet av förbättrad tillgänglighet i såväl privata hem som publika miljöer. Bolaget har egen försäljnings- och installationsverksamhet i Italien, i övriga länder sker försäljning och installation genom lokala partners. Kunderna finns huvudsakligen i Europa.

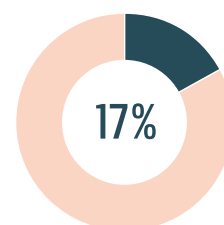
ANDEL AV LATOUR INDUSTRIES
OMSÄTTNING



MS Group

MS GROUP HAR SITT huvudkontor i Göteborg och utvecklar, tillverkar och säljer rörelsesystem och elektriska drivaggregat till den globala marknaden för elektriska och manuella rullstolar under varumärkena REAC och AAT.

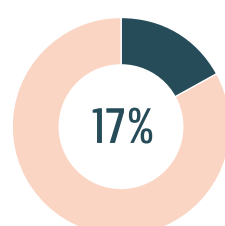
ANDEL AV LATOUR INDUSTRIES
OMSÄTTNING



LSAB

LSAB MED HUVUDKONTOR I Göteborg utvecklar, tillverkar och säljer tjänster och verktygslösningar relaterade till spånavverkande processer inom främst trä- och metallsektorn. Primär marknad är Europa. LSAB har egen verksamhet i Skandinavien, Baltikum samt Ryssland.

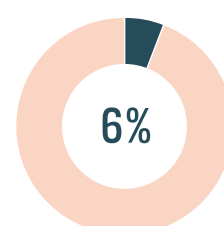
ANDEL AV LATOUR INDUSTRIES
OMSÄTTNING



Densiq

HAR HUVUDKONTORET I Göteborg. Är en helhetsleverantör inom avancerad tätningsteknik som främst riktar sig till processindustrin och dess underleverantörer. Företaget tillhandahåller kompletta lösningar baserat på tjänster, produkter och teknisk konsultation som möjliggör säkra anläggningar med hög driftsäkerhet för kunderna. Bolagets kunder finns främst i Norden.

ANDEL AV LATOUR INDUSTRIES
OMSÄTTNING



I korthet

Latour Industries

Latour Industries är ett Latour i miniatyr, där aktivt och omsorgsfullt ägande ska leda till en stabil och självständig utveckling hos innehaven. Målet är att de på sikt ska kunna bli egna affärsområden inom Latour.

KORT OM LATOUR INDUSTRIES

Latour Industries består av sex helägda och ett delägt innehav som har egna produkter med högt teknikinnehåll och stor tillväxtpotential. Alla innehav har en egen affärsidé och affärsmodell.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2019

- Fortsatt hög försäljningstillväxt och fortsatt förbättring av lönsamheten.
- Två förvärv inom Accessibility: TKS Heis AS, en ledande norsk tillverkare och

installatör av plattformshissar, och Invalifts Ltd, ett brittiskt bolag som distribuerar, installerar och servar plattformsliftar i Storbritannien.

- Två förvärv inom fastighetsautomation: SyxthSense Ltd, ett brittiskt bolag med ett heltäckande sortiment av fältenheter och rumskontroller; S+S Regeltechnik GmbH, en paneuropeisk ledare inom avancerad sensorteknologi.

MÅLUPPFYLLELSE

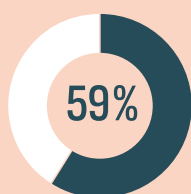
Förvärv och framgångsrik marknads-

bearbetning bidrog till fortsatt hög omsättningstillväxt. Lönsamheten ökade och närmade sig målnivån.

STRATEGI FÖR LÖNSAM EXPANSION

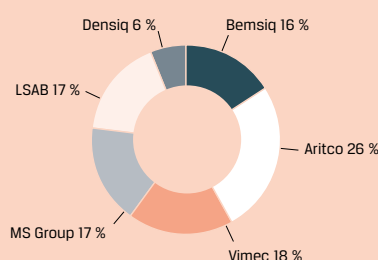
- Driva expansion i befintliga innehav genom förstärkning av säljorganisationer, intensifierad produktutveckling och kompletteringsförvärv.
- Fortsätta genomföra nya plattformsförvärv i linje med Latours investeringskriterier.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

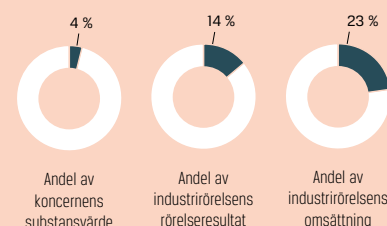


2019 utgjorde omsättningen utanför Norden 59 procent av den totala omsättningen, vilket är samma nivå som under 2018.

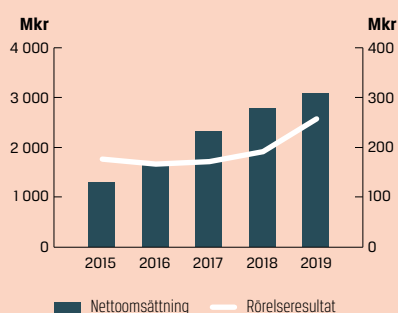
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER AFFÄRSENHET



ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING



OMSÄTTNING OCH RESULTAT

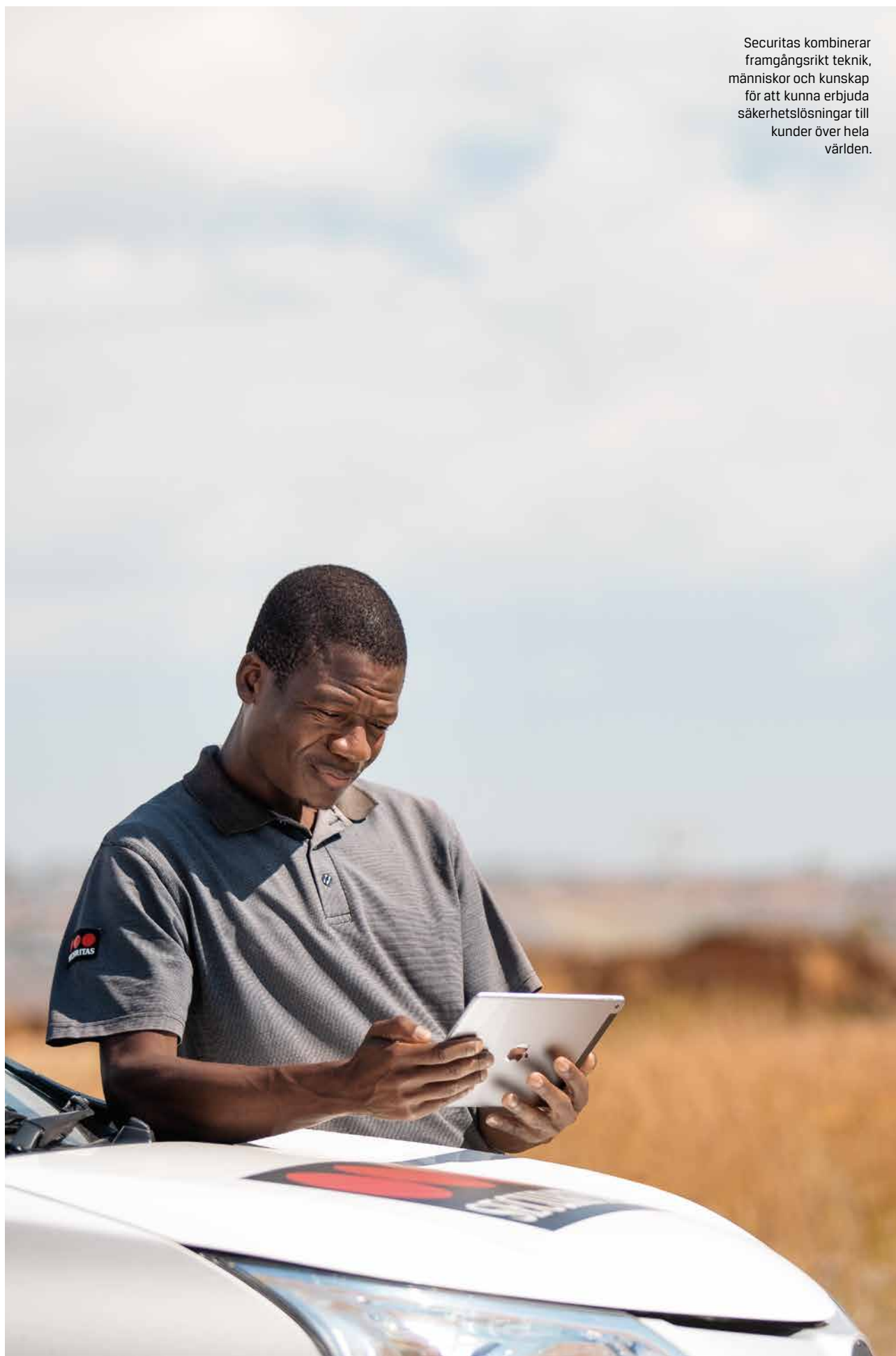


FEMÅRSÖVERSIKT

	2019	2018	2017	2016	2015	Latours minimimål
Nettoomsättning (Mkr)	3 077	2 735	2 169	1 616	1 283	>10%
(varav utanför Sverige)	2 357	1 985	1 494	854	530	
Rörelseresultat (Mkr)	257	190	166	166	176	
Operativt kapital ¹⁾ (Mkr)	3 040	3 070	2 679	1 867	1 225	
Rörelsemarginal (%)	8,3	6,9	7,6	10,2	13,6	>10%
Avkastning på operativt kapital (%)	8,4	6,2	6,2	8,9	14,3	15-20%
Investeringar (Mkr)	39	52	51	39	20	
Antal anställda	1 471	1 412	1 422	1 104	938	

¹⁾ Genomsnittligt

Securitas kombinerar
framgångsrikt teknik,
människor och kunskap
för att kunna erbjuda
säkerhetslösningar till
kunder över hela
världen.



Portföljbolagen

Alimak Group	58
ASSA ABLOY	59
Fagerhult	60
HMS Networks	61
Nederman	62
Securitas	63
Sweco	64
TOMRA	65
Troax	66
Delägda innehav	67

Viktiga händelser 2019

- ▶ Marknadsvärdet i borsportföljen uppgick vid årets slut till 65,6 (47,5) Mdr kr.
- ▶ Totalavkastningen i borsportföljen uppgick under året till 40,0 procent. Det kan jämföras med 35,0 procent för SIXRX.
- ▶ Utdelningarna från borsportföljens bolag våren 2020 väntas uppgå till 1172 (1104) Mkr.
- ▶ Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltningen 2019 uppgick till 3 892 (1 280) Mkr.
- ▶ Avyttring av samtliga A-aktier i Loomis, vilket innebär att Latour inte har något ägande kvar i bolaget.

Aktiv huvudägare i nio börsbolag

40 %

BÖRSFÖLJENS
TOTALAVKASTNING UNDER 2019

LATOURS BÖRSFÖLJ består av nio bolag där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna och där röstandelen uppgår till minst 10 procent. Precis som i den helägda industrirörelsen utgör styrelsearbetet en viktig plattform för Latours värdeskapande. Oavsett ägarandel tillämpas ett tydligt arbetssätt för styrelsearbete, förvävsprocesser och integrationsprocesser. Latour ska verka som en tydlig huvudägare som bidrar till satsningar för en hållbar tillväxt och lönsamhet i bolagen.

Börsportföljen hade vid utgången av 2019 ett marknadsvärde på 65,6 Mdr kr. Avkastningen uppgick till 40,0 procent 2019, justerat för utdelningar och nettoinvesteringar. Det kan jämföras med Nasdaq OMX Stockholm (SIXRX) som ökade med 35,0 procent.

Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltningen 2019 uppgick till 3 892 (1 280) Mkr. Huvuddelen av resultatet kommer från portföljbolagens vinstandelar. Utdelningarna från börsportföljens bolag våren 2020 väntas uppgå till 1 172 (1 104) Mkr, enligt förslagen från respektive styrelse. Det innebär en ökning med 6,2 procent för jämförbar portfölj.

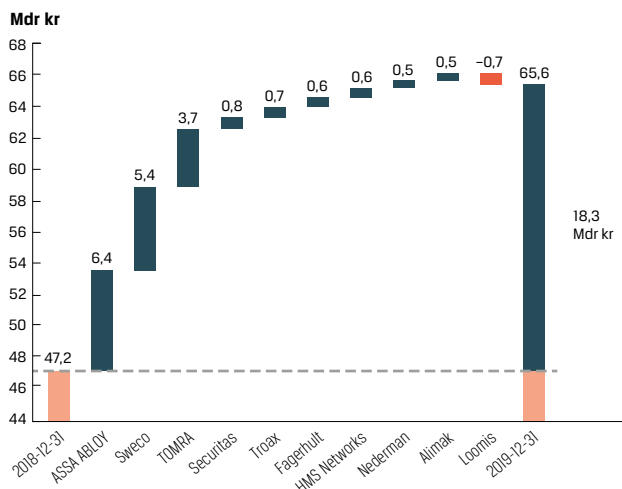
UNDER ÅRET avyttrades samtliga A-aktier i Loomis till ett värde om cirka 0,8 Mdr kr. Aktierna motsvarar 3,4 procent av kapitalet och 23,8 procent av rösterna i Loomis. Efter avyttringen har Latour inget ägande kvar i Loomis. Investeringen i Fagerhult ökade under året, dels genom en företrädesemission, dels genom förvärv av aktier och vid utgången av året uppgick ägarandelen till 46,6 procent.

TOTALAVKASTNING FÖR
PORTFÖLJBOLAGEN 2019



Totalavkastningen, som inkluderar kursutveckling och utdelning, för respektive portföljbolag jämfört med jämförelseindex, SIXRX 2019.

VÄRDEFÖRÄNDRING
I BÖRSFÖLJEN 2019



Värdet förändring i börsportföljen 2019 (Mdr kr). I dessa siffror ingår ej utdelningar. Värdet förändring inkluderar även årets genomförda transaktioner.

BÖRSPORTFÖLJEN

Aktie ¹⁾	Antal	Marknadsvärde ²⁾ Mkr	Börskurs ²⁾ kr	Anskaffn. värde Mkr	Utdelning Mkr	Röstandel ³⁾ %	Kapitalandel ⁴⁾ %
Alimak Group	15 806 809	2 207	140	2 113	43	29,3	29,2
ASSA ABLOY ⁵⁾	105 495 729	23 104	219	1697	369	29,5	9,5
Fagerhult	82 118 480	4 886	60	1 787	112	46,6	46,3
HMS Networks	12 109 288	2 092	173	250	22	26,0	25,9
Nederman	10 538 487	1 416	134	306	24	30,0	30,0
Securitas ⁵⁾	39 732 600	6 417	162	1 081	175	29,6	10,9
Sweco ⁵⁾	32 622 480	11 783	361	479 ⁶⁾	179	21,3	26,9
TOMRA ⁷⁾	39 000 000	11 487	278 (NOK)	2 000	193	26,4	26,3
Trox	18 060 000	2 182	121	397	30	30,1	30,1
TOTALT		65 574		10 110	1 147		

¹⁾ Samtliga innehav redovisas som intresseföretag i balansräkningen.

²⁾ Som börskurs används senaste betalkurs.

³⁾ Röstandel beräknad efter avdrag för återköpta aktier.

⁴⁾ Kapitalandel beräknad på totalt antal utgivna aktier.

⁵⁾ På grund av begränsad handel av A-aktier i Sweco och att ASSA ABLOY och Securitas A-aktier är onoterade, har de åsatts samma börskurs som bolagets B-aktier.

I de fall innehavet består av både A- och B-aktier redovisas de i tabellen som enhet.

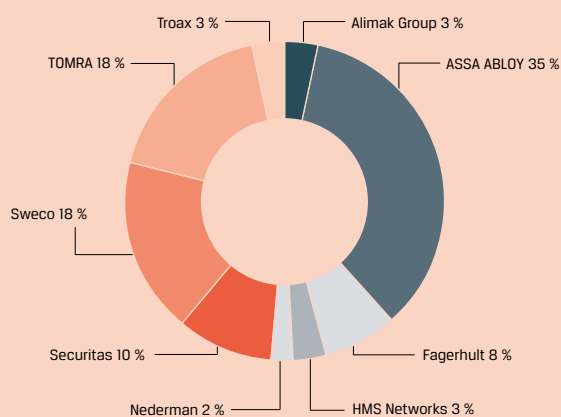
⁶⁾ I koncernen är anskaffningsvärdet på B-aktierna, genom utnyttjande av köption, 34 Mkr högre än i moderbolaget.

⁷⁾ Börskursen vid utgången av rapportperioden var 278,40 NOK, vilken har räknats om till SEK enligt bokslutsdagens kurs.

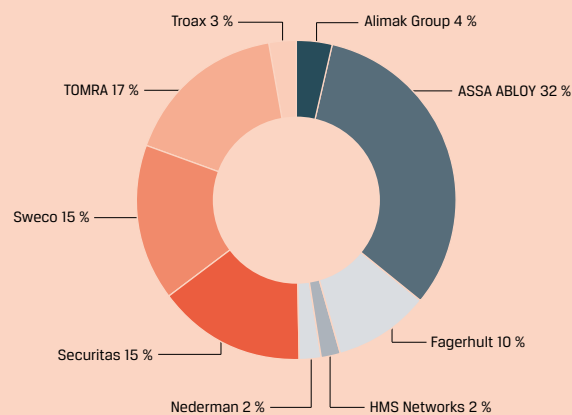
NETTOFÖRÄNDRINGAR I LATOURS BÖRSPORTFÖLJ 2019

Aktie	Antal 2019-01-01	Köp	Försäljning	Antal 2019-12-31
Loomis A	2 528 520	–	2 528 520	0
Fagerhult	55 861 200	26 257 280	–	82 118 480

BÖRSPORTFÖLJENS VÄRDEFÖRDELNING



ANDEL MOTTAGNA UTDELNINGAR

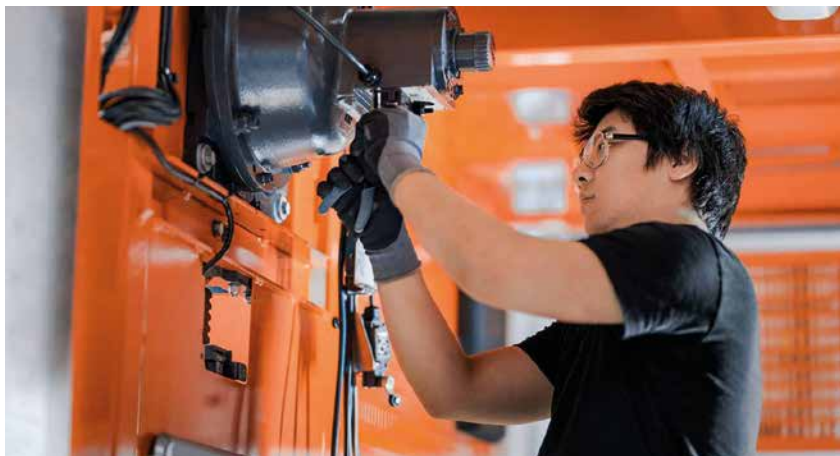


Alimak Group

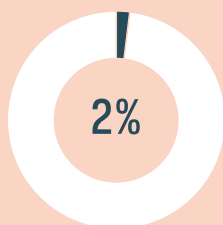
Alimak Group är en världsledande leverantör av vertikala transportlösningar för professionellt bruk.

ALIMAK GROUP HAR har varit en pionjär och ledande inom branschen för kuggstångsdrivna hissar och arbetsplattformar i över 70 år. Idag omfattar erbjudandet vertikala transportlösningar som hissar, plattformar, servicehissar och lösningar för fasadunderhåll. Verksamheten bedrivs i fyra affärsområden med 2 300 anställda och försäljning i 100 länder.

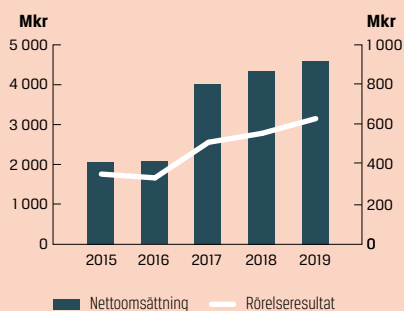
Under 2019 kännetecknades verksamheten av en svag byggmarknad, förändrade marknadsförhållanden för interna komponenter till vindkraftverk och en god tillväxt för After Sales. Nettoomsättningen, rörelseresultatet och kassaflödet steg medan ordergången sjönk.



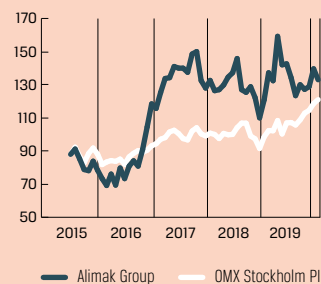
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVÄRDE ALIMAK-AKTIE



NYCKELTAL ALIMAK GROUP

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	4 587	4 320
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	629	555
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	13,7	12,8
Resultat per aktie (kr)	7,28	6,35
Utdelning per aktie ²⁾ (kr)	3,25	2,75
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	7 560	5 957

¹⁾ Justerad EBITA.

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	29,2	29,3
Alantra EQMC Asset Management	10,1	10,2
Lannebo Fonder	8,1	8,2
Swedbank Robur Fonder	6,4	6,4
Peder Pråhl	5,4	5,4
Övriga aktieägare	40,2	40,5
Återköpta aktier	0,5	—
SUMMA	100,0	100,0

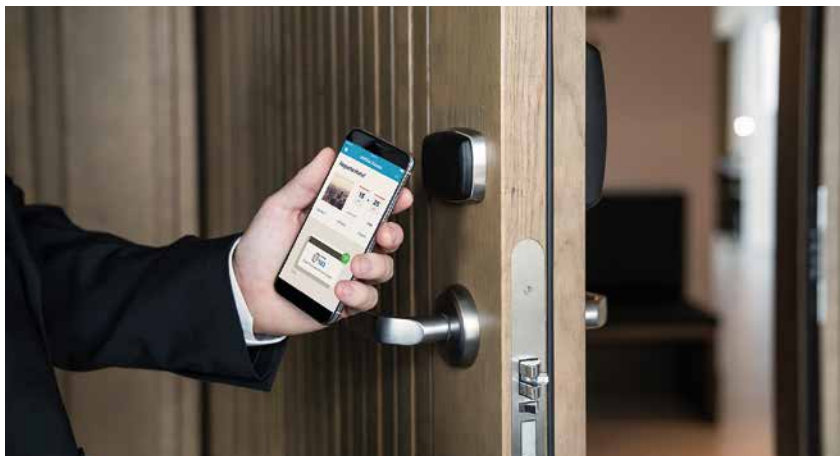
Styrelsens ordförande: Jan Svensson
VD och koncernchef: Tormod Gunleiksrud
Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson
alimakgroup.com

ASSA ABLOY

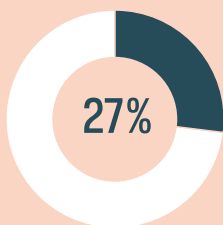
ASSA ABLOY är världsledande inom accesslösningar.

ASSA ABLOY HJÄLPER varje dag miljarder människor att uppleva en öppnare värld genom innovationer som ger trygga, säkra och bekväma lösningar för såväl fysisk som digital access. Koncernen är världsledande inom accesslösningar med produkter och tjänster som lås, dörrar, portar och entréautomatik.

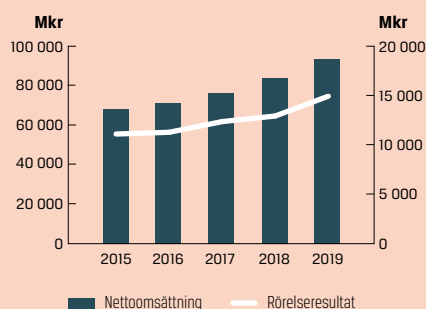
Under 2019 fortsatte omsättning och rörelsemarginal att öka och det operativa kassaflödet var rekordstarkt. Tolv förvärv genomfördes, bland annat av Placard, Australiens största tillverkare av säkra kort och amerikanska LifeSafetyPower som kompletterar portföljen inom accesskontroll.



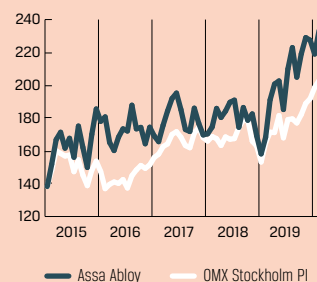
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVUTVECKLING ASSA ABLOY-AKTIE



NYCKELTAL ASSA ABLOY

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	94 029	84 048
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	14 920	12 909
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	15,9	15,4
Resultat per aktie ¹⁾ (kr)	9,22	8,09
Utdelning per aktie ²⁾ (kr)	3,85	3,50
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	243 654	176 010

¹⁾ Justerad EBIT

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	9,5	29,5
Melker Schörfling AB	3,1	10,9
Fidelity Investments	4,3	2,9
BlackRock	3,4	2,3
Government of Singapore	3,1	2,1
Övriga aktieägare	76,5	52,3
Återköpta aktier	0,2	–
SUMMA	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Lars Renström

VD och koncernchef: Nico Delvaux

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Lena Olving, Jan Svensson

assaabloy.com

Fagerhult

Fagerhult är ett av Europas ledande belysningsföretag med dotterbolag i sammanlagt 30 länder.

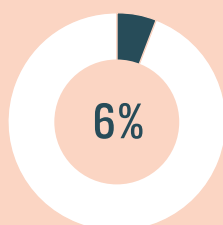
FAGERHULT DESIGNAR utvecklar, tillverkar och marknadsför innovativa och energieffektiva belysningslösningar för professionella miljöer i tre produktområden – Indoor, Retail och Outdoor.

Verksamheten bedrivs lokalt via flera bolag med starka varumärken. Försäljning sker även via agenter och distributörer, vilket sammantaget ger tillgång till över 40 marknader.

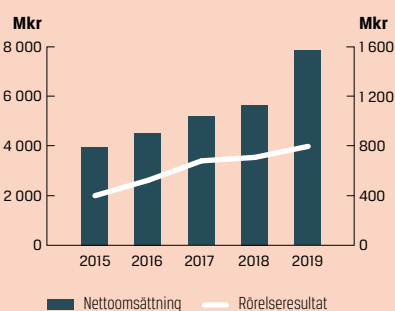
Aktiviteten på Fagerhults marknader var relativt stabil under 2019. Förvärvet av italienska belysningskoncernen iGuzzini illuminazione S.p.A. slutfördes och gav betydande ökningar i ordergång, försäljning och resultat.



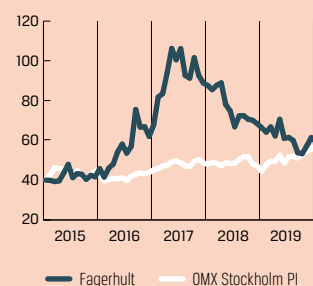
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVUTVECKLING FAGERHULT-AKTIE



NYCKELTAL FAGERHULT

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	7 845	5 621
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	795	706
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	10,1	12,6
Resultat per aktie ²⁾ (kr)	3,32	4,39
Utdelning per aktie ²⁽³⁾ (kr)	1,50	2,00
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	10 543	8 801

¹⁾ EBIT

²⁾ Ej omräknat för utspädning efter emission av 50 298 038 aktier under 2019.

³⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	46,3	46,6
Lannebo Fonder	7,6	7,7
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	5,4	5,5
BNP Paribas SEC Services	5,0	5,0
Swedbank Fonder	3,2	3,2
Övriga aktieägare	31,8	32,1
Återköpta aktier	0,6	–
SUMMA	100,0	100,0

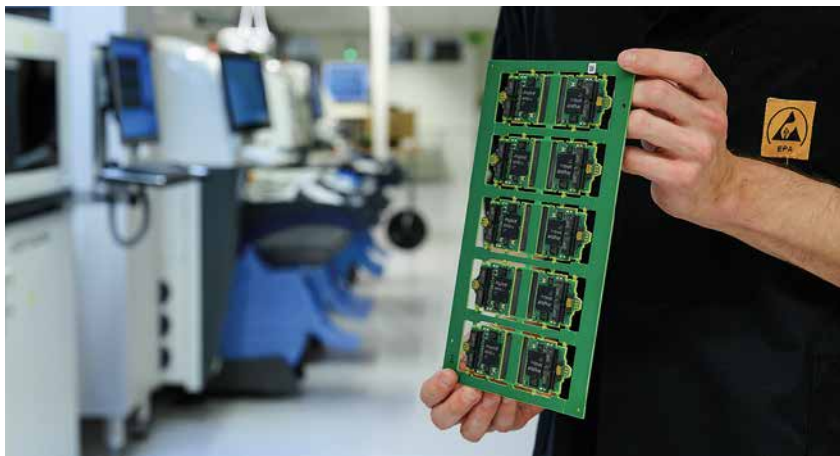
Styrelsens ordförande: Jan Svensson
VD och koncernchef: Bodil Sonesson
Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Eric Douglas, Jan Svensson
fagerhultgroup.com

HMS Networks

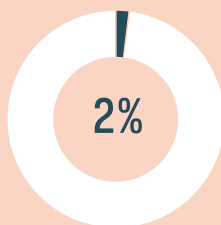
HMS Networks är en världsledande leverantör av mjuk- och hårdvara för industriell kommunikation och industrial Internet of Things (IIoT).

HMS NETWORKS FÖRSÄLJNING sker till mer än 90 procent utanför Sverige till totalt cirka 60 länder. Huvudkontoret finns i Halmstad och kontor finns i 16 länder. Bolaget marknadsför industriell kommunikationsutrustning under varumärkena Anybus®, Ewon®, Ixxat® och IntesisT. Produkterna får industriella enheter som robotar, motorer, generatorer och sensorer att kommunicera med sin omgivning.

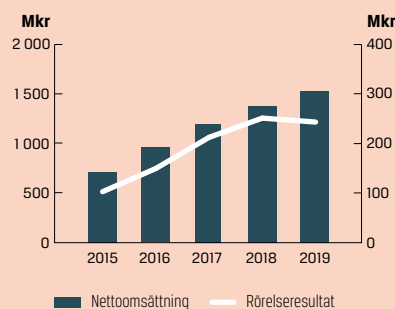
Trots svagare utveckling mot slutet av året går HMS Networks stärkta ur 2019. Lönsamheten ligger på en hög nivå och ett besparingsprogram har genomförts. Ett stabilt inflöde av nya Design-Wins ger framtida förutsättningar för tillväxt.



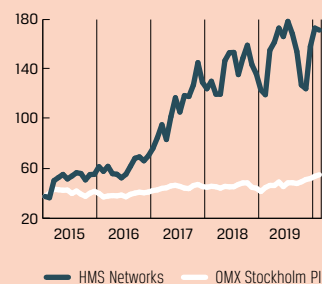
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVÄRDE HMS-AKTIE



NYCKELTAL HMS

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	1519	1366
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	243	251
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	16,0	18,4
Resultat per aktie (kr)	4,43	3,68
Utdelning per aktie ²⁾ (kr)	1,90	1,80
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	8 090	5 759

¹⁾ EBIT

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	25,9	26,0
Staffan Dahlström med bolag	13,8	13,9
Swedbank Robur Fonder	8,6	8,7
SEB Fonder	7,6	7,7
Handelsbanken Fonder	4,6	4,6
Övriga aktieägare	39,1	39,2
Återköpta aktier	0,4	–
SUMMA	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Charlotte Brogren

VD och koncernchef: Staffan Dahlström

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Anders Mörc

hms.se

Nederman

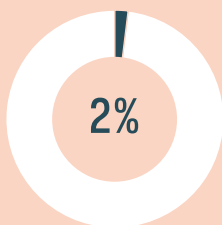
Nederman är en världsledande utvecklare av produkter och system för avancerad luftrening.

NEDERMANS LÖSNINGAR skyddar människor, miljö och produktion från skadliga effekter av industriella processer. Erbjudandet omfattar enskilda produkter, kompletta lösningar, projektering, installation, driftsättning och service. Försäljning sker till över 50 marknader via egen säljorganisation, agenter eller återförsäljare.

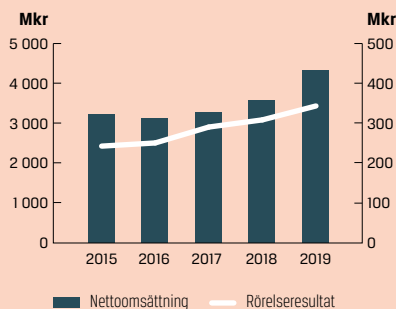
Nederman hade en god finansiell utveckling under 2019, där såväl order-
ingång som omsättning ökade med över
15 procent. I december förvärvades finska
Gasmet Technologies Oy som stärker
Nedermans erbjudande inom Monitoring
& Technology och digitala lösningar.



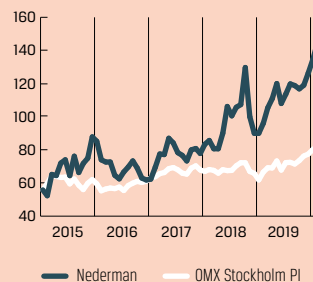
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVUTVECKLING NEDERMAN-AKTIE



NYCKELTAL NEDERMAN

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	4 308	3 554
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	349	319
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	8,1	9,0
Resultat per aktie (kr)	6,4	5,8
Utdelning per aktie ²⁾ (kr)	2,50	2,30
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	4 724	3 163

¹⁾ Justerad EBIT

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	30,0	30,0
Lannebo Fonder	11,0	11,0
Ernstström Kapitalpartner	10,0	10,0
IF Skadeförsäkringar AB	9,9	9,9
Swedbank Robur Fonder	7,5	7,5
Övriga aktieägare	31,4	31,5
Återköpta aktier	0,2	–
SUMMA	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Johan Hjertonsson

VD och koncernchef: Sven Kristensson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Johan Hjertonsson

nederman.se

Securitas

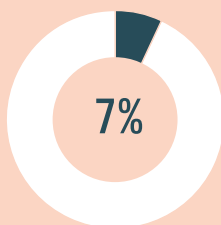
Securitas är en global kunskapsledare inom säkerhet.

SECURITAS ÄR VERKSAMT i Nordamerika, Europa, Latinamerika, Mellanöstern, Asien och Afrika. Organisationen är platt och decentraliserad med 370 000 medarbetare i 56 länder. Securitas erbjuder ett brett och växande utbud av säkerhetstjänster, däribland stationär och mobil bevakning, fjärrbevakning, elektronisk säkerhet, brandskydd samt riskhantering.

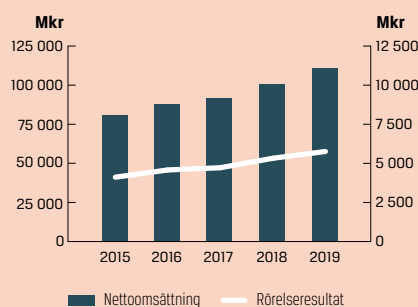
Securitas organiska försäljningstillväxt uppgick till 4 procent 2019 vilket var högre än säkerhetsmarknaden generellt. Området säkerhetslösningar och elektronisk säkerhet ökade starkt och representerade 21 procent av total försäljning.



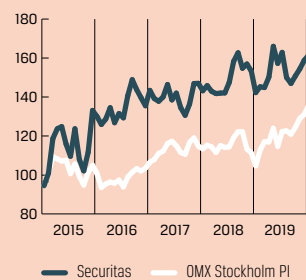
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVÄRDE SECURITAS-AKTIE



NYCKELTAL SECURITAS

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	110 899	101 467
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	5 738	5 304
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	5,2	5,2
Resultat per aktie (kr)	9,61	9,17
Utdelning per aktie ²⁾ (kr)	4,80	4,40
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	58 939	51 948

¹⁾ Justerad EBITA

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	10,9	29,6
Melker Schörfling med bolag och familj	4,1	10,7
State Street Bank and Trust	8,6	6,0
Lannebo Fonder	4,1	2,9
HSBC Bank	3,3	2,3
Övriga aktieägare	69,0	48,5
Återköpta aktier	0,0	—
SUMMA	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Marie Ehrling

VD och koncernchef: Magnus Ahlqvist

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Anders Böös

[securitas.com](https://www.securitas.com)

Sweco

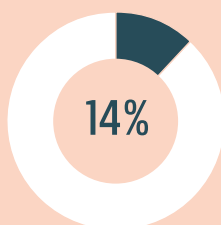
Sweco planerar och utformar framtidens hållbara samhällen och städer.

SWECO ÄR DET ledande konsultföretaget inom teknik och arkitektur i Europa. Resultatet av arbetet blir hållbara byggnader, effektiv infrastruktur och tillgång till el och rent vatten. Med över 17 000 medarbetare i Europa kan Sweco erbjuda kunderna rätt kompetens för varje sammanhang. Bolaget genomför uppdrag i 70 länder varje år.

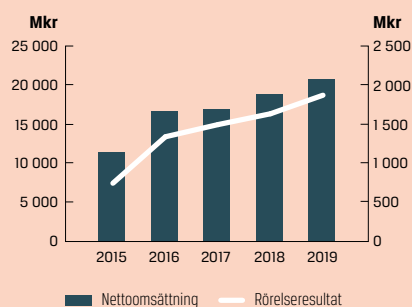
Marknaden för Swecos tjänster var fortsatt god under 2019 och i stort sett samtliga affärsområden uppvisade en positiv utveckling inom infrastruktur-, vatten och industrisegmenten. För koncernen som helhet blev det ett nytt rekordår.



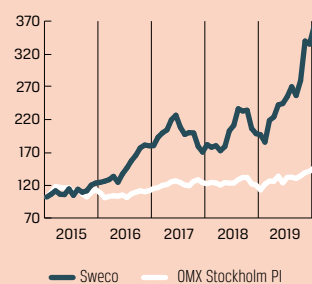
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSUMVECKLING SWECO-AKTIE



NYCKELTAL SWECO

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (Mkr)	20 629	18 735
Rörelseresultat ¹⁾ (Mkr)	1 892	1 618
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	9,1	8,7
Resultat per aktie (kr)	11,85	10,59
Utdelning per aktie ²⁾ (kr)	6,20	5,50
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	43 723	23 841

¹⁾ Justerad EBITA.

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Fam Nordström, bolag och familj	13,9	34,0
Investment AB Latour	26,9	21,3
Stiftelsen J. G. Richerts minne	1,7	9,4
SEB Investment Management	5,6	3,2
BNY Mellon SA/NV	4,5	2,6
Övriga aktieägare	44,7	29,5
Återköpta aktier	2,7	—
SUMMA	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Johan Nordström

VD och koncernchef: Åsa Bergman

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Johan Hjertonsson

swecogroup.com

TOMRA

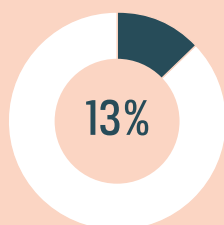
TOMRA är världsledande inom teknik för sortering och återvinning för optimal resursproduktivitet.

TOMRA GRUNDADES 1972 i Norge och har idag verksamhet i 80 länder världen över och cirka 4 500 medarbetare. Bolagets produkter och service erbjuds genom två affärsområden: TOMRA Collection Solutions och TOMRA Sorting Solutions.

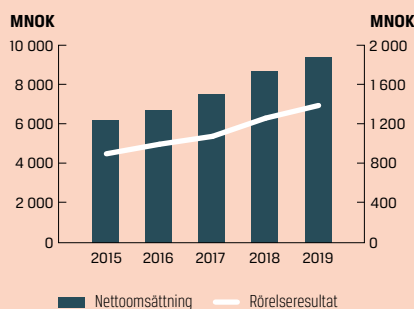
Med stöd av starka långsiktiga trender som driver efterfrågan på lösningar för bättre resursproduktivitet fortsatte TOMRAs positiva utveckling även under 2019. Nettoomsättning, orderingång, resultat och kassaflöde var samtliga högre jämfört med föregående år.



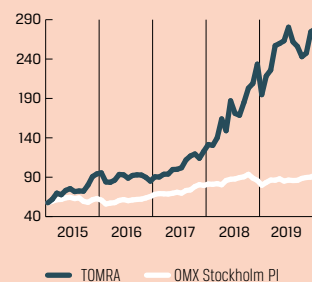
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVÄRDE TOMRA-AKTIE



NYCKELTAL TOMRA

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (MNOK)	9 346	8 596
Rörelseresultat ¹⁾ (MNOK)	1 381	1 253
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	14,8	14,6
Resultat per aktie (NOK)	5,57	5,01
Utdelning per aktie ²⁾ (NOK)	2,75	2,50
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	43 599	29 526

¹⁾ EBITA.

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	26,3	26,4
Folketrygdfondet	7,9	7,9
The Bank of New York Mellon	5,3	5,3
Clearstream Banking	3,8	3,8
State Street Bank	3,2	3,2
Övriga aktieägare	53,1	53,3
Återköpta aktier	0,3	—
SUMMA	100,0	100,0

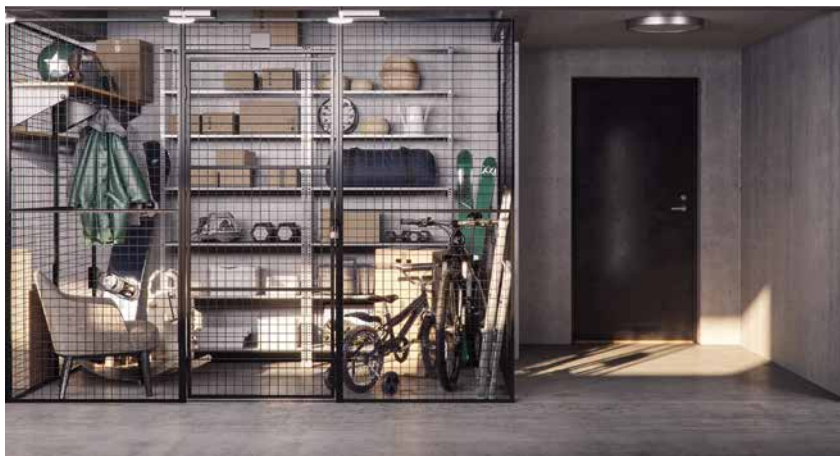
Styrelsens ordförande: Jan Svensson
VD och koncernchef: Stefan Ranstrand
Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson
tomra.com

Troax

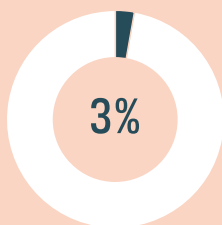
Troax är en världsledande leverantör av områdesskydd för inomhusanvändning.

TROAX MISSION är att utveckla hållbara, högkvalitativa och innovativa säkerhetslösningar som skyddar människor, egendom och processer. Sedan starten 1955 har Troax utvecklats till en framgångsrik börsnoterad internationell koncern med cirka 700 medarbetare och lokal representation i 42 länder. Huvudkontoret är beläget i Hillerstorp i Sverige.

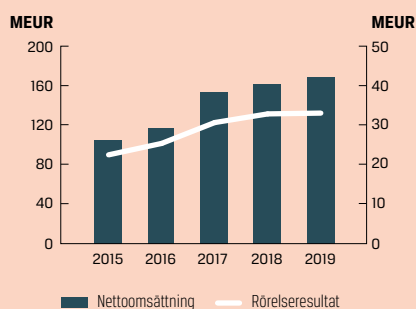
Troax utvecklades stabilt 2019 trots svagare marknader. Ordergång och nettoomsättning uppvisade organisk tillväxt och rörelsemarginalen minskade marginellt. Investeringar i ökad produktionskapacitet rustar bolaget för volymtillväxt.



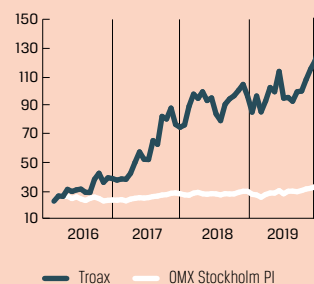
ANDEL AV LATOURS TOTALA SUBSTANSVÄRDE



OMSÄTTNING OCH RESULTAT



KURSVÄRDE TROAX-AKTIE



NYCKELTAL TROAX

	Helår 2019	Helår 2018
Nettoomsättning (MEUR)	168	161
Rörelseresultat ¹⁾ (MEUR)	32,9	32,8
Rörelsemarginal ¹⁾ (%)	19,6	20,4
Resultat per aktie (EUR)	0,41	0,41
Utdelning per aktie ²⁾ (EUR)	0,19	0,16
Marknadsvärde per 31 dec (Mkr)	7248	5090

¹⁾ EBIT.

²⁾ Utdelning 2019 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2019

	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	30,1	30,1
State Street Bank and Trust	7,9	7,9
Nordea Investment Funds	7,0	7,0
Handelsbanken Fonder	6,7	6,7
Thomas Widstrand	5,7	5,8
Övriga aktieägare	42,5	42,5
Återköpta aktier	0,1	—
SUMMA	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Jan Svensson
VD och koncernchef: Thomas Widstrand
Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson
troax.com

Delägda innehav

Förutom den helägda industrirörelsen och börsportföljen har Latour intressen i ett antal mindre onoterade företag.

GENOM ÅREN HAR en delägd rörelsegren utvecklats där Latour är en av huvudägarna i onoterade företag i vilka ett helägt ägarförhållande av olika skäl inte varit möjligt. Innehaven utgör endast knappa 0,5 procent av Latours substansvärde. Bolagen har ofta samma kännetecken

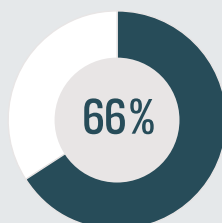
som många av Latours större innehav, det vill säga bolag med högt inslag av produktutveckling och med bra produkter i intressanta nischer. Under 2019 avyttrades hela Latours innehav i Diamorph respektive Terratech, som resulterade i en samlad reavinst om 109 Mkr.

Neuffer

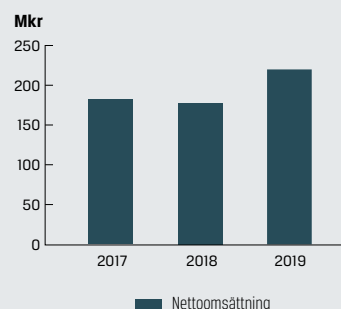
Ledande e-handelsaktör inom fönster och ytterdörrar.

NEUFFER FENSTER + Türen marknadsför och säljer fönster och ytterdörrar via sina etablerade e-handelsportaler. Marknaden för byggnadsmaterial som säljs online växer stadigt och Neuffer har etablerat en stark position inom fönster och dörrsegmentet i Tyskland och Frankrike. Bolaget har huvudkontor i Stuttgart och är i en stark tillväxtfas med fokus på internationell expansion.

LATOURS ANDEL AV NEUFFERS
KAPITAL OCH RÖSTER



NETTOOMSÄTTNING

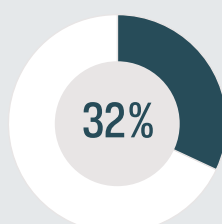


Oxeon

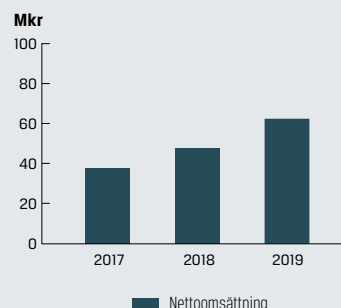
Material som skapar unika fördelar för användarna.

OXEON UTVECKLAR, tillverkar och marknadsför ett armeringstyg som vävs med spridda kolfiberband i stället för garner. Företaget, som grundades 2003, har fyra patent på området. Oxeons armeringstyg marknadsförs under varumärket TeXtreme® och erbjuds till kunder inom kompositindustrin som har stora behov av minskad vikt i sina produkter. Kunder som använder TeXtreme® har med bibehållen eller högre mekanisk prestanda kunnat minska vikten i sina produkter markant.

LATOURS ANDEL AV OXEONS
KAPITAL OCH RÖSTER



NETTOOMSÄTTNING



Swegon växer i Tyskland genom bland annat sitt starka erbjudande inom värme- och kyltak, såsom VARICOOL Carbon S, ett innovativt och grafitbaserat taksystem för extra hög prestanda i olika miljöer.



Årsredovisning 2019

Styrelsen och verkställande direktören för Investmentaktiebolaget Latour (publ) får härmed avge följande årsredovisning och koncernredovisning för 2019.

Förvaltningsberättelse	70
Koncernens resultaträkning	73
Koncernens balansräkning	74
Koncernens kassaflödesanalys	76
Förändring i koncernens eget kapital	77
Förändring av räntebärande nettoskuld	77
Moderbolagets resultaträkning	78
Moderbolagets balansräkning	79
Moderbolagets kassaflödesanalys	80
Förändring i moderbolagets eget kapital	80
Noter till de finansiella rapporterna	81
Förslag till vinstdisposition	109
Revisionsberättelse	110

Förvaltningsberättelse

Koncernen

INVESTMENT AB LATOUR är ett blandat investmentbolag. Latours investeringar består i huvudsak av en helägd industrirörelse indelad i fem affärsområden och av en börsportfölj som består av nio innehav där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna. Börsportföljen hade den 31 december 2019 ett marknadsvärde på 65,6 Mdr kr. Utöver ovanstående två verksamhetsgrenar innehar Latour en mindre portfölj av delägda innehav.

Koncerngemensam verksamhet bedrivs i Latours dotterbolag Nordiska Industri AB och Latour-Gruppen AB. I dotterbolaget Karpalunds Ångbryggeri AB bedrivs handel med aktier och andra värdepapper och i dotterbolaget Latour Förvaltning AB bedrivs förvaltning av värdepapper.

FÖRÄNDRINGAR I INDUSTRIRÖRELSEN

Latours ambition är att industrirörelsen ska växa med minst 10 procent årligen sett över en konjunkturcykel, genom en kombination av organisk tillväxt och förvärv. Ambitionen är att äga stabila industriföretag med egna produkter och med goda förutsättningar att internationaliseras.

I affärsområdena genomfördes sex förvärv under 2019 som sammanlagt tillför nästan 1 900 Mkr i omsättning, varav cirka 483 Mkr ingår i nettoomsättningen 2019.

I oktober tecknade Latour avtal om att förvärva Caljan baserat i Århus, Danmark, som vid tillträdet den 29 november blev ett femte affärsområde inom den helägda industrirörelsen. Caljan är en ledande leverantör av automationsteknologi för pakethantering inom logistiksektorn och e-handel. Nettoomsättningen uppgår till knappt 100 MEUR med cirka 15 procent i rörelsemarginal och med god tillväxt. Bolaget har cirka 450 anställda.

Affärsområdet Hultafors Group genomförde ett förvärv under året. I september förvärvades Custom LeatherCraft Mfg. LLC ("CLC") baserat i Los Angeles, Kalifornien, USA. CLC är en branschledande designer, utvecklare och marknadsförare av verktygsbärare, personlig skyddsutrustning och produkter inom outdoor kategorin. Nettoomsättningen för 2019 uppgick till 51 MUSD och bolaget har cirka 60 anställda.

Affärsområdet Latour Industries genomförde tre förvärv under året, varav två genom dotterbolaget Aritco Group. I januari förvärvade Aritco norska TKS Heis AS och i december brittiska Invalift Ltd och Ability Lifts Ltd. TKS Heis är en ledande norsk tillverkare och installatör av plattformshissar och installatör av personhissar med en omsättning som 2019 uppgick till 181 miljoner NOK med 74 anställda. Invalift Ltd och Ability Lifts Ltd distribuerar, installerar och utför service på plattformshissar i Storbritannien och omsätter cirka 5 MGBP med 18 anställda. I september förvärvade dotterbolaget Produal brittiska Syxth-Sense Ltd, ett företag som erbjuder ett heltäckande sortiment av fältenheter och rumskontroller för byggnadsautomation. Syxth-Sense omsätter cirka 2 MGBP. Därutöver tecknade Bemsig AB, inom Latour Industries, i oktober avtal om att förvärva S+S Regeltechnik i Tyskland, vilket fullföljdes i januari 2020. Bolaget är en paneuropeisk ledare inom avancerad sensorteknologi för mätning och styrning inom byggnadsautomation och maskinteknik. Bolaget har 65 anställda och omsätter cirka 16 MEUR med god lönsamhet.

Affärsområdet Swegon genomförde ett förvärv under året. I augusti förvärvades norska Klimax AS, en ledande distributör av kyl- och värmeprodukter för inomhusklimat i Norge. Klimax har 12 anställda och omsatte 56 MNOK under 2019.

Ytterligare upplysning beträffande köp och försäljning av företag finns i not 46 och 47.

FÖRÄNDRINGAR I BÖRSPORTFÖLJEN

Under första kvartalet avyttrades samtliga A-aktier i Loomis, totalt 2 528 520 stycken, motsvarande 3,4 procent av kapitalet och 23,8 procent av rösterna. Härefter har Latour inget ägande kvar i Loomis. Under året har investeringen i Fagerhult ökat. Dels med 995 Mkr under andra kvartalet i samband med en företrädesemission, dels genom förvärv av aktier under fjärde kvartalet för ytterligare 221 Mkr och röstandelen uppgick vid årsskiftet till 46,6 procent.

FÖRÄNDRINGAR I ÖVRIGA INNEHAV

I mars slutfördes avyttringen av hela aktieinnehavet i Diamorph och i april avyttrades hela aktieinnehavet i Terratech. Tillsammans resulterade transaktionerna i en reavinst om 109 Mkr.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Den 28 januari 2020 förvärvade MS Group AB (tidigare REAC) inom Latour Industries spanska Batec Mobility, S.L., med en årsomsättning på 4,8 MEUR och har 41 anställda.

Den 30 januari 2020 förvärvade Hultafors Group 80 procent av aktierna i Daan Holding B.V. som i sin tur äger EMMA Safety Footwear B.V. baserat i Kerkrade, Nederländerna. Hultafors Group kommer fram till första kvartalet 2023 gradvis att uppnå 100 procents ägande i bolaget som har cirka 140 anställda och en nettoförsäljningen som 2019 uppgick till 23 MEUR.

RESULTAT OCH FINANSIELL STÄLLNING

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 5 725 (2 646) Mkr. Efter skatt uppgick resultatet till 5 310 (2 324) Mkr, vilket motsvarar 8,33 (3,66) kronor per aktie. Resultatet har påverkats positivt av att tidigare nedskrivning i innehavet i Alimak återförts med 326 Mkr samt reavinsten på totalt 808 Mkr. Koncernens kassabehållning och likvida placeringar uppgick till 1 029 (744) Mkr. Räntebärande skulder exklusive pensionsskuld och leasingskuld utgjorde 8 433 (5 870) Mkr. Koncernens nettolåneskuld uppgick till 8 095 Mkr. Nettolåneskuld, exklusive leasingskuld, uppgick till 7 478 (4 812) Mkr. Soliditeten var 85 (86) procent räknat på redovisat eget kapital i förhållande till balansomslutningen, inklusive dolda övervärden i intresseföretagen. För ytterligare information, se tioårsöversikten sidan 121.

INVESTERINGAR

Under perioden har i materiella anläggningstillgångar investerats 251 (232) Mkr. Härav avser 174 (150) Mkr maskiner och inventarier, 17 (38) Mkr fordon och 60 (44) Mkr byggnader. Av årets investeringar avser 77 (62) Mkr anläggningstillgångar i nyförvärvade bolag.

Moderbolaget

MODERBOLAGETS RESULTAT

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 1 376 (1 408) Mkr. Moderbolagets soliditet uppgick till 57 (76) procent.

LATOURAKTIEN

Antalet utestående aktier uppgick, efter avdrag för återköpta aktier, den 31 december 2019 till 639 282 500. Under 2019 förföll optionsprogrammet från 2015 och 165 000 återköpta aktier såldes genom lösen av köpoptioner varefter Latour totalt innehar 557 500 B-aktier. Resterande optioner från optionsprogrammet 2015 löstes in till marknadsmässigt värde. Antalet utställda köpoptioner till ledande befattningshavare uppgick den 31 december 2019 till 1 834 000 stycken, vilket motsvarar rätten att förvärva 2 330 500 aktier. Härav ställdes 582 500 köpoptioner ut under året enligt mandat från årsstämman 2019. Under december omvandlades 1 200 A-aktier till B-aktier. Här efter är fördelningen av utgivna aktier 47 641 048 A-aktier och 592 198 952 B-aktier. Övriga upplysningar gällande aktien finns på sidorna 26 och 27 samt i not 36.

PERSONAL

Medelantalet anställda i koncernen var 5 873 (5 128), varav i utlandet 4 125 (3 357). Uppgift om löner och ersättningar samt fördelning av antalet anställda lämnas i not 10.

VALUTAEXPONERING

Dotterbolagens försäljning och inköp i utländska valutor balanseras genom koncernens gemensamma finansfunktion. På balansdagen fanns terminssäkrade försäljningar uppgående till 630 Mkr. Terminssäkrade valutaköp uppgick till 259 Mkr, härutöver sker valutasäkring genom valutaklausuler vid större importaffärer. Med undantag av nettoförsäljning i NOK, GBP och EUR samt nettoköp av USD råder relativt god balans mellan köp och försäljning av utländska valutor. Se vidare not 35.

RISKER I INDUSTRIRÖRELSEN

I egenskap av ägare till en diversifierad industrirörelse och till en börsportfölj som är fördelad på nio innehav, uppnår Latour med automatik en god riskspridning för verksamheten. Koncernens kunder finns inom ett flertal branscher, med en viss övervikt för byggnadsindustrin. Inom byggnadsindustrin är försäljningen väl fördelad mellan nybyggnation och den så kallade ROT-sektorn. Vidare är det en relativt jämn fördelning mellan kommersiella lokaler, offentliga lokaler och bostäder. Styrelsen bedömer och utvärderar årligen Latours riskexponering genom en strukturerad riskanalys.

FINANSIELLA RISKER

En beskrivning av finansiella instrument och riskhantering finns i not 35.

TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Några transaktioner med närstående som väsentligen påverkat koncernens resultat och ställning finns inte utöver lämnad utdelning.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen i Latour består av åtta ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Med undantag av verkställande direktören innehar ingen ledamot något operativt uppdrag i koncernen. Sekreterare i styrelsen är koncernens CFO. Vid årsstämman 2019 valdes Olle Nordström till styrelsens ordförande.

Styrelsens ledamöter representerar sammanlagt 80 procent av bolagets röstandel och 76 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour-Gruppen AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industrirörelsen. De är därför inte representerade i investmentbolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har hittills under verksamhetsperioden haft fyra ordinarie möten utöver det konstituerande mötet och två extra styrelsemöten. Två av styrelsens ledamöter har varit förhindrade att närvara vid två tillfällen och en av styrelsens ledamöter har varit förhindrad att närvara vid ett tillfälle, i övrigt har styrelsen varit fulltalig.

Vid två möten har bolagets revisor deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts.

Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i börsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgetar och prognos för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter.

Bolagsstyrningsrapport återfinns på sidorna 114–116.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Vid 2019 års årsstämma antogs följande riktlinjer: Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer. Den rörliga ersättningen baseras på uppnådda mål och kan uppgå till 0–100 procent av grundlönen. För att främja långsiktighet ska styrelsen, utöver den årliga rörliga ersättningen, också kunna besluta om ersättningar som är kopplade till affärsområdenas långsiktiga värdeutveckling över en period som omfattar tre år maximerat till en tredjedel av grundlönen per år under treårsperioden.

Den tidigare verkställande direktören hade rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår med 60 procent av grundlönen i tre år med tillhörande pensionspremier som fortsätter att utbetalas som om anställningen fortsätter med full lön.

Forts ►

► Moderbolaget forts

För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Styrelsen får frånga de av årsstämman beslutade riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Styrelsen har vidare rätt att bevilja att ersättning till bolagsledningen ska kunna kompletteras med aktierelaterade incitamentsprogram, exempelvis köptionsprogram, under förutsättning att dessa gynnar det långsiktiga engagemanget för verksamheten och förutsatt att de ges ut på marknadsmässiga villkor.

Styrelsens förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare inom Latourkoncernen för tiden från nästa årsstämma presenteras i samband med kallelse till årsstämman 2020.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Hållbarhetsfrågor har alltid haft en central plats inom Latour, oavsett om det har varit uttalat eller inte. Under 2019 har hållbarhetsarbetet fortsatt och om detta redovisas i Latours hållbarhetsrapport på sidorna 16–23. Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten återfinns på sidan 113.

MILJÖPÅVERKAN

Latourkoncernens helägda företag bedriver tillståndspliktig och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Verksamheten i Sverige är tillståndspliktig i ett av koncernens dotterbolag och anmälningspliktig i åtta av dotterbolagen. De tillstånds- och anmälningspliktiga bolagen finns inom verksamheter för produktion inom verkstadsindustri. Miljöpåverkan sker genom utsläpp till luft och till kommunala reningsanläggningar.

Samtliga berörda bolag innehar erforderliga tillstånd och har efterlevt gällande krav för sin verksamhet.

FÖRSLAG TILL UTDELNING OCH VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta om en höjd ordinarie utdelning till 2,75 (2,50) kr per aktie, vilket i absoluta tal motsvarar en utdelning om 1 758 Mkr.

Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 109.

UTSIKTER FÖR ÅR 2020

Under 2019 fortsatte innehaven utvecklas positivt, dock med en avtagande tillväxttakt under andra halvåret. Förutsättningarna inför 2020 ser bra ut med verksamheter som är väl rustade inför en eventuell bredare konjunkturedgång. Vi ska kunna fortsätta att flytta fram våra positioner även i ett tuffare klimat men någon prognos för 2020 lämnas inte.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2019	2018
Nettoomsättning	4-6	13 738	11 785
Kostnad för sålda varor		-8 301	-7 073
Bruttoresultat		5 437	4 712
Försäljningskostnader		-2 269	-2 063
Administrationskostnader		-1 078	-953
Forsknings- och utvecklingskostnader		-329	-328
Övriga rörelseintäkter	13	184	143
Övriga rörelsekostnader	13	-126	-114
Rörelseresultat	7-12	1 819	1 397
Resultat från andelar i intresseföretag	14	3 771	1 278
Resultat från aktieförvaltningen	15	218	23
Förvaltningskostnader		-24	-21
Resultat före finansiella poster		5 784	2 677
Finansiella intäkter	16	38	44
Finansiella kostnader	17	-97	-75
Resultat efter finansiella poster		5 725	2 646
Skatter	18	-415	-322
Årets resultat		5 310	2 324
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		5 327	2 336
Innehav utan bestämmande inflytande		-17	-12
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	36		
Före utspädning		8,33 kr	3,66 kr
Efter utspädning		8,31 kr	3,64 kr

Rapport över totalresultat

Mkr		2019	2018
Årets resultat		5 310	2 324
Övrigt totalresultat:			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Omvärdering av nettopensionsförpliktelser		-15	-7
		-15	-7
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser		77	196
Årets förändring av verkligt värdereserv		-134	-94
Årets förändring av säkringsreserver		69	-23
Andel av intresseföretags övriga totalresultat		528	525
		540	604
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	40	525	597
Årets totalresultat		5 835	2 921
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		5 850	2 933
Innehav utan bestämmande inflytande		-15	-12

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	19	10 185	6 781
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader	20	966	374
Mark och markanläggningar	21	58	34
Maskiner	22	313	275
Inventarier	23	260	228
Pågående nyanläggningar och förskott	24	72	48
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	26	20 297	17 054
Börsaktier	27	0	229
Andra långfristiga värdepappersinnehav	28	3	2
Andra långfristiga fordringar	29	51	38
Uppskjuten skattefordran	39	115	125
		32 320	25 188
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Varulager m m</i>	30		
Råvaror och förnödenheter		689	620
Varor under tillverkning		113	124
Färdiga varor och handelsvaror		1 272	974
Pågående arbete		14	-
Förskott till leverantörer		8	11
Börsaktier, handel	31	15	41
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	32	2 493	2 020
Aktuell skattefordran		162	124
Derivatinstrument	33	70	4
Övriga kortfristiga fordringar		249	187
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		168	130
<i>Likvida medel</i>	34	1 029	744
		6 282	4 979
Summa tillgångar		38 602	30 167

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2019	2018
EGET KAPITAL			
<i>Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare</i>	36		
Aktiekapital		133	133
Återköpta egna aktier		-67	-60
Reserver		442	432
Balanserade vinstmedel		25 502	21 263
		26 010	21 768
<i>Innehav utan bestämmande inflytande</i>		80	95
Summa eget kapital		26 090	21 863
SKULDER			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Pensionsförpliktelser	38	122	89
Uppskjuten skatteskuld	40	370	315
Övriga avsättningar	41	146	109
Leasingskulder	12	514	58
Räntebärande skulder	39	7 341	3 416
		8 493	3 987
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Checkräkningskredit	42	160	72
Skulder till kreditinstitut	35	874	1 954
Förskott från kunder		400	146
Leverantörsskulder		1 015	945
Aktuell skatteskuld		182	114
Övriga avsättningar	41	8	14
Derivatinstrument	33	0	7
Leasingskulder	12	161	4
Övriga skulder		244	244
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43	975	817
		4 019	4 317
Summa skulder		12 512	8 304
Summa eget kapital och skulder		38 602	30 167

Koncernens kassaflödesanalys

Mkr	Not	2019	2018
Rörelseresultat		1819	1397
Avskrivningar		408	226
Realisationsresultat		11	3
Övriga justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		-51	29
Betalad skatt		-323	-329
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		1864	1326
<i>Förändring av rörelsekapitalet</i>			
Varulager		-74	-230
Kundfordringar		6	-237
Kortfristiga fordringar		-48	-54
Kortfristiga rörelseskulder		59	309
		-57	-212
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1807	1114
<i>Investeringar</i>			
Förvärv av dotterföretag	46	-3 852	-1 057
Försäljning av dotterföretag	47	0	72
Förvärv av anläggningstillgångar		-240	-225
Försäljning av anläggningstillgångar		12	11
Kassaflöde från investeringar		-4 080	-1 199
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		1166	1 038
Förvaltningskostnader m m		-28	-20
Förvärv av börsaktier m m		-54	-95
Förvärv av aktier i intresseföretag		-1 219	-174
Försäljning av börsaktier		373	96
Försäljning av aktier i intressebolag		1134	4
Kassaflöde från aktieförvaltningen		1 372	849
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		-901	764
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		35	44
Betald ränta		-33	-78
Nettoförändring låneskuld	37	2 756	772
Lämnad utdelning		-1 598	-1 437
Nyttjande av köpoptioner		-18	-3
Utställda köpoptioner		8	5
Kassaflöde från finansiella betalningar		1 150	-697
Förändring av likvida medel		249	67
Likvida medel vid årets början		744	626
Kursdifferens i likvida medel		36	51
Likvida medel vid årets slut	34	1 029	744

Förändring i koncernens eget kapital

	Hänförligt till moderbolagets aktieägare						Totalt
	Not	Aktie- kapital	Återköpta egna aktier	Reserver	Balanserade vinstmedel	Innehav utan bestäm- mande inflytande	
Ingående eget kapital 2018-01-01	36	133	-72	357	19 856	102	20 376
Summa totalresultat				75	2 853	-7	2 921
Förändring av innehav utan bestämmande inflytande							0
Nyttjande av köpoptioner					5		5
Utställda köpoptioner			42		-14		28
Återköpta egna aktier			-30				-30
Utdelningar					-1 437		-1 437
Utgående balans 2018-12-31		133	-60	432	21 263	95	21 863
Justering för ändrade redovisningsprinciper					0		0
Ingående balans 2019-01-01	36	133	-60	432	21 263	95	21 863
Summa totalresultat				10	5 840	-15	5 835
Förändring av innehav utan bestämmande inflytande							0
Nyttjande av köpoptioner					8		8
Utställda köpoptioner			49		-11		38
Återköpta egna aktier			-56				-56
Utdelningar					-1 598		-1 598
Utgående eget kapital 2019-12-31		133	-67	442	25 502	80	26 090

Förändring av koncernens räntebärande nettoskuld

Mkr	2018-12-31	Ingående IFRS 16	Förändring av likvida medel			Andra förändringar	2019-12-31
			Förändring av lån				
Fordringar	36					12	48
Likvida medel	744					58	1 029
Pensionsförpliktelser	-89					-33	-122
Långfristiga skulder	-3 474	-554		-3 905		78	-7 855
Utnyttjad checkkredit	-72			-88			-160
Kortfristiga skulder	-1 957	-175		1 080		17	-1 035
Räntebärande nettoskuld	-4 812	-729	227	-2 913		132	-8 095

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2019	2018
Resultat från andelar i koncernföretag – utdelning		440	625
Resultat från andelar i intresseföretag	14	953	798
Resultat från aktieförvaltningen		0	0
Förvaltningskostnader		-19	-15
Resultat före finansiella poster		1374	1408
Ränteintäkter		21	6
Räntekostnader		-19	-6
Resultat efter finansiella poster		1376	1408
Skatter	18	-	-
Årets resultat		1376	1408

Rapport över totalresultat för moderbolaget

Mkr	Not	2019	2018
Årets resultat		1376	1408
Övrigt totalresultat:			
Poster som senare kan återföras till resultaträkningen			
Årets förändring av verkligt värdereserv		-	-
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		0	0
Årets totalresultat		1376	1408

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	25	2 246	2 246
Andelar i intresseföretag	26	8 911	7 585
Fordran på koncernföretag		6 000	3 100
		17 157	12 931
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordran på koncernföretag		0	252
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		13	6
<i>Likvida medel</i>		0	0
		13	258
Summa tillgångar		17 170	13 189
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	36		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		133	133
Andra fonder		96	96
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		8 244	8 444
Årets resultat		1 376	1 408
		9 849	10 081
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		6 000	3 100
Övriga räntefria skulder		0	0
		6 000	3 100
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		1 307	0
Övriga skulder		14	8
		1 321	8
Summa eget kapital och skulder		17 170	13 189

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	Not	2019	2018
Kortfristiga rörelsefordringar		-7	-3
Kortfristiga rörelseskulder		5	5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2	2
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		1 393	798
Förvaltningskostnader m.m.		-19	-15
Förvärv av börsaktier m.m.		-1 326	-170
Försäljning av börsaktier		0	0
Kassaflöde från aktieförvaltningen		48	613
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		46	615
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		18	6
Betald ränta		-16	-6
Nyupplåning		1 120	195
Erhållen utdelning från dotterföretag		440	625
Lämnad utdelning		-1 598	-1 437
Nyttjande av köpoptioner		-18	-3
Utställda köpoptioner		8	5
Kassaflöde från finansiella betalningar		-46	-615
Förändring av likvida medel		0	0
Likvida medel vid årets början		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0

Förändring i moderbolagets eget kapital

Mkr	Not	Aktiekapital	Reservfond	Andra fonder		Balanserad vinst	Totalt
				Fond för verkligt värde			
Utgående balans 2017-12-31	36	133	96	0		9 878	10 107
Summa totalresultat						1 408	1 408
Lämnad utdelning						-1 437	-1 437
Återköp av egna aktier						-30	-30
Nyttjande av köpoptioner						28	28
Utställda köpoptioner						5	5
Utgående balans 2018-12-31	36	133	96	0		9 852	10 081
Summa totalresultat						1 376	1 376
Lämnad utdelning						-1 598	-1 598
Återköp av egna aktier						-57	-57
Nyttjande av köpoptioner						39	39
Utställda köpoptioner						8	8
Utgående balans 2019-12-31		133	96	0		9 620	9 849

Noter till de finansiella rapporterna

(Belopp i Mkr om inget annat anges)

NOT 1 Allmän information

Investment AB Latour (publ), org.nr 556026-3237, är ett blandat invest- mentbolag med en helägd industrirörelse och en börsportfölj som består av nio betydande innehav.

Moderbolaget är ett publikt aktiebolag med säte i Göteborg. Huvudkonto- rets adress är J A Wettergrens gata 7, Box 336, 401 25 Göteborg. Moderbola- get är noterat på listan för stora bolag på Nasdaq OMX Stockholm.

Styrelsen och verkställande direktören har godkänt denna koncern- redovisning den 10 mars 2020 för offentliggörande. Årsredovisningen och koncernredovisningen kommer att föreläggas årsstämman den 11 maj 2020 för fastställande.

NOT 2 Redovisningsprinciper

Försättningsprinciper vid upprättande av koncernens finansiella rapporter

Koncernredovisningen för Investment AB Latour har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av Inter- national Accounting Standard Board (ISAB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EU. Vidare har Årsredovisningslagen (ÅRL) och RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom vad beträffar omvärderingar av finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värde- rade till verkligt värde via resultaträkningen.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att led- ningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisnings- principer. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 50.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovis- ningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheten att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Nya och ändrade redovisningsprinciper

Nya och ändrade standarder är för första gången obligatoriska för det räk- ningsåret som började 1 januari 2019.

Koncernen har tillämpat IFRS 16 Leasingavtal från och med 1 januari 2019.

Effekten på den finansiella rapporteringen av införandet av IFRS 16 redo- visas på sid 90.

I övrigt har inga andra nya redovisningsprinciper gällande från 1 januari 2019 haft en väsentlig påverkan på Investment AB Latours finansiella resul- tat eller ställning.

Nya standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid.

Ett antal nya standarder och tolkningar träder i kraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2019 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Dessa nya standarder och tolkningar väntas inte ha en väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter på innevarande eller kommande perioder och inte heller på framtida transaktioner.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande infly- tande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget.

Förvärv av bolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna metod inne- bär att eget kapital, inklusive kapitalandel i de obeskattade reserver som fanns i dotterbolaget vid förvärvstillfället elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens egna kapital.

Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterföretag utgörs av verkligt värde på överlåtna tillgångar, skulder och de aktier som emitterats av koncernen. I köpeskillingen ingår även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Om det kon- cernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanaly- sen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar och eventalför- pliktelse, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen. Förvärvs- relaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen. För varje förvärv avgör koncernen om alla innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redo- visas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det för- värvade företagets nettotillgångar.

Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Resultat från under året sålda bolag har inkluderats i koncernens resultaträkning för tiden fram till tidpunkten för avyttringen.

Latours utländska koncernföretags tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Samtliga poster i resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser förs direkt till koncernens eget kapital.

Koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Vinst och förluster som resulterar från koncerninterna transaktioner och som är redovisade i till- gångar elimineras också.

Intresseföretag

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 procent och 50 procent av rösterna.

Latour äger aktier i AB Fagerhult motsvarande 46 procent av rösterna. Ledningen har gjort bedömningen att man inte har bestämmande inflytande över Fagerhult och att innehavet därmed behandlas som intresseföretag. Ställningstagandet baseras på följande faktorer:

Även om Latour har ett betydande ägarintresse så föreligger det ett antal andra stora aktieägare där de tre största förutom Latour har cirka 21 pro- cent, varav två av dessa aktieägare också är representerade i valbered- ningen. Fagerhults styrelse bedrivs som en professionell styrelse med en majoritet av ledamöter som inte har anknytning till Latour. Fagerhult drivs som ett helt självständigt företag och inte som ett integrerat företag. Bola- gens ledningsfunktioner är helt separerade från varandra och det finns över huvud taget inte något utbyte eller andra praktiska förhållanden som anty- der att Fagerhults företagsledning rapporterar till Latour.

Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Denna metod innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresse- företagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretagens resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

När koncernen inte längre har ett bestämmande eller betydande infly- tande, omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och änd- ringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet

Forts. ►

► Not 2 forts

används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intresseföretag, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt hade avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna. Detta kan medföra att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

Om ägarandelen i ett intresseföretag minskar men ett betydande inflytande ändå kvarstår, omklassificeras, i de fall det är relevant, bara en proportionell andel av de belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultatet.

Intäkter

Intäkterna i den ordinarie verksamheten består av försäljning av varor eller tjänster. Serviceintäkter definieras som fakturerade affärsaktiviteter som inte inkluderar fysiska varor eller där den fysiska varan har en underordnad betydelse i avtalet vid jämförelse med servicen. Varor som inte omfattas av serviceavtal redovisas som separata prestationsåtaganden och klassificeras som intäkter från varuförsäljning. Intäkter redovisas när kontrollen har överförts till köparen. Försäljningen redovisas netto av volymrabatter, returer och annan rörlig ersättning. Intäkter från varuförsäljning redovisas vid ett tillfälle. Intäkter från service- och/eller underhållsavtal redovisas antingen vid ett tillfälle eller över tid. För utförda tjänsteuppdrag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter.

Eventuella förväntade förluster på avtal redovisas i sin helhet i den period då förlusten blir trolig och kan uppskattas. Se not 3, 4 och 6 för en fördelning av intäkterna per segment, geografiskt område och kategori.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Som övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader redovisas intäkter och kostnader från aktiviteter utanför ordinarie verksamhet. Se not 13.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter samt orealiserade och realiserade valutakursförluster och -vinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänför sig oavsett hur de upplånade medlen använts. Räntekostnader inkluderar transaktionskostnader för lån vilka har periodiserats över lånets löptid vilket även gäller eventuell skillnad mellan mottagna medel och återbetalningsbelopp. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Lånekostnader

Lånekostnader som avser produktion av en tillgång för vilken lånekostnader kan inräknas i anskaffningsvärdet aktiveras under den tid som krävs att slutföra arbetet och färdigställa tillgången för dess avsedda användning. Övriga lånekostnader kostnadsförs när de uppkommer.

Varulager

Varulagren redovisas till det lägre av anskaffningskostnad och nettoförsäljningsvärde, där anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av FIFO-metoden eller, alternativt, vägd genomsnittlig kostnad om denna är en god approximation av FIFO. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. Värdet på färdiga varor och varor under tillverkning omfattar råvaror, direkt arbete, övriga direkta kostnader och produktionsrelaterade omkostnader. Separata inkursanskrivningar görs. Vid bedömning av nettoförsäljningsvärden tas hänsyn till artiklarnas ålder och omsättningshastighet. Förändring mellan årets in- och utgående inkursansreserv påverkar i sin helhet rörelseresultatet.

Omräkning av utländska valutor*Funktionell valuta och rapportvaluta*

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvesteringar, då vinster/förluster redovisas i eget kapital.

Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas som en del av verkligt värdevinst/-förlust. Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, förs till reserv för verkligt värde i eget kapital.

Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagskurs,
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida denna genomsnittliga kurs inte är en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, i vilket fall intäkter och kostnader omräknas per transaktionsdagen) och
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital.

Vid konsolideringen förs valutakursdifferenser, som uppstår till följd av omräkning av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter och av upplåning och andra valutainstrument som identifierats som säkringar av sådana investeringar, till eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet redovisas sådana kursdifferenser i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten/-förlusten.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker, lagerlokaler och kontor. Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Avskrivningar på tillgångar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, enligt följande:

Byggnader	25–50 år
Markanläggningar	10–20 år
Maskiner	5–10 år
Fordon och datorer	3–5 år
Övriga inventarier	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas varje balansdag och justeras vid behov.

En tillgångs redovisade värde skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkt och redovisat värde och redovisas i resultaträkningen.

Immateriella tillgångar*Goodwill*

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets/intresseföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill vid förvärv av intresseföretag ingår i värdet på innehav i intresseföretag.

Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar.

► Not 2 forts

Gjorda nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Varumärken och licenser

Varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5–20 år).

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämd nyttjandeperiod skrivs inte av utan provas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare skrivits ned, görs per varje balansdag en prövning om återföring bör göras.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, värdepapper, lånefordringar och derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och eget kapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Redovisning sker därefter beroende av hur de klassificerats enligt nedan.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skulder tas upp när motparten har levererat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden. För ytterligare information se not 35.

Koncernen värderar framtida förväntade kreditförluster relaterade till investeringar i skuldinstrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde respektive verkligt värde med förändringar via övrigt totalresultat baserat på framåtriktad information. Koncernen väljer reserveringsmetod baserat på om det skett en väsentlig ökning i kreditrisk eller inte.

Klassificeringen av investeringar i skuldinstrument beror på koncernens affärsmodell för hantering av finansiella tillgångar och de avtalsenliga villkoren för tillgångarnas kassaflöden. För investeringar i eget kapitalinstrument som inte innehas för handel, beror redovisningen på om koncernen, vid instrumentets anskaffningstidpunkt, har gjort ett oåterkalleligt val att redovisa eget kapitalinstrumentet till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Finansiella tillgångar är klassificerade i tre kategorier vilka baseras på koncernens affärsmodell och tillgångens kontraktsskilda kassaflöden.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via totalresultatet

Kategorin innefattar eget kapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka koncernen, vid första redovisningstillfället, tagit ett oåterkalleligt beslut att redovisa innehavet till verkligt värde via övrigt totalresultat. Latours börsaktier som inte innehas för handel ingår i denna kategori.

När eget kapitalinstrumentet avyttras, omklassificeras poster som redovisats i övrigt totalresultat till balanserad vinst, ingen omklassificering sker till resultaträkningen.

Klassificeringen enligt IFRS 9 har inte inneburit någon förändring eller omklassificering jämfört med tidigare redovisning i denna kategori.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar som inte uppfyller kraven för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde via resultaträkningen. En vinst eller förlust för ett skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i ett säkringsförhållande redovisas netto i resultaträkningen i den period vinsten eller förlusten uppkommer. Latours börsaktier som innehas för handel ingår i denna kategori. Även derivat som inte uppfyller kraven på säkringsredovisning redovisas till verkligt värde via resultatet.

Klassificeringen enligt IFRS 9 har inte inneburit någon förändring eller omklassificering jämfört med tidigare redovisning i denna kategori.

Upplupet anskaffningsvärde

Tillgångar som innehas i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast utgör betalningar av kapitalbelopp och ränta, och som inte är identifierade som värdering till verkligt värde via resultatet, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det redovisade värdet av dessa tillgångar justeras med eventuella redovisade förväntade kreditförluster.

För kundfordringar tillämpar koncernen den förenklade ansatsen för kreditreservering, det vill säga, reserven kommer att motsvara den förväntade förlusten över hela kundfordrings livslängd. För att mäta de förväntade kreditförlusterna har kundfordringar grupperats baserat på fördelade kreditriskegenskaper och förfallna dagar. Koncernen använder sig utav framåtblickande variabler för förväntade kreditförluster. Förväntade kreditförluster redovisas i koncernens rapport över totalresultat i posten försäljnings- och administrationskostnader.

Klassificeringen enligt IFRS 9 har inte inneburit någon värdemässig förändring, dock ingår numera de tidigare kategorierna "Derivat som används för säkringsändamål" och "Låne- och kundfordringar, likvida medel" i kategorin Upplupet anskaffningsvärde.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa, och som inte är noterade på en aktiv marknad. Fordringarna uppkommer då företag tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att idka handel i fordringsrätterna. Kategorin innefattar även förvärvade fordringar. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån förväntat avtalsenligt kassaflöde som endast utgör betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Andra finansiella skulder

Finansiella skulder som inte innehas för handel värderas initialt till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader, och därefter till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp. Det innebär att över- och undervärden liksom direkta emissionskostnader periodiseras över skuldens löptid.

Derivat som används för säkringsredovisning

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen per kontraktsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifieras som ett säkringsinstrument, och om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats. Koncernen identifierar vissa derivat som antingen en säkring av en mycket sannolik prognostiserad transaktion (kassaflödessäkring), eller en säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet.

Då transaktionen ingås dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten, liksom även målet för riskhanteringen och strategin för att vidta olika säkringsåtgärder. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både vid säkringens början och löpande, av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner är effektiva när det gäller att utjämna förändringar i verkligt värde eller kassaflöde för säkrade poster.

Forts ►

► Not 2 forts

Kassaflödessäkring

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i övrigt totalresultat och blir en del av eget kapital.

Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Akkumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (till exempel när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum).

När ett säkringsinstrument löper ut eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen.

Säkring av nettoinvestering

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar. Vinster eller förluster avseende säkringsinstrumentet som hänför sig till den effektiva delen av säkringen redovisas i eget kapital, vinster eller förluster som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Akkumulerade vinster och förluster i eget kapital redovisas i resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras.

Derivat som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning

Vissa derivatinstrument uppfyller inte villkoren för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde för sådana derivatinstrument som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas omedelbart i resultaträkningen under övriga intäkter alternativt övriga kostnader.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar är fordringar som uppkommer då företaget tillhandahåller pengar utan avsikt att idka handel med fordringsrätten. Om den förväntade innehavstiden är längre än ett år utgör de långfristiga fordringar och om den är kortare övriga fordringar. Dessa fordringar tillhör kategorin upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån förväntat avtalsenligt kassaflöde som endast utgör betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Skatt redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital, då även skatteeffekten redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot över-skott vid framtida beskattning.

I juridiska personer redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

Uppskjuten skatt beräknas inte på temporära skillnader på andelar i dotterföretag och intresseföretag, där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar med en löptid understigande tre månader.

Leasing

Enligt IFRS 16 fr o m 1 januari 2019

Koncernens leasingavtal består i huvudsak av nyttjanderätter avseende lokaler och inventarier. Leasingavtalen redovisas som nyttjanderätter med motsvarande leasingkulden den dagen som den leasade tillgången finns tillgänglig för användning av koncernen. Korttidsleasingavtal och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett mindre värde undantas.

Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av leasingkulden och finansiell kostnad. Den finansiella kostnaden ska fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden.

Leasingperioden fastställs som den icke uppsägningsbara perioden tillsammans med både perioder som omfattas av en möjlighet att förlänga leasingavtalet om leasetagaren är rimligt säker på att utnyttja det alternativet, och perioder som omfattas av en möjlighet att säga upp leasingavtalet om leasetagaren är rimligt säker på att inte utnyttja det alternativet.

Koncernens leasingkulder redovisas till nuvärdet av koncernens fasta avgifter (inklusive till sin substans fasta avgifter). Köpoptioner inkluderas i avgifterna om det är rimligt säkert att dessa kommer nyttjas för att förvärva den underliggande tillgången. Straffavgifter som utgår vid uppsägning av leasingavtalet inkluderas om leasingperioden återspeglar att leasetagaren kommer att utnyttja en möjlighet att säga upp leasingavtalet. Leasingbetalningarna diskonteras med leasingavtalets implicita ränta om denna räntesats lätt kan fastställas, annars används koncernens marginella låneränta.

Koncernens nyttjanderätter redovisas till anskaffningsvärde och inkluderar initialt nuvärdet av leasingkulden, justerat för leasingavgifter som betalats vid eller före inledningsdatumet samt initiala direkta utgifter. Återställningskostnader inkluderas i tillgången om det identifierats en motsvarande avsättning avseende återställningskostnader. Nyttjanderätten skrivs av linjärt över det kortare av tillgångens nyttjandeperiod och leasingavtalets längd.

Enligt IAS 17 t o m 31 december 2018

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Den leasade tillgången redovisas då som anläggningstillgång och framtida leasingavgifter som räntebärande skuld. Koncernens leasingavtal består i huvudsak av nyttjanderätter avseende lokaler och inventarier. Leasingavtalen redovisas som nyttjanderätter med motsvarande leasingkulden den dagen som den leasade tillgången finns tillgänglig för användning av koncernen. Korttidsleasingavtal och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett mindre värde undantas.

Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av leasingkulden och finansiell kostnad. Den finansiella kostnaden ska fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden.

Leasingperioden fastställs som den icke uppsägningsbara perioden tillsammans med både perioder som omfattas av en möjlighet att förlänga leasingavtalet om leasetagaren är rimligt säker på att utnyttja det alternativet, och perioder som omfattas av en möjlighet att säga upp leasingavtalet om leasetagaren är rimligt säker på att inte utnyttja det alternativet.

Koncernens leasingkulder redovisas till nuvärdet av koncernens fasta avgifter (inklusive till sin substans fasta avgifter). Köpoptioner inkluderas i avgifterna om det är rimligt säkert att dessa kommer nyttjas för att förvärva den underliggande tillgången. Straffavgifter som utgår vid uppsägning av leasingavtalet inkluderas om leasingperioden återspeglar att leasetagaren kommer att utnyttja en möjlighet att säga upp leasingavtalet. Leasingbetalningarna diskonteras med leasingavtalets implicita ränta om denna räntesats lätt kan fastställas, annars används koncernens marginella låneränta.

Koncernens nyttjanderätter redovisas till anskaffningsvärde och inkluderar initialt nuvärdet av leasingkulden, justerat för leasingavgifter som betalats vid eller före inledningsdatumet samt initiala direkta utgifter. Återställningskostnader inkluderas i tillgången om det identifierats en motsvarande avsättning avseende återställningskostnader. Nyttjanderätten skrivs av linjärt över det kortare av tillgångens nyttjandeperiod och leasingavtalets längd.

Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i resultat- och balansräkningen när det föreligger rimlig säkerhet att man kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidragen och att bidragen med säkerhet kommer att erhållas. Bidragen periodiseras systematiskt på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Bidrag som är hänförliga till investeringar i materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångarnas redovisade värde.

► Not 2 forts

Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen/företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av belopp kan göras.

Avsättningar för garantiåtaganden baseras på tidigare års faktiska kostnader.

Pensioner

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I Sverige, Norge, Tyskland, Schweiz och Italien omfattas de anställda av förmånsbestämda alternativt avgiftsbestämda pensionsplaner. I övriga länder omfattas de anställda av avgiftsbestämda planer.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas med kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda planer utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier.

Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användning av en diskonteringsränta. Vid fastställande av denna ränta utgår koncernen i första hand från räntan på förstklassiga statsobligationer uttryckta i den valuta i vilken ersättningen kommer att utbetalas. På förpliktelser i Sverige utgår koncernen från räntan för 12-åriga bostadsobligationer som sedan extrapoleras med utvecklingen för den 23-åriga statsobligationsräntan för att motsvara kvarvarande löptid för de aktuella åtagandena.

De viktigaste aktuariella antagandena anges i not 36.

Nettoräntan beräknas genom att diskonteringsräntan tillämpas på förmånsbestämda planer och på det verkliga värdet på förvaltningstillgångar. Denna kostnad ingår i personalkostnaderna i resultaträkningen.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen. Övriga kostnadsposter i pensionskostnaden belastar totalresultatet.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Segmentsrapportering

Koncernens verksamhet styrs och är organiserad i Industrirörelsen och Aktieförvaltningen. Industrirörelsen är i sin tur uppdelad i fyra affärsområden. Dessa rörelsegrenar samt aktieförvaltningen utgör koncernens rörelsesegment. Segmentens intäkter, rörelseresultat, tillgångar och skulder inkluderar direkt hänförliga poster tillsammans med sådana poster som på ett tillförlitligt sätt kunnat allokera till respektive segment. Ej allokerade poster utgörs framför allt av räntebärande tillgångar och skulder, ränteutgifter, räntekostnader, koncerngemensamma kostnader och skatter.

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när deras redovisade värde huvudsakligen kommer att återvinnas genom en försäljningstransaktion och en försäljning anses mycket sannolik. De redovisas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Uppskjutna skattefordringar, tillgångar hänförliga till ersättningar till anställda, finansiella tillgångar, förvaltningsfastigheter och avtalsenliga rättigheter i försäkringsavtal är dock undantagna från detta värderingskrav.

Tillgångar i en avyttringsgrupp som innehas för försäljning redovisas separerade från andra tillgångar i balansräkningen. Skulderna hänförliga till en avyttringsgrupp som innehas för försäljning presenteras separerade från andra skulder i balansräkningen.

En avveklad verksamhet är en del av ett företag som antingen har avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning och som utgör en självständig väsentlig rörelsegren. Resultatet från avvecklade verksamheter redovisas separat i resultaträkningen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget ska följa IFRS/IAS så långt det är möjligt. Skillnaderna mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper beror främst på Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och i vissa fall på särskilda skatteregler. I följande fall överensstämmer moderbolagets redovisningsprinciper inte med IFRS.

IFRS 9 tillämpas ej i moderföretaget. Moderföretaget tillämpar istället de punkter som anges i RFR 2 (IFRS 9 Finansiella instrument, p. 3–10). Finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde. Inom efterföljande perioder kommer finansiella tillgångar som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt att redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Även derivatinstrument värderas enligt lägsta värdets princip.

För finansiella anläggningstillgångar avseende aktier i dotter- och intressebolag sker nedskrivning till det högsta av verkligt värde och nuvärdet av företagsledningens bästa bedömning av de framtida kassaflöden tillgången förväntas ge. För övriga finansiella anläggningstillgångar tillämpas IFRS 9, enligt p.8 i RFR2. Detta innebär att nedskrivningsprövning sker på samma sätt som för fordringar som redovisas som omsättningstillgångar (se nedan).

Vid beräkning av nettoförsäljningsvärdet på fordringar som redovisas som omsättningstillgångar ska principerna för nedskrivningsprövning och förlustriskreservering i IFRS 9 tillämpas. För en fordran som redovisas till upplupet anskaffningsvärde på koncernnivå innebär detta att den förlustriskreserv som redovisas i koncernen i enlighet med IFRS 9 även ska tas upp i moderföretaget.

I moderbolaget redovisas intresseföretagen enligt anskaffningsvärde-metoden.

Vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner följer moderbolaget Tryggandelagens och Finansinspektionens föreskrifter i och med att detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

Valutaränteswap som är kopplad till en del av utgivna optionslån anses i moderbolaget inte vara säkra då den säkrar koncernens position i EUR men inte bolagets. Derivatet värderas i bolaget enligt lägsta värdes princip.

Investment AB Latour är ur skattemässig synvinkel ett investmentbolag. Vinster vid försäljning av aktier är inte skattepliktiga och förluster är inte avdragsgilla. Bolaget får dock som beskattningsbar schablonintäkt deklarera 1,5 procent av aktiernas marknadsvärde vid årets ingång. Detta gäller dock enbart marknadsnoterade aktier där röstandelen understiger 10 procent. Mottagna utdelningar är skattepliktiga och lämnad utdelning är avdragsgill. Ränteintäkter är beskattningsbara medan förvaltningskostnader och räntekostnader är avdragsgilla.

NOT 3 Information om rörelsegränar

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2019-01-01-2019-12-31

Mkr	Industrirörelsen						Aktieförvaltningen	Totalt
	Caljan	Hultafors Group	Latour Industries	Nord-Lock Group	Swegon	Övrigt		
INTÄKTER								
Extern försäljning	113	2 895	3 077	1 448	5 986	219		13 738
Intern försäljning		1	2					3
RESULTAT								
Rörelseresultat	20	412	257	411	717	2		1 819
Resultat från aktieförvaltningen							3 965	3 965
Finansiella intäkter								38
Finansiella kostnader								-97
Skatter								-415
Årets resultat								5 310
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR								
Tillgångar	2 989	4 030	3 861	1 395	4 563	1 238	19 576	37 652
Ofördelade tillgångar								950
Summa tillgångar								38 602
Skulder	303	408	716	194	1 206	129	18	2 974
Ofördelade skulder								9 538
Summa skulder								12 512
Investeringar i:								
materiella anläggningstillgångar	71	27	40	21	75	17		251
immateriella anläggningstillgångar	2 369	879	143	2	57			3 450
Avskrivningar	1	22	60	36	87	202		408

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2018-01-01-2018-12-31

Mkr	Industrirörelsen						Aktieförvaltningen	Totalt
		Hultafors Group	Latour Industries	Nord-Lock Group	Swegon	Övrigt		
INTÄKTER								
Extern försäljning		2 407	2 735	1 309	5 136	198		11 785
Intern försäljning			2		1			3
RESULTAT								
Rörelseresultat		375	190	397	514	-79		1 397
Resultat från aktieförvaltningen							1 280	1 280
Finansiella intäkter								44
Finansiella kostnader								-75
Skatter								-322
Årets resultat								2 324
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR								
Tillgångar		2 758	3 604	1 343	4 388	784	16 959	29 836
Ofördelade tillgångar								331
Summa tillgångar								30 167
Skulder		355	642	200	1 095	120	12	2 424
Ofördelade skulder								5 880
Summa skulder								8 304
Investeringar i:								
materiella anläggningstillgångar		46	49	29	69	39		232
immateriella anläggningstillgångar		719	86	14	84	2		905
Avskrivningar		20	65	34	85	22		226

Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas i Latours styrelse och som används för att fatta strategiska beslut. Styrelsen bedömer affärsområdena huvudsakligen ur ett verksamhetsperspektiv men även till viss del ur ett geografiskt perspektiv.

Verksamheten kan i huvudsak indelas i två huvudområden: helägd industrirörelse samt aktieförvaltning. Industrirörelsen är organiserad i fem affärsområden, Caljan, Hultafors Group, Latour Industries, Nord-Lock Group och Swegon.

Aktieförvaltningen består huvudsakligen av portföljförvaltning av längre innehav där röstandelen uppgår till lägst 10 procent.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. I segmentens tillgångar och skulder inräknas inte skattefordringar och skatteskulder (uppskjutna samt aktuella) och inte heller räntebärande tillgångar och skulder. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier och inventarier av mindre värde.

NOT 4 Geografiska marknader

Försäljning fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2019	2018
Sverige	2 613	2 627
Norden exkl Sverige	2 249	1 994
Europa exkl Norden	6 281	5 258
Övriga marknader	2 595	1 906
Summa	13 738	11 785

Tillgångar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2019	2018
Sverige	33 200	26 006
Norden exkl Sverige	1 615	1 159
Europa exkl Norden	3 148	2 553
Övriga marknader	639	449
Summa	38 602	30 167

Investeringar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2019	2018
Sverige	113	315
Norden exkl Sverige	2 513	4
Europa exkl Norden	178	252
Övriga marknader	897	566
Summa	3 701	1 137

Koncernens hemmamarknad har historiskt varit Norden med huvuddelen av produktionen förlagd i Sverige. Numera sker expansionen huvudsakligen i Europa men även i andra delar av världen. Det finns inga enskilda länder som genom storlekskriteriet bedöms relevanta att särredovisas.

NOT 5 Transaktioner med närstående

Investment AB Latour står under ett bestämmande inflytande från familjen Douglas. Privat och genom bolag kontrollerar familjen Douglas 80,3 procent av rösterna i Latour. Två familjemedlemmar har erhållit styrelsearvode om 1 000 tkr vardera, det vill säga sammanlagt 2 000 tkr.

Investment AB Latour innehar 557 500 aktier vid periodens slut. Totalt antal utställda köpoptioner till ledande befattningshavare inom Latourkoncernen är 1 834 000 stycken vilket motsvarar rätten att förvärva 2 330 500 aktier. Vid årsstämman den 7 maj 2019 fattades beslut om att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt att få besluta om överlåtelse av egna aktier. Optionerna är utställda på marknadsmässiga villkor. För information om löner och andra ersättningar till styrelsen, vd och andra ledande befattningshavare, se not 10.

Årets inköp och försäljning mellan koncernföretag inom Latourkoncernen uppgår till 5 478 (4 990) Mkr. Inga inköp eller försäljningar har skett med moderbolaget.

Inga transaktioner med andra närstående personer eller övriga bolag har förekommit under året.

NOT 6 Intäkternas fördelning

KONCERNEN	2019	2018
Intäkter från varuförsäljning	12 287	10 528
Intäkter från tjänster	1 451	1 247
	13 738	11 785
Avtal om fast pris	10 286	9 107
Löpande avtal	3 452	2 678
	13 738	11 785
Försäljning direkt till kund	7 248	6 135
Försäljning via återförsäljare	6 490	5 650
Summa	13 738	11 785

Latours intäkter kommer från ett flertal olika verksamheter som bedrivs i ett hundratal dotterföretag.

NOT 7 Kostnader fördelade på kostnadsslag

KONCERNEN	2019	2018
Förändring i lager	6 711	5 711
Ersättning till anställda	3 525	3 101
Avskrivningar	408	226
Övriga kostnader	1 275	1 350
Summa	11 919	10 388

NOT 8 Valutakursdifferenser

I rörelseresultatet ingår valutakursdifferenser avseende rörelsefordringar och rörelseskulder enligt följande:

KONCERNEN	2019	2018
Nettoomsättning	44	-16
Kostnad för sålda varor	-3	-
Försäljningskostnader	4	4
Övriga rörelsekostnader	-2	-
Summa	43	-12

NOT 9 Ersättning till revisorer

KONCERNEN	2019	2018
PWC		
Revisionsuppdraget	7	8
varav till PriceWaterhouseCoopers AB	3	3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1	0
varav till PriceWaterhouseCoopers AB	0	0
Skatterådgivning	1	1
varav till PriceWaterhouseCoopers AB	1	0
Övriga tjänster	1	1
varav till PriceWaterhouseCoopers AB	1	1
Summa	10	10
Revisionsarvode till övriga	4	3
Summa	14	13

I moderbolaget uppgår ersättningar till revisorer för revisionsuppdraget till 90 (90) tkr och för övriga uppdrag till 0 (0) tkr.

NOT 10 Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2019		2018	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	7	2	5	1
Dotterbolag	2 749	785	2 413	691
Koncernen	2 756	787	2 418	692

Av koncernens pensionskostnader avser 26 (26) Mkr styrelser och verkställande direktörer.

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter med flera och anställda:

	2019 Styrelse och VD		2018 Styrelse och VD	
	(varav tantiem)	Övriga anställda	(varav tantiem)	Övriga anställda
<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	7 (0)	–	5 (0)	–
<i>Dotterbolag</i>				
Sverige	43 (16)	878	51 (12)	838
Tyskland	8 (1)	317	11 (1)	250
Storbritannien	12 (1)	237	11 (1)	213
USA	5 (0)	207	4 (0)	155
Italien	5 (1)	191	6 (1)	173
Norge	6 (1)	132	4 (1)	78
Finland	6 (1)	127	7 (1)	115
Kanada	1 (0)	77	0 (0)	74
Polen	3 (0)	75	3 (2)	64
Schweiz	6 (2)	73	8 (1)	54
Belgien	5 (0)	72	4 (0)	67
Danmark	5 (1)	55	4 (1)	46
Frankrike	1 (0)	32	1 (0)	32
Irland	3 (0)	22	3 (0)	19
Holland	2 (0)	10	1 (0)	10
Övriga länder	7 (0)	102	8 (0)	78
Koncernen totalt	125 (24)	2 607	131 (21)	1 266

De uppsägningstider som tillämpas inom koncernen är, beroende på ålder och typ av befattning, 3–24 månader.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämman beslut. Något särskilt arvode utgår ej för kommittéarbete.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören.

Den rörliga ersättningen till verkställande direktören baseras på under året uppnådda mål och uppgick under 2019 till 49 procent av grundlönen. För andra ledande befattningshavare baseras den rörliga ersättningen på tillväxt och resultat. Ersättningen i de befintliga avtalen för den årliga

rörliga ersättningen är maximerad till mellan 23 och 50 procent av grundlönen. För att främja långsiktighet ska styrelsen, utöver den årliga rörliga ersättningen, också kunna besluta om ersättningar som är kopplade till affärsområdenas långsiktiga värdeutveckling över en period som omfattar tre år.

Styrelsen har vidare rätt att bevilja att ersättning till bolagsledningen ska kunna kompletteras med aktierelaterade incitamentsprogram (exempelvis köptionsprogram) under förutsättning att dessa gynnar det långsiktiga engagemanget för verksamheten och förutsatt att de ges ut på marknads-mässiga villkor. Styrelsen får frångå de av årsstämman beslutade riktlinjer, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

2019 Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande	2 200	–	–	–	2 200
Övriga styrelseledamöter (6 personer) ¹⁾	6 000	–	–	–	6 000
Verkställande direktör, Jan Svensson t o m 2019-08-31	4 038 ⁴⁾	–	134	4 795 ⁴⁾	8 967
Verkställande direktör, Johan Hjertonsson fr o m 2019-09-01 ⁵⁾	2 696 ⁴⁾	1 333 ⁷⁾	40	836	4 905
Andra ledande befattningshavare (6 personer)	15 752 ⁴⁾	5 531	703	5 089	27 075

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 1 000 tkr per ledamot.

²⁾ Övriga förmåner avser främst bilförmån.

³⁾ Rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 49 procent av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 23–50 procent av grundlönen.

⁴⁾ Enligt det ursprungliga anställningsavtalet har envar av bolaget och verkställande direktören rätt att yrka på pensionering från 62 års ålder, med rätt att åtnjuta 60 procent av slutlönen med tillhörande pensionspremier fram till 65 års ålder. Den 26 oktober 2017 offentliggjordes att Jan Svensson kommer att verka som verkställande direktör till och med den 31 augusti 2019. Reserv har redovisats för åtagande för pensionskostnader (beräknat under tidsperioden september 2019 till och med Jan Svenssons 65-årsdag).

⁵⁾ Utöver redovisad fast och rörlig lön erhöll Johan Hjertonsson ett engångsbelopp på 2,5 Mkr som delkompensation för värdeförlust på incitamentsprogram hos tidigare arbetsgivare.

⁶⁾ Inkluderar förändring av semesterlöneskuld.

⁷⁾ 333 tkr av rörlig ersättning är förenad med villkor att förvärva aktier och/eller optioner i Latour.

► Not 10 forts

2018 Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande	1 460	–	–	–	1 460
Övriga styrelseledamöter (6 personer) ¹⁾	3 120	–	–	–	3 120
Verkställande direktör	5 475	2 690	104	4 230	12 499
– avgångspension enligt avtal ⁴⁾				4 349 ⁴⁾	4 349
Andra ledande befattningshavare (5 personer)	15 144	9 938	861	4 734	30 677

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 520 tkr per ledamot.²⁾ Övriga förmåner avser främst bilförmån.³⁾ Rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 49 procent av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 0–66 procent av grundlönen.⁴⁾ Enligt det ursprungliga anställningsavtalet har envar av bolaget och verkställande direktören rätt att yrka på pensionering från 62 års ålder, med rätt att åtnjuta 60 procent av slutlönen med tillhörande pensionspremier fram till 65 års ålder. Den 26 oktober 2017 offentliggjordes att Jan Svensson kommer att verka som verkställande direktör till och med den 31 augusti 2019. Reserv har redovisats för åtagande för pensionskostnader (beräknat under tidsperioden september 2019 till och med Jan Svenssons 65-årsdag). Styrelsen har under året beviljat verkställande direktören ytterligare 3 Mkr i avgångspension som en engångsersättning att utbetalas i samband med anställningens upphörande den 31 augusti 2019. Ersättningen har sin grund i synnerligen väl utfört arbete under en mycket lång tid hos Latour.**Pensioner**

Nuvarande verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 65 års ålder.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år, varefter pension utgår enligt den förmånsbestämda ITP-planen eller motsvarande. Premier erläggs löpande.

Optionsprogram

Under 2019 förföll optionsprogram från 2015, varpå 149 500 optioner löstes in mot aktier. Som en effekt av genomförd aktiesplit 4:1 i juni 2017 gav varje option rätten att förvärva fyra aktier och lösenkursen räknades därmed om från 258,90 kr till 64,725 kr. I tabellen nedan redovisas de optionsprogram som är utestående vid årsskiftet.

KONCERNEN	Antal utställda optioner	Motsvarar antal aktier	Optionspris	Lösenkurs
2016/2020 ¹⁾	151 000	604 000	35,40	93,80
2016/2020 ¹⁾	3 000	12 000	34,80	89,575
2016/2020 ¹⁾	11 500	46 000	33,00	85,325
2017/2021	603 000	603 000	10,00	106,30
2018/2022	483 000	483 000	10,80	111,30
2019/2023	582 500	582 500	13,40	137,15

¹⁾ Som en effekt av genomförd aktiesplit 4:1 i juni 2017, ger varje option rätten att förvärva fyra aktier.**Avgångsvederlag**

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Mellan bolaget och andra ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid om 6–12 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls lön under uppsägningstiden. Vid uppsägning från ledande befattningshavares sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Berednings- och beslutsprocessen

Principer för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman. Verkställande direktörens löne- och anställningsvillkor fastställs av styrelsen. Styrelsen har uppdragit åt ordföranden att efter kontakt med ersättningskommittén träffa avtal med verkställande direktören. Resultatet av förhandlingen har därefter anmälts till styrelsen.

Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande.

Könsfördelning inom styrelsen och företagsledningen

	2019		2018	
	Män %	Kvinnor %	Män %	Kvinnor %
Styrelseledamöter	75	25	75	25
Koncernledning	100	0	100	0

Medelantalet anställda

	2019		2018	
	Antal anställda	Varav män %	Antal anställda	Varav män %
MODERBOLAGET				
Sverige	–	–	–	–
DOTTERFÖRETAGEN				
Sverige	1 748	79	1 771	81
Storbritannien	669	72	538	71
Tyskland	553	75	448	76
Italien	439	85	429	84
USA	309	84	267	85
Polen	254	71	236	67
Lettland	246	91	83	30
Finland	232	82	221	83
Norge	231	77	128	72
Danmark	168	79	58	69
Rumänien	119	43	112	41
Övriga länder	905	77	837	76
Totalt i dotterföretag	5 873	78	5 128	75
Totalt	5 873	78	5 128	75

VERKSAMHETSOMRÅDEN	2019	2018
Industrirörelsen	5 872	5 127
Aktieförvaltningen	1	1
Totalt	5 873	5 128

NOT 11 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar uppgår i koncernen till 49 (53) Mkr och på materiella anläggningstillgångar till 359 (173) Mkr. Av avskrivningar på materiella anläggningstillgångar avser 180 Mkr avskrivning på leasingtillgångar. Avskrivningarna fördelas per funktion i resultaträkningen enligt följande:

KONCERNEN	2019	2018
<i>Varumärken, licenser</i>		
Kostnad för sålda varor	3	1
Försäljningskostnader	7	8
Administrationskostnader	20	18
Forskning- och utvecklingskostnader	19	26
Summa	49	53
<i>Byggnader</i>		
Kostnad för sålda varor	18	19
Försäljningskostnader	3	2
Administrationskostnader	169	4
Forskning- och utvecklingskostnader	1	0
Summa	191	25
<i>Mark och markanläggningar</i>		
Kostnad för sålda varor	–	–
Summa	0	0
<i>Maskiner</i>		
Kostnad för sålda varor	62	64
Försäljningskostnader	3	1
Administrationskostnader	6	5
Forskning- och utvecklingskostnader	2	2
Summa	73	72
<i>Inventarier</i>		
Kostnad för sålda varor	32	29
Försäljningskostnader	16	10
Administrationskostnader	46	36
Forskning- och utvecklingskostnader	1	1
Summa	95	76
Summa avskrivningar	408	226

NOT 12 Leasing

Omklassificering och justeringar som uppkommit på grund av de nya leasingreglerna enligt IFRS 16 redovisas i den ingående balansen per den 1 januari 2019. De nya redovisningsprinciperna beskrivs i not 2.

Vid övergången till IFRS 16 redovisar koncernen leasingsskulder hänförliga till leasingavtal som tidigare klassificerats som operationella leasingavtal. Dessa skulder har värderats till nuvärdet av framtida minimileaseavgifter. Vid beräkningen har leasetagarens marginella låneränta per 1 januari 2019 använts. I genomsnitt uppgår denna till 0,8 % vid övergångstidpunkten.

Alla nyttjanderätter värderas vid övergången per den 1 januari 2019 till ett belopp som motsvarar leasingsskulden justerat för förutbetalda leasingavgifter hänförliga till avtalet per den 31 december 2018. Vid övergången har följande lätttnadsregler tillämpats:

- Användningen av en enhetlig diskonteringsränta för en portfölj av leasingavtal med liknande karaktär,
- Redovisningen av operationella leasingavtal med en kortare leasingperiod än 12 månader från den 1 januari 2019 som ett kortfristig leasingavtal,
- Exkludering av initiala direkta kostnader vid beräkningen av nyttjanderättstillgången vid datum för första implementering och
- Historisk information har använts vid bedömningen av ett leasingavtals längd i de fall det finns optioner att förlänga eller säga upp ett avtal.

Värdering av leasingsskulden

Åtagande för operationella leasingavtal per den 31 december 2018	852
Diskontering med leasetagarens marginella låneränta vid övergångstidpunkten	-36
Skulder för finansiella leasingavtal per 31 december 2018	62
Korttidsleasingavtal och avtal för leasingtillgångar av lågt värde	-87
Leasingsskuld redovisad per den 1 januari 2019	791

Varav:

Långfristiga leasingsskulder	601
Kortfristiga leasingsskulder	190
Leasingsskuld redovisad per den 1 januari 2019	791

Justeringar som redovisats i balansräkningen 1 januari 2019 samt effekter på resultat och kassaflöde 2019

För leasingavtal som tidigare klassificerats som operationella leasingavtal med koncernen som leasetagare redovisas en leasingsskuld till nuvärdet av framtida leasingbetalningar, uppgående till 791 Mkr per 1 januari 2019. Koncernen redovisar Nyttjanderättstillgångar uppgående till 791 Mkr per den 1 januari 2019.

Redovisning av avskrivningar på tillgångar med nyttjanderätt istället för leasingavgifter har haft en positiv påverkan på rörelseresultatet med 1 Mkr. Ränta på leasingsskulder har haft en negativ inverkan på finansnettot med -8 Mkr. Resultatet före skatt har påverkats negativt med -7 Mkr på grund av IFRS 16. Eftersom den huvudsakliga betalningen redovisas som finansieringsverksamhet minskar kassaflödet från finansieringsverksamheten med motsvarande ökning av kassaflödet från den löpande verksamheten. Räntedelen av leasingavgiften förblir kassaflöde från den löpande verksamheten och inkluderas i finansnetto. Koncernen redovisar en nyttjanderättstillgång i balansräkningen samt en leasingsskuld till nuvärdet av framtida leasingbetalningar. Den leasade tillgången skrivs av linjärt över leasingperioden eller över nyttjandeperioden för den underliggande tillgången om det bedöms som rimligt säkert att koncernen kommer överta äganderätten vid utgången av leasingperioden. Leasingkostnaden redovisas som avskrivningar inom rörelseresultatet och räntekostnad inom finansnettot. Om leasingavtalet anses inkludera en tillgång av lågt värde eller har en leasingperiod som slutar inom 12 månader, eller inkluderar servicekomponenter, redovisas dessa leasingbetalningar som rörelsekostnader i resultaträkningen över leasingperioden.

Nedan presenteras upplysningar om dessa leasingavtal samt korttidsleasingavtal och leasingavtal av mindre värde.

Redovisade belopp i balansräkningen

I balansräkningen redovisas följande belopp relaterade till leasingavtal:

Tillgångar med nyttjanderätt	2019	1 jan 2019
Byggnad	649	750
Fordon	29	31
Maskiner	8	10
	686	791
Leasingsskuld		
Långfristig	514	601
Kortfristig	161	190
Summa	675	791

Redovisade belopp i resultaträkningen

I resultaträkningen redovisas följande belopp relaterade till leasingavtal:

Avskrivningar på nyttjanderätter	
Byggnad	-164
Fordon	-13
Maskiner	-3
	-180
Räntekostnader (ingår i finansiella kostnader)	-8
Utgifter hänförliga till korttidsleasingavtal och till leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av lågt värde	-65

Inga väsentliga variabla leasingbetalningar som inte ingår i leasingsskulden har identifierats.

Det totala kassaflödet gällande leasingavtal under 2019 var 181 Mkr.

NOT 13 Rörelseintäkter och rörelsekostnader**Övriga rörelseintäkter**

KONCERNEN	2019	2018
Realisationsresultat vid försäljningar	116	30
Resultatandel intresseföretag	0	8
Valutakursdifferenser	4	4
Justering av tilläggsköpeskilling	0	18
Övriga intäkter	64	83
Summa	184	143

Övriga rörelsekostnader

KONCERNEN	2019	2018
Förvärvskostnader	-19	-15
Nedskrivning goodwill	-56	-70
Valutakursdifferenser	-2	0
Övriga kostnader	-49	-29
Summa	-126	-114

NOT 14 Resultat från andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2019	2018
Andel i årets resultat efter skatt	2569	1757
Utspänningseffekt	369	–
Nedskrivning	326	-479
Resultat vid försäljning av andelar	507	–
Summa	3771	1278

De enskilda innehaven har påverkat resultatet enligt följande:

	2019	2018
Alimak Group	463	-394
ASSA ABLOY	979	277
Fagerhult	636	244
HMS Networks	49	33
Loomis	507	55
Nederman	79	62
Securitas	356	322
Sweco	371	420
TOMRA	247	192
Trox	84	67
Summa	3771	1278

Då Latour normalt inte hinner vänta in respektive intresseföretags resultatrapport så har Latour valt att tillämpa principen att i respektive kvartalsbokslut utgå från föregående kvartals utfall och sedan extrapolera ett bedömt utfall. Då bolagens resultat varierar kan detta innebära att redovisad resultatandel avviker mot redovisat utfall men korrigeras vid nästa kvartalsbokslut. Bokfört värde på andel i intresseföretag stäms av mot marknadsvärdet vilket vid behov skrivs ned.

Moderbolaget

I moderbolaget utgörs resultatet från intresseföretag av utdelningsintäkter med 953 (798) Mkr och reavinster med 0 (0) Mkr.

NOT 15 Resultat från aktieförvaltningen

KONCERNEN	2019	2018
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	19	32
Realisationsresultat	194	–
	213	32
Resultat från omsättningstillgångar		
Utdelningar	–	2
Realisationsresultat	5	-11
Omvärdering, för mot resultaträkningen	–	–
	5	-9
Summa aktieförvaltningen	218	23

NOT 16 Finansiella intäkter

KONCERNEN	2019	2018
Intäktsräntor	5	4
Kursvinster	32	38
Övriga finansiella intäkter	1	2
Summa	38	44

NOT 17 Finansiella kostnader

KONCERNEN	2019	2018
Leasingräntor	-8	–
Övriga kostnadsräntor	-60	-56
Kursförluster	-25	-16
Övriga finansiella kostnader	-4	-3
Summa	-97	-75

NOT 18 Skatt på årets resultat

KONCERNEN	2019	2018
Aktuell skattekostnad för perioden	-353	-284
Uppskjuten skatt hänförlig till förändringar i temporära skillnader		
Uppskjuten skatteintäkt	14	19
Uppskjuten skattekostnad	-76	-57
Summa	-415	-322

I koncernens totalresultat, i posten Årets förändring av säkringsreserv 69 (-12) Mkr, ingår uppskjuten skatt med -7(-3) Mkr.

Skillnad mellan faktisk skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats.

KONCERNEN	2019	2018
Resultat före skatt	5 725	2 646
Skatt enligt gällande skattesats, 21,4% (22 %)	-1 225	-582
Skatteeffekt p g a speciella skatteregler för investmentbolag	200	172
Effekt av intresseföretagsredovisningen	607	109
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-11	-44
Skatteeffekt av justering från fg år	-17	5
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	5	5
Skatteeffekt på övrigt	26	13
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	-415	-322
MODERBOLAGET	2019	2018
Resultat före skatt	1 376	1 408
Skatt enligt gällande skattesats, 22 %	-294	-310
Skatteeffekt p g a speciella skatteregler för investmentbolag	294	310
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	0	0

Gällande skattesats för koncernen liksom för moderbolaget är 21,4 procent. Investmentbolag erhåller skattemässiga avdrag för den utdelning som beslutats på efterföljande årsstämma. Reavinster är ej skattepliktiga medan reaförluster ej är avdragsgilla. Investmentbolag beskattas i stället genom en schablonintäkt. Se även not 39.

NOT 19 Immateriella anläggningstillgångar

KONCERNEN	Goodwill	Varumärken, licenser	Totalt
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>			
Ingående balans 2018-01-01	5 996	407	6 403
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	0	32	32
Årets förvärv	850	23	873
Årets försäljning	-64	-5	-69
Omklassificering			0
Omräkningsdifferens	175	10	185
Utgående balans 2018-12-31	6 957	467	7 424
Ingående balans 2019-01-01	6 957	467	7 424
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	0	79	79
Årets förvärv	3 345	26	3 371
Årets försäljning	-1	0	-1
Omräkningsdifferens	60	5	65
Utgående balans 2019-12-31	10 361	577	10 938
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>			
Ingående balans 2018-01-01	0	-197	-197
Årets avskrivningar	-	-53	-53
Årets försäljning	-	5	5
Omräkningsdifferens	-	-6	-6
Utgående balans 2018-12-31	0	-251	-251
Ingående balans 2019-01-01	0	-251	-251
Årets avskrivningar	-	-49	-49
Årets försäljning	-		0
Omräkningsdifferens	-	-5	-6
Utgående balans 2019-12-31	0	-305	-306
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>			
Ingående balans 2018-01-01	-200	0	-200
Årets nedskrivning	-192	-	-192
Utgående balans 2018-12-31	-392	0	-392
Ingående balans 2019-01-01	-392	0	-392
Årets nedskrivning	-56	-	-56
Utgående balans 2019-12-31	-448	0	-448
Bokfört värde	9 913	272	10 184
Redovisade värden			
Per 2018-01-01	5 796	210	6 006
Per 2018-12-31	6 565	216	6 781
Per 2019-01-01	6 565	216	6 781
Per 2019-12-31	9 913	272	10 185

Avskrivningarnas påverkan på resultatet, se not 11.

All goodwill är hänförlig till segmentet Industrirörelsen. Efter prövning av goodwill har, för 2019, nedskrivning gjorts med 56 (192) Mkr.

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

För koncernens mest väsentliga goodwillposter anges vissa värderings-antaganden som ligger till grund för utvärderingen.

Koncernens goodwillvärde fördelar sig enligt nedan per affärsområde.

KONCERNEN	Bokfört värde, Mkr
Caljan	2291
Hultafors Group	2191
Latour Industries	2406
Nord-Lock Group	616
Swegon	2173
Neuffer	236
	9913

Nedan redovisas antaganden för koncernens väsentliga goodwillposter.

2019-12-31	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos) %	Marginal antagande (prognos) %
Caljan	2 291	5-12	13,7-16,0
Snickers Workwear	390	2-11,6	16,5-16,5
Johnson	548	2-15,7	14,8-18,0
CLC	820	2-13,8	20,9-20,9
Reac	398	0,3-7,2	10,0-10,4
Aritco	720	3-15	7,8-10,4
Produal	411	5-15	13,5-15,0
Nord-Lock Group	616	3-11	27,6-28,0
Commercial Swegon	1 402	2-10	12,0-12,0
Swegon UK	444	-1-2	13,0-13,8

2019-12-31	Disk.ränta (före skatt) %	Tillväxt antagande (terminal) %	Marginal antagande (terminal) %
Caljan	8,6	2	16,0
Snickers Workwear	10,9	2	16,5
Johnson	11,8	2	18,0
CLC	11,3	2	20,9
Reac	9,5	2	10,0
Aritco	10,2	2	10,0
Produal	9,5	2	15,0
Nord-Lock Group	10,7	2	28,0
Commercial Swegon	8,4	2	12,0
Swegon UK	9,1	2	13,0

2018-12-31	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos) %	Marginal antagande (prognos) %
Snickers Workwear	368	3-5	16,0-17,5
Johnson	527	2-10	18,5-18,9
Reac	393	3-9	11,3-14,2
Aritco	630	6-19	4,5-15,5
Vimec	329	3-7	7,4-14,2
Produal	405	5-8	12,1-16,0
Nord-Lock Group	598	3-14	28,0-31,1
Light Commercial Swegon	716	10-15	19,9-25,0
Cooling Swegon	568	2-6	6,3-10,0
Neuffer	287	2-24	-0,1-8,0

2018-12-31	Disk.ränta (före skatt) %	Tillväxt antagande (terminal) %	Marginal antagande (terminal) %
Snickers Workwear	10,9	2	16,0
Johnson	11,5	2	18,5
Reac	9,0	2	14,2
Aritco	10,2	2	15,5
Vimec	10,0	2	14,2
Produal	9,2	2	16,0
Nord-Lock Group	11,1	2	28,0
Light Commercial Swegon	9,6	2	25,0
Cooling Swegon	8,7	2	10,0
Neuffer	12,3	2	8,0

Samtliga koncernens goodwillposter har utvärderats i enlighet med IAS 36, för att bedöma återvinningsvärdet individuellt för samtliga minsta kassagenererande enheter. Värderingarna utgör ej marknadsvärderingar. För var och en av koncernens goodwillposter har individuella antaganden gjorts om såväl tillväxt, vinstmarginal, kapitalbindning, investeringsbehov som riskpremie. Det riskpremiepåslag som har lagts ovanpå den riskfria räntenivån har utgjorts av en generell riskpremie för bolagsinvesteringar och av en verksamhetsspecifik riskpremie baserad på den enskilda verksamhetens förutsättningar.

Väsentliga antaganden

Prövningen har genomförts med prognostider på 5 år (något eller några år längre efter individuell prövning). Uppskattning av framtida kassaflöden har gjorts utifrån tillgångens befintliga struktur och inkluderar inte framtida förvärv. Avkastningskravet efter skatt varierar mellan 8,1-12,5 (8,5-12,3) procent.

Marknad, tillväxt och marginal

Prognoserna baseras på tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Personalkostnader

Prognosen för personalkostnader baseras på förväntad inflation, viss real-löneökning (historiskt genomsnitt) och planerade effektiviseringar av företagets produktion. Prognosen överensstämmer med tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Valutakurser

Valutakursprognoser baseras på aktuell noterad växelkurs och på noterade terminskurser. Prognosen överensstämmer med externa informationskällor.

Valutakurs CAD	7,20
Valutakurs CHF	9,70
Valutakurs DKK	1,42
Valutakurs EUR	10,6
Valutakurs GBP	12,0
Valutakurs NOK	1,08
Valutakurs PLN	2,45
Valutakurs USD	9,60

För koncernens väsentligaste enheter överstiger återvinningsvärdet de redovisade värdena med god marginal. En mindre förändring i något viktigt antagande har inte så stor effekt att det skulle kunna reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet. Detta avser samtliga värdemässigt väsentliga kassagenererande enheter. För vissa av de allra minsta goodwillposterna är dock risken större eftersom marginalen är mindre. De får dock ingen väsentlig påverkan på Latour-koncernen. Den utesluttande största risken för att nedskrivningsbehov ska uppstå, är när omvälvande förändringar sker i en bransch, som radikalt förändrar ett företags position i marknaden. Varje företag gör varje år en omfattande riskanalys för att bevaka och anpassa sig för sådana risker.

NOT 20 Byggnader

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	656	635
Ingående nyttjanderätt IFRS 16	688	–
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	29	22
Inköp	81	6
Försäljning	-49	-23
Omklassificering	8	0
Omräkningsdifferenser	4	16
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>1 417</i>	<i>656</i>
Ingående avskrivningar	-282	-257
Försäljning	25	5
Årets avskrivningar	-191	-25
Omräkningsdifferenser	-3	-5
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-451</i>	<i>-282</i>
Bokfört värde	966	374

Årets avskrivningar se not 11.

I posten byggnader ingår en fastighet som koncernen innehar enligt finansiellt leasingavtal med följande belopp:

	2019	2018
Anskaffningsvärde – aktiverad finansiell leasing	159	154
Akkumulerade avskrivningar	-65	-57
Redovisat värde	94	97

NOT 21 Mark och markanläggningar

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	42	26
Inköp	25	16
Försäljningar och utrangeringar	-1	0
Omräkningsdifferenser	0	0
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>66</i>	<i>42</i>
Ingående avskrivningar	-8	-8
Årets avskrivningar	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Omräkningsdifferenser	0	0
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-8</i>	<i>-8</i>
Bokfört värde	58	34

Årets avskrivningar se not 11.

NOT 22 Maskiner

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	1 140	1 105
Ingående nyttjanderätt IFRS 16	10	–
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	10	11
Inköp	87	50
Försäljning	-47	-51
Omklassificering	2	2
Omräkningsdifferenser	20	23
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>1 222</i>	<i>1 140</i>
Ingående avskrivningar	-865	-826
Försäljning	41	49
Årets avskrivningar	-72	-72
Omklassificering	1	0
Omräkningsdifferenser	-14	-16
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-909</i>	<i>-865</i>
Bokfört värde	313	275

Årets avskrivningar se not 11.

NOT 23 Inventarier

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	704	638
Ingående nyttjanderätt IFRS 16	31	–
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	18	13
Inköp	76	114
Försäljning	-53	-75
Omklassificeringar	-6	0
Omräkningsdifferenser	11	14
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>793</i>	<i>704</i>
Ingående avskrivningar	-476	-448
Försäljning	41	58
Årets avskrivningar	-95	-76
Omklassificeringar	6	0
Omräkningsdifferenser	-9	-10
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-533</i>	<i>-476</i>
Bokfört värde	260	228

Årets avskrivningar se not 11.

NOT 24 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	48	20
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	0	0
Under året nedlagda kostnader	42	36
Färdigställda anläggningar	-18	-8
Bokfört värde	72	48

NOT 25 Andelar i dotterföretag

	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	2 246	2 246
Årets förändring	—	—
Utgående anskaffningsvärde	2 246	2 246

Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Karpalunds Ångbryggeri AB	556000-1439	Stockholm	3 600	100	1
Latour Förvaltning AB	556832-2209	Stockholm	500	100	1005
Latour-Gruppen AB	556649-8647	Göteborg	400 000	100	1049
Caljan ApS	30205618	Danmark		100	
Caljan Limited	03223165	Storbritannien		100	
Caljan	52103036881	Lettland		100	
Caljan Gmbh	HRB 10918	Tyskland		100	
Caljan America	84-1274707	USA		100	
Caljan France SARL	849 333 653	Frankrike		100	
Hultafors Group AB	556365-0752	Bollebygd		100	
Hultafors AB	556023-7793	Bollebygd		100	
Hultafors Group Finland OY	0664406-9	Finland		100	
Hultafors Group Norge AS	983513328	Norge		100	
Hultafors Group Danmark AS	14252533	Danmark		100	
Hultafors UMI S.R.L.	132/572/22.11.1996	Rumänien		100	
Hultafors Group Italy	1660130210	Italien		100	
Fisco Tools Ltd	755735	Storbritannien		100	
Hultafors Group NL BV	8054149	Holland		100	
Hultafors Group Sverige AB	556113-7760	Bollebygd		100	
Hultafors Group UK Ltd.	01952599	Storbritannien		100	
Snickers Production SIA Latvia	40003077239	Lettland		100	
Hultafors Group Belgium NV	0444.346.706	Belgien		100	
Hultafors Group France SARL	529 004 046	Frankrike		100	
Hultafors Group Poland Sp. z o.o.	146309299	Polen		100	
Hultafors Group Switzerland AG	CH 036.3.044.124-4	Schweiz		100	
Hultafors Group Ireland Ltd	65695194	Irland		100	
Hultafors Group Germany GmbH	147860778	Tyskland		100	
Hultafors Group Austria GmbH	ATU 65856344	Österrike		100	
Hultafors Group Holding Inc	38-4080874	USA		100	
Johnson Level & Tool Mfg. Co.	39-1041797	USA		100	
Custom LeatherCraft Mfg. LLC	81-0966824	USA		100	
Kuny's Corp.	884737818	USA		100	
Tradeport AB	556649-0230	Stockholm		100	
Skillers GmbH	HRB 755172	Tyskland		100	
Puvab AB	556346-4600	Borås		100	
Hellberg Safety AB	556214-4898	Lerum		100	
Latour Industries AB	556018-9754	Göteborg		100	
LSAB Group AB	556655-6683	Hedemora		100	
Fortiva AB	556563-6742	Malmö		100	
Fortiva Danmark A/S	182650	Danmark		100	
Bergmans Chuck AB	556059-1736	Hässelholm		100	
LSAB Norge AS	95882479	Norge		100	
LSAB Sverige Försäljning AB	556248-1936	Långshyttan		100	
LSAB Sverige Produktion AB	556222-1746	Hedemora		100	
LSAB Instrument Service	1089847103950	Ryssland		100	
LSAB Suomi OY	0140601-0	Finland		100	
LSAB Vandra AS	10120018	Estland		100	
LSAB Latvia SIA	40003381260	Lettland		100	
LSAB Westlings AB	556442-0767	Vansbro		100	
Micor AB	556557-7862	Laholm		100	
MachToolRent	1107847394687	Ryssland		100	
Densiq AB	556198-5077	Göteborg		100	
Densiq AS	997495365	Norge		100	
Specma Seals ApS	35645144	Danmark		100	
Densiq Oy	2494676-5	Finland		100	
AVT Group AB	556863-5964	Göteborg		100	
Elvaco AB	556248-6687	Kungsbacka		100	
Bastec AB	556346-6738	Malmö		100	
MS Group AB	559201-8328	Göteborg		100	
REAC AB	556520-2875	Åmål		100	
REAC A/S	19 353 508	Danmark		100	
REAC Poland Sp. z o.o.	0000444016	Polen		100	
REAC Components Sp. z o.o.	0000551205	Polen		100	
AAT GmbH	401006	Tyskland		100	
Bensiq AB	559013-7351	Göteborg		100	
Bestec Holding AG	CHE-196.418.074	Schweiz		100	
Sensortec AG	CHE-110.126.181	Schweiz		100	
Sensir AG	CHE-105.140.229	Schweiz		100	
SyxtSense Ltd	04657762	Storbritannien		100	

► Not 25 forts

Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Produal Holding Oy	2497873-2	Finland		100	
Produal Oy	0680909-7	Finland		100	
Produal Sverige AB	556538-4236	Stockholm		100	
Produal A/S	33378203	Danmark		100	
Produal S.A.S.	75264028400010	Frankrike		100	
Produal Sp. zo.o	0000800683	Polen		100	
Aritco Group AB	556720-1131	Kungsängen		100	
Aritco Lift AB	556316-6114	Kungsängen		100	
Aritco DE GmbH	HRB 753033	Tyskland		100	
Artico Homelift Ltd	91310000MA1GBK649Y	Kina		100	
Aritco Lift Thailand Ltd	105560115885	Thailand		100	
Aritco UK Limited	07920808	Storbritannien		100	
Gartec Ltd	02898632	Storbritannien		100	
TKS Heis AS	940568420	Norge		100	
Steeco Lifts Ltd	08104893	Storbritannien		100	
Invalifts Ltd	03950068	Storbritannien		100	
Ability Lifts Ltd	05307764	Storbritannien		100	
Vimec Srl	00758850358	Italien		100	
Vimec Polska Sp. z o.o.	5252490288	Polen		100	
Vimec Accessibility Ltd	GB 898121786	London		100	
Vimec Iberica Accesibilidas SL	ES 884584457	Spanien		100	
Vimec France Accessibility Sarl	FR 08492484357	Frankrike		100	
Vimec Accessibility LLC	7810693099	Ryssland		100	
Nord-Lock International AB	556610-5739	Göteborg		100	
Nord-Lock AG	CH-320.3.028.873-7	Schweiz		100	
Nord-Lock ApS	33 878 605	Danmark		100	
Nord-Lock Co. Ltd	310000400676819	Kina		100	
Nord-Lock AB	556137-1054	Åre		100	
Nord-Lock Inc.	38-3418590	USA		100	
Nord-Lock Australia Pty Ltd	602531279	Australien		100	
Superbolt Inc.	25-1478791	USA		100	
Nord-Lock Benelux BV	2050318	Nederländerna		100	
Nord-Lock Ltd	4117670	Storbritannien		100	
Nord-Lock Poland Sp. z. o.o.	0000273881	Polen		100	
Nord-Lock France	439-251-901	Frankrike		100	
Nord-Lock Japan Co, Ltd	1299-01-047553	Japan		100	
Nord-Lock OY	0893691-1	Finland		100	
Nord-Lock s.r.o.	27294714	Tjeckien		100	
Nord-Lock Latin America SpA	76.921.019-9	Argentina		100	
Nord-Lock GmbH	HRB 510204	Tyskland		100	
Nord-Lock Switzerland GmbH	CH 020.4.041.709-1	Schweiz		100	
Nord-Lock AS	895 421 812	Norge		100	
Nord-Lock Italy s.r.l	2 464 160 015	Italien		100	
Nord-Lock PTE. LTD.	201110682R	Singapore		100	
Boltight Ltd	03832926	Storbritannien		100	
Boltight Inc	814794151	USA		100	
Twin-Lock AB	559009-2614	Göteborg		100	
Nord-Lock Korea Co Ltd.	606-86-01043	Korea		100	
Nord-Lock India Pvt. Ltd.	U28999MH201FTC301839	Indien		100	
Nord-Lock Iberia S.L	A81843575	Spanien		100	
Expander System Sweden AB	556392-6442	Ätvidaberg		100	
Expander America Inc	0967510-8	USA		100	
Swegon Group AB	559078-3964	Göteborg		100	
Swegon Operation AB	556077-8465	Göteborg		100	
Swegon Sverige AB	559078-3931	Göteborg		100	
Swegon GmbH	HRB209158	Tyskland		100	
Swegon Germany GmbH	HRB187767	Tyskland		100	
Econdition GmbH	HRB152462	Tyskland		100	
Swegon A/S	247231	Danmark		100	
Swegon Ltd	1529960	Storbritannien		100	
Swegon Cooling Ltd	01744381	Storbritannien		100	
Swegon Service Ltd	03443661	Storbritannien		100	
Swegon Air Managment Ltd	00738495	Storbritannien		100	
Swegon SARL	409-770-195	Frankrike		100	
Swegon SA	48-205-4517	Schweiz		100	
Swegon North America Inc	1916764	Kanada		100	
Swegon Inc.	26-1934480	USA		100	
Swegon BVA System Inc	98-0149314	USA		100	
Swegon BVA System (Tennessee) Inc	98-0150566	USA		100	
Swegon BVA System (Texas) Inc	46-0524581	USA		100	
Swegon Eesti OU	11726958	Estland		100	
Zent-Frenger GmbH	HRB21013	Tyskland		100	
Swegon AS	933-765-806	Norge		100	
Klimax AS	983221726	Norge		100	
Bergen Klima AS	913445139	Norge		70	
Östlandet Klima	917535639	Norge		50	
OY Swegon AB	10108352-2	Finland		100	

Forts ►

► Not 25 forts

Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Lewaco Trading AB	556343-3423	Vara		100	
Berguven 2AB	556935-7782	Vara		100	
Swegon Sp. z.o.o.	632031333	Polen		100	
Swegon BV	24408522	Nederländerna		100	
Swegon Belgium S.A.	893.224.696	Belgien		100	
Safeguard Systems Ltd	IE82136350	Irland		100	
Swegon ILTO OY	1615732-8	Finland		100	
Swegon BB s.r.l	03991770276	Italien		100	
Blue Box Group s.r.l	02481290282	Italien		100	
Blue Box Air	U74210MH2008FTC189149	Indien		100	
Swegon Lidköping AB	556640-0346	Lidköping		100	
bluMartin GmbH	HRB 187767	Tyskland		100	
Swegon P Lemmens Groupe S.A	829.386.721	Belgien		100	
P Lemmens Company S.A.	429.188.970	Belgien		100	
Neuffer Fenster + Türen GmbH	HRB 4339	Tyskland		66,1	
FOV Fodervävnader i Borås AB	556057-3460	Göteborg		100	
Nordiska Industri AB	556002-7335	Göteborg	840 000	100	191
Summa bokfört värde					2 246

Mindre dotterföretag som saknar verksamhet ingår ej i ovanstående specifikation.

NOT 26 Andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2019	2018
Ingående bokfört värde	17 054	16 043
Anskaffningar under året	1 222	175
Sålt under året	-625	0
Årets resultatandel efter skatt	2 569	1 765
Utspänningseffekt	369	0
Erhållen utdelning	-1 148	-1 004
Nedskrivning	327	-479
Kapitalförändringar, netto	529	554
Utgående värde	20 297	17 054

MODERBOLAGET	2019	2018
Ingående bokfört värde	7 585	7 414
Anskaffningar under året	1 326	171
Sålt under året	0	0
Utgående värde	8 911	7 585
Alimak Group AB	2 113	2 113
ASSA ABLOY AB	1 200	1 200
AB Fagerhult	1 615	289
HMS Networks AB	250	250
Nederman Holding AB	306	306
Securitas AB	585	585
Sweco AB	445	445
TOMRA Systems ASA	2 000	2 000
Trox Group AB	397	397
Utgående värde	8 911	7 585

KONCERNEN	Beskrivning av verksamheten	Antal aktier	Kapitalandel	Börsvärde ¹⁾	Anskaffningsvärde	Kapitalandel %	Röstandel %
Alimak Group (Org nr 556714-1857 Säte Stockholm) ²⁾	Se sid 54	15 806 809	2 207	2 207	2 113	29	29
ASSA ABLOY AB (Org nr 556059-3575 Säte Stockholm) ²⁾	Se sid 55	105 495 729	6 398	23 104	1 697	10	29
AB Fagerhult (Org nr 556110-6203 Säte Habo)	Se sid 56	82 118 480	3 050	4 886	1 787	46	47
HMS Networks AB (Org nr 556661-8954 Säte Halmstad)	Se sid 57	12 109 288	436	2 092	250	26	26
Nederman Holding AB (Org nr 556576-4205 Säte Helsingborg)	Se sid 59	10 538 487	601	1 416	306	30	30
Securitas AB (Org nr 556302-7241 Säte Stockholm) ²⁾	Se sid 60	39 732 600	2 193	6 417	1 081	11	30
Sweco AB (Org nr 556542-9841 Säte Stockholm)	Se sid 61	32 622 480	2 071	11 783	480 ³⁾	27	21
TOMRA Systems ASA (Org nr N0927124238 Säte Asker)	Se sid 62	39 000 000	2 718	11 487	2 000	26	26
Trox Group AB (Org nr 556916-4030 Säte Hillerstorp)	Se sid 63	18 060 000	592	2 182	397	30	30
Oxeon AB (Org nr 556614-1197 Säte Borås)	Se sid 64-65	400 872	10	10	18	32	32
LumenRadio AB (Org nr 556761-7492 Säte Göteborg)		2 657 155	20	20	23	25	25
Övriga mindre innehav			1	1	1		
			20 297	65 605	10 153		

¹⁾ Noterade innehav till köpkurs. Onoterade innehav till i första hand senaste värdering, i andra hand senast handlade kurs och i tredje hand förvärvskurs.²⁾ A-aktierna i Assa Abloy, Loomis och Securitas är onoterade. De har i tabellen åsatts samma börskurs som motsvarande B-aktier.³⁾ I koncernen är, på grund av utnyttjandet av en köpoption, anskaffningsvärdet på Sweco B 34 Mkr högre.

► Not 26 forts

Sammandragen information från balansräkningen

	Anlägg- nings- tillgångar	Omsätt- nings- tillgångar	Summa tillgångar	Långfristiga skulder	Kortfristiga skulder	Summa skulder	Netto- tillgångar
2019							
Alimak Group AB	3 798	2 619	6 417	1 588	1 145	2 733	3 684
ASSA ABLOY AB	86 487	31 563	118 050	31 127	27 769	58 896	59 154
AB Fagerhult	9 055	4 037	13 092	5 815	1 776	7 591	5 501
HMS Networks AB	1 335	422	1 757	498	249	747	1 010
Nederman Holding AB	2 644	2 103	4 747	1 986	1 382	3 368	1 378
Securitas AB	35 124	27 066	62 190	22 671	19 920	42 591	19 599
Sweco AB	11 822	7 481	19 303	5 064	7 076	12 140	7 163
TOMRA Systems ASA	6 524	4 344	10 867	2 835	2 786	5 621	5 247
Troax Group AB	1 411	886	2 297	952	346	1 299	998
Oxeon AB	22	13	35	3	14	17	18
LumenRadio AB	1	33	34	1	13	14	20
2018							
Alimak Group AB	3 457	2 576	6 032	1 438	1 185	2 623	3 410
ASSA ABLOY AB	76 991	29 577	106 568	26 283	28 385	54 668	51 900
AB Fagerhult	3 915	2 706	6 621	3 049	1 443	4 492	2 129
HMS Networks AB	1 158	419	1 577	454	266	720	857
Loomis AB	13 580	4 911	18 491	5 904	4 165	10 069	8 422
Nederman Holding AB	1 782	2 019	3 801	1 287	1 264	2 551	1 250
Securitas AB	30 418	25 051	55 469	18 837	18 975	37 812	17 657
Sweco AB	8 004	6 703	14 707	3 084	5 312	8 396	6 311
TOMRA Systems ASA	5 567	4 258	9 825	1 054	3 409	4 463	5 362
Troax Group AB	1 229	739	1 969	803	317	1 119	849
Diamorph AB	800	158	958	60	47	107	851
Oxeon AB	19	10	30	0	17	17	12
Terratech AB	128	247	375	23	197	220	155
LumenRadio AB	10	35	45	1	15	16	29

Sammandragen information från resultat och totalresultat

	Intäkter	Resultat	Övrigt totalresultat	Summa totalresultat	Erhållna utdelningar
2019					
Alimak Group AB	4 587	394	53	447	43
ASSA ABLOY AB	94 029	9 997	1 351	11 348	369
AB Fagerhult	7 845	515	45	560	112
HMS Networks AB	1 519	205	16	221	22
Nederman Holding AB	4 308	226	-2	224	24
Securitas AB	110 899	3 362	231	3 593	175
Sweco AB	20 629	1 393	123	1 516	179
TOMRA Systems ASA	9 346	858	-94	764	193
Troax Group AB	1 705	257	-30	228	30
Oxeon AB	62	-2	0	-2	0
LumenRadio AB	67	1	0	1	0
2018					
Alimak Group AB	4 320	344	103	447	35
ASSA ABLOY AB	84 048	2 755	2 169	4 924	348
AB Fagerhult	5 621	503	-40	463	112
HMS Networks AB	1 366	171	39	210	18
Loomis AB	19 168	1 538	612	2 150	23
Nederman Holding AB	3 554	203	43	246	21
Securitas AB	101 467	3 021	566	3 587	159
Sweco AB	18 735	1 254	78	1 332	163
TOMRA Systems ASA	9 189	833	80	912	99
Troax Group AB	1 652	250	-29	222	26
Diamorph AB	475	38	-11	27	0
Oxeon AB	47	-8	0	-8	0
Terratech AB	501	2	0	2	0
LumenRadio AB	56	3	0	3	0

Forts ►

► Not 26 forts

Avstämning av finansiell information i sammandrag¹⁾

	Ingående netto-tillgångar	Resultat	Eget kapital-förändringar	Utdelning	Utgående netto-tillgångar	Innehav i intresse-företag	Goodwill	Bokfört värde
2019								
Alimak Group AB	3 410	431	109	-148	3 802	1 116	1 091	2 207
ASSA ABLOY AB	51 900	10 177	2 464	-3 887	60 654	5 761	637	6 398
AB Fagerhult	2 129	539	3 256	-251	5 673	2 645	405	3 050
HMS Networks AB	857	178	42	-84	993	259	178	437
Nederman Holding AB	1 250	243	16	-81	1 428	429	172	601
Securitas AB	17 657	3 290	824	-1 606	20 165	2 193	0	2 193
Sweco AB	5 967	1 321	524	-648	7 164	1 984	87	2 071
TOMRA Systems ASA	5 362	855	154	-703	5 668	1 495	1 223	2 718
Trox Group AB	849	261	-21	-100	989	297	295	592
Oxeon AB	12	-2	8	0	18	6	4	10
LumenRadio AB	26	0	0	0	26	7	13	20
2018								
Alimak Group AB	3 099	270	94	-124	3 339	975	764	1 739
ASSA ABLOY AB	50 657	2 628	1 921	-3 666	51 540	4 895	637	5 532
AB Fagerhult	1 891	469	-51	-229	2 080	1 015	292	1 307
HMS Networks AB	721	159	35	-69	846	221	178	399
Loomis AB	7 037	1 551	587	-677	8 498	278	0	278
Nederman Holding AB	1 076	183	73	-70	1 262	379	172	551
Securitas AB	15 250	3 018	740	-1 460	17 548	1 907	0	1 907
Sweco AB	5 979	1 245	-18	-593	6 613	1 824	87	1 911
TOMRA Systems ASA	4 742	793	-130	-355	5 050	1 333	1 184	2 517
Trox Group AB	681	231	6	-85	833	250	291	541
Diamorph AB	534	41	75	0	650	183	99	282
Oxeon AB	20	-8	0	0	12	4	4	8
Terratech AB	158	24	37	0	219	48	16	64
LumenRadio AB	29	-3	0	0	26	7	10	17

¹⁾ De redovisade beloppen är uppskattade helårsvärden baserade på respektive bolags Q3-rapport, vilket kan innebära vissa skillnader mot det faktiska utfallet som redovisades i föregående tabeller (Sammandragen information från balansräkningen, resultat och totalresultat).

NOT 27 Börsaktier

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	94	94
Inköp	–	–
Försäljning	-94	–
Utgående anskaffningsvärde	0	94
Ingående verkligt värdereserv	135	229
Avyttring redovisad i resultaträkningen	–	–
Omvärdering förd till eget kapital	-135	-94
Utgående verkligt värdereserv	0	135
Bokfört värde	0	229

NOT 28 Andra värdepappersinnehav

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	3	10
Inköp	1	1
Försäljningar	–	-8
Omklassificering	–	–
Utgående anskaffningsvärde	4	3
Ingående nedskrivningar	-1	-1
Årets nedskrivningar	–	–
Utgående nedskrivningar	-1	-1
Bokfört värde	3	2

NOT 29 Långfristiga fordringar

KONCERNEN	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	38	32
Årets ökning	17	6
Årets minskning	-4	0
Bokfört värde	51	38

Koncernens räntebärande fordringar löper med en genomsnittlig ränta på 0 procent och en genomsnittlig löptid på 12 månader.

NOT 30 Varulager

Värdet av varor som ställts som säkerhet för lån eller andra förpliktelser uppgår till 0 (0).

Varulagrets värdering:	2019	2018
<i>Till nettoförsäljningsvärde</i>		
Råvaror och förnödenheter	78	54
Varor under tillverkning	3	3
Färdiga varor och handelsvaror	109	60
<i>Till anskaffningsvärde</i>		
Råvaror och förnödenheter	611	566
Varor under tillverkning	110	121
Pågående arbete	1 163	914
Färdiga varor och handelsvaror	14	0
	2 088	1 718

NOT 31 Börsaktier, handel

KONCERNEN	2019	2018
Bokfört värde vid årets början	41	40
Årets anskaffningar	54	96
Försäljningar	-86	-97
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	6	2
Bokfört värde vid årets slut	15	41

KONCERNEN	Antal	Ansk.- värde	Bokfört värde	Markn. värde
Ncc B	26 000	4	4	4
SCA B	42 000	4	4	4
Telia Company	100 000	4	4	4
Veoneer Inc	19 000	7	3	3
		19	15	15

NOT 32 Kundfordringar

KONCERNEN	2019	2018
Nominellt värde	2 578	2 078
Reservering för osäkra fordringar	-85	-58
Kundfordringar - netto	2 493	2 020
Reserv för osäkra fordringar		
Ingående reserv	-58	-62
Ingående reserv förvärvade bolag	-20	-6
Årets reservering för osäkra fordringar	-11	-2
Konstaterade förluster under året	3	6
Återförda outnyttjade belopp	3	8
Valutakursdifferenser	-2	-2
	-85	-58

Individuellt bedömda kundfordringar som bedömts vara ej indrivningsbara skrivs bort genom att direkt reducera det redovisade beloppet. Övriga fordringar bedöms kollektivt för att avgöra om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger. För dessa fordringar redovisas de bedömda nedskrivningarna i en reserv för osäkra kundfordringar. Objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger innefattar bland annat indikationer på att, en gäldenär har betydande finansiella svårigheter, att betalningar har uteblivit eller är försenade (mer än 30 dagar) eller att det är sannolikt att gäldenären kommer att gå i konkurs eller genomgå annan finansiell rekonstruktion. Fordringar för vilka en nedskrivningsreserv tidigare redovisats, skrivs bort mot reserven då koncernen inte längre förväntas återvinna ytterligare likvida medel. Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen som en övrig kostnad. Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning.

Utöver gjorda nedskrivning bedöms kreditrisken som liten då fordringarna avser väl fungerande och betalande kunder.

Åldersanalys kundfordringar	2019	2018
Ej förfallna	1 886	1 493
Förfallna fordringar som per den 31 december ej är nedskrivna		
Förfallna mindre än 3 mån	499	461
Förfallna 3 till 6 månader	69	30
Förfallna mer än 6 månader	39	36
	2 493	2 020

NOT 33 Derivatinstrument

KONCERNEN	2019	2018
Tillgångar		
Valutaterminkontrakt - kassaflödessäkring	3	4
Valutaränteswap	67	-
	70	4
Skulder		
Ränte-swapar	0	-7
	0	-7

Valutaterminkontrakt

Det nominella beloppet för utestående valutaterminkontrakt uppgick den 31 december till 371 (411) Mkr (se not 35).

Kassaflödessäkringarna anses uppfylla villkoren för effektiv säkringsredovisning varför förändringen i sin helhet redovisas i övrigt totalresultat. Säkringsredovisningen har under året påverkat övrigt totalresultat med -1 (12) Mkr.

Valutaränteswapar

Den vinst eller förlust som hänför sig till den effektiva delen av en valuta-ränteswap som säkrar obligationsupplåning med rörlig ränta och valutaförändring, redovisas i övrigt totalresultat och uppgår för 2019 till 67 (-7) Mkr.

NOT 34 Likvida medel

De likvida medlen består till 1 021 (737) Mkr av banktillgodohavanden och till 8 (7) Mkr av kortfristiga bankplaceringar. På banktillgodohavanden erhåller koncernen ränta enligt en rörlig räntesats baserad på bankernas dagliga placeringsränta.

NOT 35 Finansiella instrument och finansiell riskhantering**Säkringsredovisning**

Latour tillämpar säkringsredovisning på valutaterminskontrakt. Förändringen i marknadsvärdet för kassaflödessäkringar redovisas i övrigt totalresultat, i den mån de bedöms som effektiva, i annat fall direkt i resultaträkningen. Latour använder även ränteswapar på koncernens kortfristiga upplåning genom att konvertera räntorna från rörliga till fasta och likt valutaterminskontrakt redovisas förändringen i marknadsvärdet i övrigt totalresultat om effektivitet uppnås. Ackumulerade belopp i övrigt totalresultat återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet. Orealiserade vinster eller förluster som uppstår vid marknadsvärdering av derivatinstrument hänförliga till säkringar av nettoinvesteringar och som är hänförliga till valutakursförändringar redovisas i övrigt totalresultat.

Bokfört värde och verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas i rapporten över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde fastställs sker utifrån tre nivåer. Jämfört med årsbokslutet 2018 skedde under 2019 inga överföringar mellan de olika nivåerna i verkligt värde-hierarkin och inga förändringar har skett i tillämpade värderingstekniker och/eller principer.

Koncernen 2019	Verkligt värde via totalresultatet	Verkligt värde via resultaträkningen	Upplupet anskaffningsvärde	Totalt redovisat värde
<i>Finansiella tillgångar</i>				
Börsaktier förvaltning	0 ¹⁾			0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	3 ²⁾			3
Andra långfristiga fordringar			51 ³⁾	51
Börsaktier, handel		15 ¹⁾		15
Orealiserat resultat valutaderivat	70 ²⁾			70
Övriga kortfristiga fordringar			2 742 ³⁾	2 742
Likvida medel			1 029 ³⁾	1 029
Totalt	73	15	3 822	3 910
<i>Finansiella skulder</i>				
Långfristiga lån			7 396 ³⁾	7 396
Checkräkningskredit			160 ³⁾	160
Kortfristiga lån			877 ³⁾	877
Övriga kortfristiga skulder			1 659 ³⁾	1 659
Orealiserat resultat valutaderivat	0 ²⁾			0
Totalt	0	–	10 092	10 092

¹⁾ Nivå 1 – värderas till verkligt värde utifrån noterade marknadsvärden på aktiv marknad för identiska tillgångar.

²⁾ Nivå 2 – värderas till verkligt värde utifrån annan observerbar data för tillgångar och skulder än marknadsvärden enligt nivå 1.

³⁾ Nivå 3 – värderas till verkligt värde utifrån data för tillgångar och skulder som inte baseras på observerbar marknadsdata.

Koncernen 2018	Verkligt värde via totalresultatet	Verkligt värde via resultaträkningen	Upplupet anskaffningsvärde	Totalt redovisat värde
<i>Finansiella tillgångar</i>				
Börsaktier förvaltning	229 ¹⁾			229
Andra långfristiga värdepappersinnehav	3 ²⁾			3
Andra långfristiga fordringar			38 ³⁾	38
Börsaktier, handel		41 ¹⁾		41
Orealiserat resultat valutaderivat	4 ²⁾			4
Övriga kortfristiga fordringar			2 207 ³⁾	2 207
Likvida medel			744 ³⁾	744
Totalt	236	41	2 989	3 266
<i>Finansiella skulder</i>				
Långfristiga lån			3 474 ³⁾	3 474
Checkräkningskredit			72 ³⁾	72
Kortfristiga lån			1 957 ³⁾	1 957
Övriga kortfristiga skulder			1 329 ³⁾	1 329
Orealiserat resultat valutaderivat	7 ²⁾			7
Totalt	7	–	6 832	6 839

¹⁾ Nivå 1 – värderas till verkligt värde utifrån noterade marknadsvärden på aktiv marknad för identiska tillgångar.

²⁾ Nivå 2 – värderas till verkligt värde utifrån annan observerbar data för tillgångar och skulder än marknadsvärden enligt nivå 1.

³⁾ Nivå 3 – värderas till verkligt värde utifrån data för tillgångar och skulder som inte baseras på observerbar marknadsdata.

► Not 35 forts

Noterade finansiella tillgångar värderas till den noterade köpkursen på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden.

Valutaderivatet består av valutaterminer och ingår i nivå 2. Värderingen till verkligt värde för valutaterminerna baseras på av banken fastställda terminskurser på en aktiv marknad.

Verkligt värde på kundfordringar och andra fordringar, övriga kortfristiga fordringar, kassa och övriga likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder samt långfristiga skulder uppskattas vara lika med dess bokförda värde. För de räntebärande långfristiga skulderna anses den marknads- mässiga räntan inte väsentligt avvika från diskonteringsräntan varför det redovisade värdet bedöms i allt väsentligt motsvara det verkliga värdet.

Koncernens värderingsprocess sker inom ramen för koncernens finans- avdelning där ett team arbetar med värdering av finansiella tillgångar och skulder som koncernen innehar.

Finansiell riskhantering

Koncernens finansverksamhet och hantering av finansiella risker är i huvudsak centraliserad till koncernstaben. Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy och präglas av låg risknivå. Syftet är att säkerställa koncernens långfristiga finansiering, minimera koncernens kapitalkostnad och effektivt hantera och kontrollera koncernens finansiella risker.

Valutarisk

Koncernens verksamhet är exponerad för valutarisk i form av valutakurs- fluktuationer. Koncernens valutarisk består dels av transaktionsrisken, som hänförs sig till köp och försäljning i utländsk valuta, dels omräkningsrisken, som hänförs sig till nettoinvesteringar i utländska dotterbolag och valuta- kursförändringar när de utländska dotterbolagens resultat räknas om till svenska kronor.

Transaktionsexponering

Koncernens målsättning avseende transaktionsrisken är att säkra 50 procent av kommande 12-månaders budgeterade in- och utflöden. Resultateffekten av valutasäkringar, som redovisas i övrigt totalresultat, uppgick till -1 (9) Mkr (se not 36).

Nettovalutaflödet för svenska enheter fördelade sig under året enligt följande:

Valuta (belopp i Mkr)	2019	2018
NOK	438	445
DKK	116	105
GBP	327	247
USD	-461	-464
EUR	645	524
CHF	66	60
Totalt	1 131	917

+ = nettoinflöde, - = nettoutflöde

Givet en nettotransaktionsexponering motsvarande den som gällde år 2019 och förutsatt att säkringsåtgärder ej vidtagits, hade resultatet påverkats positivt med 11 (9) Mkr om den svenska kronan stärkts med en procent- enhet mot samtliga transaktionsvalutor. Per valuta skulle påverkan blivit i NOK 4 Mkr, EUR 6 Mkr, DKK 1 Mkr, GBP 3 Mkr och USD -5 Mkr.

Per den 31 december 2019 hade koncernen utestående valutatermins- kontrakt som fördelar sig på följande valutor och förfallotidpunkter:

Belopp i Mkr	2020	2021	Totalt
Sälj EUR	321	–	321
Sälj NOK	42	–	42
Sälj USD	39	–	39
Sälj DKK	90	–	90
Sälj GBP	109	–	109
Sälj CHF	29	–	29
<i>Sälj totalt</i>	<i>630</i>	<i>0</i>	<i>630</i>
Köp EUR	0	–	0
Köp USD	259	–	259
<i>Köp totalt</i>	<i>259</i>	<i>0</i>	<i>259</i>
Netto	371	0	371

Värderingen av valutaterminscontrakt till verkligt värde utgör derivat- instrument och uppgår till 4 (4) Mkr, vilket framgår av koncernens balans- räkning.

Omräkningsexponering

Säkring av nettotillgångar i utländska dotterföretag bedöms från fall till fall och säkras då med utgångspunkt från koncernmässigt värde av netto- tillgångarna. Säkring sker genom lån i utländsk valuta. Resultatet från säk- ring av utländsk verksamhet uppgår till -2 (-37) Mkr. Beloppet redovisas i övrigt totalresultat och i reserver i eget kapital (se not 36).

De utländska dotterföretagens nettotillgångar fördelar sig på följande sätt:

Valuta	2019		2018	
	Belopp i Mkr	%	Belopp i Mkr	%
EUR	1180	60	1047	60
DKK	-44	-2	15	1
NOK	49	2	45	3
USD	314	16	253	15
GBP	48	2	-18	-1
RON	27	1	25	1
CAD	-32	-2	-32	-2
PLN	278	14	261	15
CHF	94	5	82	5
JPY	20	1	22	1
CNY	65	3	50	3
Övrigt	-29	-1	-17	-1
Totalt	1970	100	1733	100

Årets kursdifferens från omräkning av utländska nettotillgångar uppgick till 77 (192) Mkr och redovisas i övrigt totalresultat och reserver i eget kapital (se not 36).

Finansieringsrisk och likviditetsrisk

Inom ramen för finansieringsrisken hanteras även den mer kortsiktiga likvi- ditetsrisken. I en verksamhet som Latours, där central upphandling sker av långsiktiga finansiell resurser, blir den kortfristiga likviditetsrisken med automatik hanterad i det långa finansieringsutrymmet. Detta hindrar inte att höga krav ställs i den löpande rapporteringen av kassaflödessituationen i de enskilda affärsenheterna.

För att minska risken för att framtida kapitalanskaffning och refinansie- ring av förfallna lån blir svår, har koncernen följande kontrakterade kredit- löften:

	Varav utnyttjat	
Checkräkningskredit m m	250	160
Beviljade krediter t o m 2020	3149	2100
Beviljade krediter t o m 2022	1000	1000
Beviljade krediter t o m 2023	2665	2250 ¹⁾
Beviljade krediter t o m 2024	3435	1473 ¹⁾
Beviljade krediter t o m 2025	900	900
	11 399	5 271

¹⁾ Reverser med löptider under 1 år, redovisas i balansräkningen som kortfristiga skulder trots att de upptas inom ramen för långfristiga kreditlöften.

Koncernens finansiella nettoskuld exklusive innehav i aktier och andra värdepapper uppgick den 31 december 2019 till 8 095 Mkr. Huvuddelen, 6 000 Mkr, av koncernens lån är upptagna på obligationsmarknaden och resterande genom koncernens kreditlöften och uppgår till 1 923 Mkr. 2 900 Mkr av skulden har exponering mot EUR genom Swap-derivat.

De långfristiga räntebärande skulderna med en redovisad skuld på 7 207 Mkr, som faller till betalning fram till och med 2025, motsvarar ett likviditetsutflöde på 7 214 Mkr varav 7 Mkr motsvarar ackumulerad ränta.

Till de beviljade krediter som är avtalade längre än ett år har det avtalats om en finansiell covenant, vilket innebär att nettolåneskulden ej får över- stiga en bestämd nivå i förhållande till det noterade marknadsvärdet av koncernens börsnoterade värdepapper. Detta villkor efterlevdes under 2019.

Forts ►

► Not 35 forts

Ränterisk

Latourkoncernens finansieringskällor utgörs i huvudsak av kassaflöde från den löpande verksamheten och aktieförvaltningen samt upplåning. Upplåningen, som är räntebärande, medför att koncernen exponeras för ränterisk. För att minimera ränterisken använder koncernen ränteswappar (se not 33).

Ränterisk utgör risken för att ränteförändringar påverkar koncernens räntenetto och/eller kassaflöde negativt. Koncernens finanspolicy anger riktlinjer för låneskuldens räntebindning respektive genomsnittlig löptid. Koncernen eftersträvar en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken för en större ränteförändring som påverkar resultatet negativt. Vid utgången av 2019 var den genomsnittliga räntebindningen cirka 20 månader.

Om räntenivån hade legat en procentenhet högre, hade årets resultat påverkats med -84 (-48) Mkr. Inga övriga effekter på eget kapital.

Genomsnittskostnad för utestående lång- respektive kortfristig upplåning på balansdagen (för långfristiga skulder se även not 39):

	Skuld 2019		Skuld 2018	
	%	Mkr	%	Mkr
Långfristig upplåning SEK	0,6	4 210	0,4	3 263
Långfristig upplåning EUR	0,4	3 132	1,2	204
Långfristig upplåning DKK	0,8	19	-	-
Långfristig upplåning GBP	0,0	15	-	-
Långfristig upplåning övrigt	0,0	20	0,7	7
	0,5	7 396	0,5	3 474
Kortfristig upplåning SEK	0,8	660	1,2	372
Kortfristig upplåning EUR	0,0	3	1,1	1 114
Kortfristig upplåning USD	2,5	374	3,1	436
Kortfristig upplåning GBP	0,0	0	1,0	79
Kortfristig upplåning PLN	0,0	0	1,5	28
	1,4	1 037	1,5	2 029

Hantering av kapital

Koncernens långsiktiga mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta utveckla sin verksamhet, så att den kan generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere. För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen bland annat förändra den utdelning som betalas till aktieägarna eller sälja tillgångar för att minska skulderna. Koncernen bedömer kapitalet på basis av skuldsättningsnivån. Latours styrelse har fastställt gränser för skuldsättningsnivån. Gränserna innebär att koncernens skuldsättning maximalt får uppgå till det samlade värdet av 10 procent av börsportföljens värde samt 2,5 gånger den helägda industrirörelsens EBITDA-resultat, mätt som ett genomsnitt för de senaste tre åren och justerat för förvärv och avyttringar. Skuldsättningen har alltid legat klart under detta gränsvärde.

Kreditrisk

Koncernen är begränsat exponerad för kreditrisk. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kundfordringar. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas delvis genom kreditförsäkringar. Inom vissa verksamhetsområden används även förskottsbetalningar. Koncernledningen har uppfattningen att det inte föreligger någon betydande kreditriskkoncentration för koncernen i förhållande till någon viss kund eller motpart eller i förhållande till någon viss geografisk region.

Prisrisk

Koncernen exponeras för prisrisk avseende aktier på grund av placeringar som innehas av koncernen och som i koncernens balansräkning klassificeras antingen som finansiella instrument som kan säljas eller som tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Prisrisk på aktier omfattar aktiekursrisk, likviditetsrisk och motpartsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Detta är den största risken i Latours verksamhet och finns huvudsakligen i värderingen av portföljbolagen. Om marknadsvärdet på innehaven i börsportföljen skulle förändras med 5 procent skulle det påverka totalresultatet och eget kapital med 0 (11) Mkr. Aktiekurserna analyseras och följs löpande av Latours ledning. Genom det aktiva ägandet, som bland annat utövas via styrelserepresentation, påverkar Latour bolagens strategi och beslut. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie till exempel är svår att avyttra. Likviditetsrisken är dock begränsad. Motpartsrisk är risken att en part i en transaktion med ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sitt åtagande och därigenom orsakar den andra parten en förlust.

Koncernen är inte exponerad för någon prisrisk avseende rå- och stapelvaror.

Operationella risker

Operationell risk är risken för förlust på grund av brister i interna rutiner och system. Som grund för Latourkoncernens riskhantering ligger ett flertal internt fastställda riktlinjer och regelverk samt av styrelsen fastställda policies. Juridisk granskning av avtal och förbindelser sker fortlöpande. Dessutom sker kontinuerliga kontroller som reglerar och säkerställer ansvar och befogenheter i den löpande verksamheten.

De försäkringsrisker som finns inom koncernen hanteras i enlighet med bedömt försäkringsbehov. Frågor rörande sekretess och informationssäkerhet är av stor betydelse för Latour och regleras av internt fastställda riktlinjer. Vad gäller IT-säkerhet sker en kontinuerlig kontroll och utveckling av system och rutiner.

NOT 36 Eget kapital

Reserver KONCERNEN	Säkrings- reserv	Omräknings- reserv	Verklig värde- reserv ¹⁾	Summa
Ingående balans 2018-01-01	-56	186	227	357
Årets omräkningsdifferenser		192		192
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			-94	-94
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring				0
Terminssäkring av kassaflöde	9			9
Ränte-swapar	5			5
Säkring av nettoinvestering	-37			-37
Utgående andra reserver 2018-12-31	-79	378	133	432
Ingående balans 2019-01-01	-79	378	133	432
Årets omräkningsdifferenser		77		77
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			-133	-133
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring				0
Terminssäkring av kassaflöde	-2			-2
Ränte-swapar	70			70
Säkring av nettoinvestering	-2			-2
Utgående andra reserver 2019-12-31	-13	455	0	442

► Not 36 forts

Aktiekapital

Moderbolagets aktiekapital. Kvotvärdet per aktie uppgår till 0,21 kr.

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eventuellt eget kapital som är tillskjutet från aktieägarna. Här ingår tillskjutet kapital i form av apportemission samt nyemission som görs till kurs överstigande kvotvärdet.

Återköpta egna aktier

Återköpta aktier utgörs av anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget och redovisas som en avdragspost i eget kapital. Likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital och transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Reserver

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven består av valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av skulder, derivat som klassificerats som säkringsinstrument av nettoinvestering i en utländsk verksamhet samt ränteswapar.

Verkligt värdereserv

Verkligt värdereserv innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Balanserade vinstmedel inklusive del av årets totalresultat

I balanserade vinstmedel inklusive delar av årets totalresultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande innefattar den andel av eget kapital som inte ägs av moderbolaget.

Utdelning

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman. Föreslagen men ännu ej beslutad utdelning för 2019 uppgår till 1 758 Mkr (2,75 kr per aktie). Beloppet har ej redovisats som skuld.

Resultat per aktie

KONCERNEN

	2019	2018
Årets resultat	5 327	2 336
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	639 213 788	639 005 270
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	641 357 640	641 229 881
Vinst per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare	8,33 kr	3,66 kr
Före utspädning	8,31 kr	3,64 kr
Efter utspädning		

Utestående aktier

	Serie A	Serie B	Totalt
Antal aktier per 1 januari 2019	47 642 248	591 475 252	639 117 500
Återköp	0	165 000	165 000
Konvertering	-1 200	1 200	0
Summa utestående aktier per 31 december 2019	47 641 048	591 641 452	639 282 500

Egna innehav av aktier

	Serie A	Serie B	Totalt
Innehavda aktier per 1 januari 2019	-	722 500	722 500
Återköp under året	-	433 000	433 000
Avyttring	-	-598 000	-598 000
Summa egna innehav per 31 december 2019	0	557 500	557 500

Totalt antal aktier per 31 december 2019	47 641 048	592 198 952	639 840 000
--	------------	-------------	-------------

Kvotvärdet av egna innehav som återköpts uppgår per den 31 december 2019 till 0,1 Mkr och motsvarar 0,1 procent av aktiekapitalet. Transaktionskostnaderna i samband med återköpen redovisas som en avdragspost från eget kapital. Dessa kostnader har inte påverkat redovisade skattekostnader. Återköp av egna aktier har skett för att skapa ett mervärde för kvarvarande aktieägare i Latour. På samtliga återköpta aktier finns utställda köpoptioner till ledande befattningshavare.

Egna innehav av aktier

	2019		2018	
	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad
Akkumulerat vid årets början	722 500	60	992 000	72
Återköp under året	433 000	56	306 500	30
Avyttring	-598 000	-49	-576 000	-42
Akkumulerat vid årets slut	557 500	67	722 500	60

NOT 37 Avstämning av låneskuld hänförlig till finansieringsverksamheten

Ej kassaflödespåverkande förändringar								
	2018-12-31	IB IFRS 16	Kassaflöde	Effekt ändrad valutakurs	Ned- skrivning	Ränta	Förvärv bolag	2019-12-31
Räntebärande fordringar	36		12					48
Pensionsavsättningar	-89		-29	-3		-1		-122
Långfristiga skulder	-3 311		-3 856	-36			-21	-7 224
Tilläggsköpeskillning	-163		51				-22	-134
Skulde leasing	-62	-729	116					-675
Utnyttjad checkkredit	-72		-88					-160
Räntebärande kortfristiga skulder	-1 895		1 038					-857
Netto skulder hänförliga till finansieringsverksamheten	-5 556	-729	-2 756	-39	0	-1	-43	-9 124

NOT 38 Pensionsförpliktelser

I det närmaste samtliga anställda i Latourkoncernen omfattas av antingen förmånsbestämda eller avgiftsbestämda pensionsplaner. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställda garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av lönen. Pensionsplanerna omfattar ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsförpliktelserna tryggas genom avsättningar i balansräkningen och genom premier till försäkringsbolag som därmed övertar förpliktelserna gentemot de anställda. Koncernens anställda utanför Sverige, Italien, Tyskland och Schweiz omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Avgifter till de sistnämnda planerna utgör normalt en procentuell andel av den anställdes lön.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas huvudsakligen genom försäkringar i Alecta. Då Alecta inte kan tillhandahålla tillräckliga uppgifter för att redovisa ITP-planen som förmånsbestämd redovisas den som avgiftbestämd. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 57 Mkr. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2019 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 procent. Tjänstepension för arbetare i Sverige är avgiftsbestämda.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet på utestående förpliktelser med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser.

KONCERNEN	2019	2018
Förmånsbaserade förpliktelser		
Nuvärde vid periodens början	178	153
Omklassificering	2	6
Förvärv	0	3
Intjänad pension	40	12
Ränta	1	1
Pensionsutbetalningar	-3	-4
Aktuariell vinst/förlust	4	4
Omräkningsdifferens	1	3
Utgående balans	223	178
Förvaltningstillgångar		
Ingående balans	89	79
Omklassificering	0	6
Förändring reserv	12	4
Utgående balans	101	89
Netto förmånsbaserade förpliktelser	122	89

Förmånsbaserade förpliktelser per land	Nuvärde av förpliktelser	2019 Verkligt värde på förvaltnings- tillgångar	Summa
Sverige	37	0	37
Norge	35	-27	8
Schweiz	73	-44	29
Tyskland	51	-30	21
Italien	25	0	25
Övriga	2	0	2
Summa	223	-101	122

Förmånsbaserade förpliktelser per land	Nuvärde av förpliktelser	2018 Verkligt värde på förvaltnings- tillgångar	Summa
Sverige	23	0	23
Norge	31	-25	6
Schweiz	49	-34	15
Tyskland	49	-30	19
Italien	24	0	24
Övriga	2	0	2
Summa	178	-89	89

Vid den senaste värderingstidpunkten bestod nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen av cirka 77 Mkr hänförlig till aktiva anställda och 12 Mkr till pensionärer.

Belopp redovisade i resultaträkningen	2019	2018
Ränta på pensionsavsättning	1	1
Kostnader förmånsbestämda planer	1	1
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	194	190
Löne- och avkastningsskatt	25	24
Totala pensionskostnader	220	215

Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande viktiga antaganden:

%	2019			
	Schweiz	Tyskland	Italien	Norge
Diskonteringsränta ¹⁾	0,1	0,8	0,8	1,8
Inflation	1,0	1,0	1,3	2,0
Löneökningar	2,0	-	2,0	2
Pensionsuppräknings	0,0	2,0	0,0	0,7

%	2018			
	Schweiz	Tyskland	Italien	Norge
Diskonteringsränta ¹⁾	1,0	1,7	1,6	2,6
Inflation	1,0	1,0	1,3	2,8
Löneökningar	2,5	-	-	3
Pensionsuppräknings	0,0	2,0	0,0	0,8

¹⁾ Se principer not 2 sid 81.

Om diskonteringsräntan minskar med 0,5 procent så ökar nuvärdet av förpliktelserna med 5,9 procent. Om räntan ökar med 0,5 procent så minskar nuvärdet av förpliktelserna med 5,4 procent.

NOT 39 Finansiella skulder

Per 31 december 2019	Mindre än 1 år	Mellan 1 år och 5 år	Mer än 5 år	Summa avtalsenliga kassaflöden	Redovisat värde
<i>Finansiella skulder</i>					
Skulder till kreditinstitut	886	7 270		8 156	8 072
Övriga finansiella skulder	3	197		200	200
Leasingskulder	163	365	178	706	675
Leverantörsskulder	1 015			1 015	1 015
	2 067	7 832	178	10 077	9 962

NOT 40 Skatter**Uppskjuten skatt i balansräkningen**

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värde är olika. Temporära skillnader har resulterat i koncernens totala uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder enligt nedan:

KONCERNEN	2019	2018
Uppskjutna skattefordringar		
Immateriella anläggningstillgångar	0	13
Byggnad och mark	0	0
Maskiner och inventarier	4	5
Varulager	37	44
Kortfristiga fordringar	27	18
Avsättningar	34	24
Kortfristiga skulder	3	3
Övriga poster	10	18
	115	125
Uppskjutna skatteskulder		
Immateriella anläggningstillgångar	-77	-47
Byggnader och mark	-5	-3
Maskiner och inventarier	-8	-11
Varulager	0	0
Kortfristig fordran	-4	0
Obeskattade reserver	-261	-236
Avsättningar	-15	-18
	-370	-315

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när uppskjutna skatter avser samma skattesystem. Uppskjuten skatt som redovisas i övrigt totalresultat uppgår till -3 (6) Mkr.

Ingen aktuell skatt redovisas i koncernens eller moderbolagets totalresultat.

I moderbolaget finns skattemässiga underskottsavdrag utan tidsbegränsning på 3 158 (2 777) Mkr där uppskjuten skatt ej har beaktats.

NOT 41 Övriga avsättningar

KONCERNEN	Garanti avsättn.	Övriga avsättn.	Totalt
Ingående värde 2018-01-01	85	48	133
Förvärv (bolag)	2	0	2
Årets avsättning	26	11	37
Tagit i anspråk under året	-49	-3	-52
Valutakursdifferens	2	1	3
Utgående värde 2018-12-31	66	57	123
Förvärv (bolag)	8	1	9
Årets avsättning	38	13	51
Tagit i anspråk under året	-24	-8	-32
Valutakursdifferens	1	2	3
Utgående värde 2019-12-31	89	65	154
Avsättningarna består av:	2019	2018	
Långfristig del	146	109	
Kortfristig del	8	14	
	154	123	

Övriga avsättningar består i huvudsak av avsättningar för omstruktureringsutgifter.

NOT 42 Checkräkningskredit

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår i koncernen till 250 (250) Mkr, varav utnyttjad 160 (72) Mkr.

NOT 43 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

KONCERNEN	2019	2018
Upplupna räntekostnader	5	5
Upplupna sociala kostnader	139	118
Upplupna övriga lönerelaterade kostnader	366	273
Övriga poster	465	421
Summa	975	817

NOT 44 Ställda säkerheter

KONCERNEN	2019	2018
För egna skulder och avsättningar		
Avseende pensionsförpliktelser		
- Företagsinteckningar	-	-
- Övriga säkerheter	1	1
Aktier som säkerhet för nettopplåning ¹⁾	3 393	2 940
Övriga		
- Företagsinteckningar	3	3
- Fastighetsinteckningar	2	2
- Övriga säkerheter	19	0
Summa	3 418	2 946
MODERBOLAGET	2019	2018
För koncernens skulder		
Aktier som säkerhet för nettopplåning ¹⁾	516	516
Summa ställda säkerheter	516	516

¹⁾ Som säkerhet för upplåning hos kreditinstitut har 37 200 000 Assa Abloy B och 20 600 000 Securitas B lämnats med ett marknadsvärde på 11 474 Mkr och ett bokfört värde i koncernen på 3 393 Mkr och i bolaget på 516 Mkr. Säkerheten löper under låneavtalets löptid.

NOT 45 Eventualförpliktelser

KONCERNEN	2019	2018
Emissionsgarantier	–	–
Övriga förpliktelser	8	7
Summa	8	7

MODERBOLAGET	2019	2018
Borgensförbindelser till förmån för dotterbolag	1 653	2 306
Summa	1 653	2 306

Moderbolaget har förbundit sig att svara för vissa förpliktelser som kan åläggas koncernföretag.

NOT 46 Företagsförvärv

	2019	2018
Immateriella anläggningstillgångar	103	26
Materiella anläggningstillgångar	73	62
Finansiella anläggningstillgångar	0	5
Varulager	293	85
Kundfordringar	480	164
Övriga kortfristiga fordringar	53	53
Kassa	91	36
Uppskjuten skatteskuld	-27	0
Långfristig nettouplåning	-21	-21
Kortfristiga skulder	-415	-104
Netto identifierbara tillgångar och skulder	630	306
Koncerngoodwill	3 308	852
Total köpeskilling	3 938	1 158
Tilläggsköpeskilling	-22	-60
Kontant reglerad köpeskilling	3 916	1 098
Förvärv av poster som inte ingår i kassaflödet	27	-5
Likvida medel i förvärvade företag	-91	-36
Påverkan på koncernens likvida medel	3 852	1 057

TKS Heis AS

Den 11 januari 2019 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i TKS Heis AS. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 175 Mkr och ett nettoresultat på 4 Mkr för perioden från 11 januari till 31 december 2019. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2019, skulle bolagets intäkter ha blivit 189 Mkr och årets resultat 5 Mkr. Goodwill är hänförlig till den intjäningsförmåga och samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Latour Industries. Transaktionskostnader för förvärvet uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	6
Varulager	22
Kundfordringar	19
Övriga fordringar	15
Kassa	2
Långfristig nettouplåning	-
Kortfristiga skulder	-48
Netto identifierbara tillgångar och skulder	16
Koncerngoodwill	48
Likvida medel i förvärvade företag	-2
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	62

Klimax AS

Den 13 augusti 2019 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Klimax AS med tillhörande dotterföretag Bergen Klima AS och Österlandet Klima AS. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 20 Mkr och ett nettoresultat på -1 Mkr för perioden från 13 augusti till 31 december 2019. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2019, skulle bolagets intäkter ha blivit 58 Mkr och årets resultat 2 Mkr. Goodwill är hänförlig till den intjäningsförmåga och samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Swegon Transaktionskostnader för förvärvet uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	2
Varulager	3
Kundfordringar	9
Övriga fordringar	1
Kassa	4
Långfristig nettouplåning	-
Kortfristiga skulder	-11
Netto identifierbara tillgångar och skulder	8
Koncerngoodwill	33
Tilläggsköpeskilling	-10
Likvida medel i förvärvade företag	-4
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	27

SyxthSense Ltd

Den 3 september 2019 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i SyxthSense Ltd. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 9 Mkr och ett nettoresultat på 2 Mkr för perioden från 3 september till 31 december 2019. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2019, skulle bolagets intäkter ha blivit 27 Mkr och årets resultat 5 Mkr. Goodwill är hänförlig till den intjäningsförmåga och samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Latour Industries. Transaktionskostnader för förvärvet uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	
Varulager	4
Kundfordringar	4
Övriga fordringar	
Kassa	4
Långfristig nettouplåning	-
Kortfristiga skulder	-3
Netto identifierbara tillgångar och skulder	9
Koncerngoodwill	45
Tilläggsköpeskilling	-12
Likvida medel i förvärvade företag	-4
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	38

Custom LeatherCraft Mfg. LLC./Kuny's Corp.

Den 16 september 2019 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Custom LeatherCraft Mfg. LLC. och systerbolaget Kuny's Corp. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 163 Mkr och ett nettoresultat på 20 Mkr för perioden från 16 september till 31 december 2019. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2019, skulle bolagets intäkter ha blivit 478 Mkr och årets resultat 84 Mkr. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Hultafors Group. Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 11 Mkr.

► Not 46 forts

Immateriella anläggningstillgångar	18
Materiella anläggningstillgångar	1
Finansiella anläggningstillgångar	
Varulager	98
Kundfordringar	81
Övriga fordringar	19
Kassa	26
Uppskjuten skatt	-4
Kortfristiga skulder	-32
Netto identifierbara tillgångar och skulder	207
Koncerngoodwill	856
Kontant reglerad köpeskillning	1063
Förvärv av poster som inte ingår i kassaflödet	4
Likvida medel i förvärvade företag	-26
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	1041

Caljan AS

Den 29 november 2019 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Caljan AS med tillhörande dotterföretag Caljan Limited, LSEZ SIA Caljan, Caljan GmbH, Caljan America och Caljan France SARL. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 113 Mkr och ett nettoresultat på 16 Mkr för perioden från 29 november till 31 december 2019. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2019, skulle bolagets intäkter ha blivit 976 Mkr och årets resultat 102 Mkr. Goodwill är hänförlig till den framtida intjäningsförmågan som det nya affärsområdet kommer att generera. Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 5 Mkr.

Immateriella anläggningstillgångar	62
Materiella anläggningstillgångar	64
Finansiella anläggningstillgångar	
Varulager	164
Kundfordringar	357
Övriga fordringar	14
Kassa	39
Uppskjuten skatt	-27
Långfristiga skulder	-17
Kortfristiga skulder	-300
Netto identifierbara tillgångar och skulder	356
Koncerngoodwill	2307
Kontant reglerad köpeskillning	2663
Förvärv av poster som inte ingår i kassaflödet	23
Likvida medel i förvärvade företag	-39
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	2647

Invalift Ltd/Ability Lifts Ltd

Den 2 december 2019 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Steeco Lifts Ltd. med tillhörande dotterföretag Invalift Ltd. och Ability Lifts Ltd. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 6 Mkr och ett nettoresultat på 0 Mkr för perioden från 2 december till 31 december 2019. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2019, skulle bolagets intäkter ha blivit 68 Mkr och årets resultat 4 Mkr. Goodwill är hänförlig till den intjäningsförmåga och samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Latour Industries. Transaktionskostnader för förvärvet uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Immateriella anläggningstillgångar	23
Varulager	2
Kundfordringar	10
Övriga fordringar	4
Kassa	16
Långfristig nettouplåning	-
Kortfristiga skulder	-21
Netto identifierbara tillgångar och skulder	34
Koncerngoodwill	19
Likvida medel i förvärvade företag	-16
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	37

Se vidare om företagsförvärv i förvaltningsberättelsen på sidan 68.

All förvärvad goodwill avser koncernmässig förvärvsgoodwill och som inte är skattemässigt avdragsgill.

NOT 47 Försäljning av dotterföretag

	2019	2018
Anläggningstillgångar	-	85
Omsättningstillgångar	6	8
Långfristig nettouplåning	-	-7
Kortfristiga skulder	-3	-46
Resultat vid försäljning av dotterföretag	-3	27
Erhållen köpeskillning	0	96
Tilläggsköpeskillning	-	-15
Likvida medel i avyttrat företag	-	-9
Påverkan på koncernens likvida medel	0	72

Under andra halvåret 2019 avyttrades Noda AB. Bolaget hade en årlig omsättning på 5 Mkr och bidrog med ett rörelseresultat på -3 Mkr under 2018. Även det fastighetsförvaltande bolaget.

NOT 48 Statliga stöd

Erhållna statliga bidrag har påverkat koncernens resultat- och balansräkning enligt följande:

KONCERNEN	2019	2018
Bidrag som påverkat årets resultat	4	5
Bidrag som påverkat tillgångarna	3	3

Erhållna bidrag utgörs huvudsakligen av utvecklings- och investeringsstöd.

NOT 49 Händelser efter rapportperiodens utgång

Den 28 januari 2020 förvärvade MS Group AB (tidigare REAC) inom Latour Industries spanska Batec Mobility, S.L., med en årsomsättning på 4,8 MEUR och 41 anställda.

Den 30 januari 2020 förvärvade Hultafors Group 80 procent av aktierna i Daan Holding B.V. som i sin tur äger EMMA Safety Footwear B.V. baserat i Kerkrade, Nederländerna. Hultafors Group kommer fram till första kvartalet 2023 gradvis att uppnå 100 procents ägande i bolaget som har cirka 140 anställda och en nettoförsäljningen som 2019 uppgick till 23 MEUR.

Vidare fullföljde Latour Industries den 22 januari det annonserade förvärvet av S+S Regeltechnik via sitt dotterbolag Bemsig.

Den 21 februari 2020 godkände Finansinspektionen ett uppdaterat grundprospekt för befintligt MTN-program. Latour beslutade i samband med uppdateringen av grundprospektet att höja rambeloppet från 6 miljarder till 10 miljarder SEK eller motsvarande belopp i EUR.

NOT 50 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

För att kunna upprätta redovisningen enligt god redovisningssed måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar i bokslutet redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter samt lämnad information i övrigt, bland annat om eventalförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen bedömer vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgöranden rörande redovisade värden på tillgångar och skulder, i de fall dessa inte utan vidare kan fastställas genom information från andra källor. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden görs eller andra försättningar är för handen.

Särskilt inom områdena intäktsredovisning och osäkra fordringar, värdering av immateriella och andra anläggningstillgångar, omstruktureringsåtgärder, pensionsförpliktelser, skatter samt rättstvister och eventalförpliktelser kan bedömningarna ge en betydande påverkan på Latours resultat och finansiella ställning (se vidare respektive not).

Företagsledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende koncernens kritiska redovisningsprinciper och uppskattningar samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2.

Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom

beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras (not 19).

Pensionsantaganden

Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för pensioner ingår diskonteringsräntan.

Koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta i slutet av varje år. Detta är den ränta som används för att fastställa nuvärdet på bedömda framtida utbetalningar som förväntas krävas för att reglera pensionsförpliktelserna. Se under Redovisningsprinciper not 2 för principerna hur koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta.

Andra viktiga antaganden rörande pensionsförpliktelser baseras delvis på rådande marknadsvillkor. Ytterligare information lämnas i not 38.

Garantikrav

Ledningen i respektive dotterföretag gör en uppskattning av erforderlig avsättning för framtida garantikrav baserat på information om historiska garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att den historiska informationen kan komma att avvika från framtida krav.

Till de faktorer som kan påverka informationen rörande garantikrav hör framgångar för koncernens produktivitets- och kvalitetsinitiativ liksom kostnaden för material samt arbetskostnader.

NOT 51 Definitioner

Avkastning på eget kapital	Nettovinsten enligt resultaträkningen i procent av genomsnittligt eget kapital.
Avkastning på operativt kapital	Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.
Avkastning på totalt kapital	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.
Direktavkastning	Utdelning i procent av aktiens köpkurs.
Rörelseresultat (EBITDA)	Resultat före räntor, skatt, avskrivningar på materiella anläggningstillgångar och på förvärsrelaterade immateriella anläggningstillgångar, förvärsrelaterade kostnader och intäkter samt jämförelsestörande poster.
Rörelseresultat (EBITA)	Resultat före räntor, skatt, avskrivningar på förvärsrelaterade immateriella anläggningstillgångar, förvärsrelaterade kostnader och intäkter samt jämförelsestörande poster.
Rörelseresultat (EBIT)	Resultat före finansiella poster och skatter.
Rörelsemarginal (EBITA) %	Resultat före räntor, skatt, avskrivningar på förvärsrelaterade immateriella anläggningstillgångar, förvärsrelaterade kostnader och intäkter samt jämförelsestörande poster, i procent av nettoomsättningen.
Rörelsemarginal (EBIT) %	Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättning.
EBIT-multipl	Rörelseresultat i förhållande till börsvärde justerat för nettoskulsättning.
EV-värde (Enterprise Value)	Bolagets marknadsvärde plus nettoskuld.
Justerat eget kapital	Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen.
Justerad soliditet	Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen i förhållande till justerad balansomslutning.
Nettoskulsättningsgrad	Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel i förhållande till justerat eget kapital.
Nettolåneskuld	Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel och räntebärande fordringar.
Operativt kapital	Balansomslutning minus likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minus ej räntebärande skulder.
Organisk tillväxt	Periodens intäktsökning, justerad för förvärv/avyttringar och valutakursförändring, i procent av föregående års intäkter justerat för förvärv och avyttringar.
P/E-tal	Aktiens köpkurs i förhållande till vinst efter betald skatt.
Resultat per aktie före utspädning	Periodens resultat i förhållande till antalet utestående aktier under perioden. Beräkningar: Jan-dec 2019: 5 310/639 213 788 x 1 000=8,33 Jan-dec 2018: 2 336/639 005 270 x 1 000=3,66
Resultat per aktie efter utspädning	Beräkningar: Jan-dec 2019: 5 310/641 357 640 x 1 000=8,31 Jan-dec 2018: 2 336/641 229 881 x 1 000=3,64 Vid beräkning av Resultat efter utspädning har hänsyn tagits till de köpoptioner som vid bokslutstillfället fanns utställda.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till balansomslutning.
Substansvärde	Skillnaden mellan koncernens tillgångar och skulder, då börsportföljen (inkl. intresseföretagen) tas upp till marknadsvärde och rörelsedrivande dotterbolag, som ägdes vid periodens utgång, tas upp till ett intervall baserat på EBIT-multiplar för jämförbara noterade bolag inom respektive affärsområde.
Total tillväxt	Periodens intäktsökning i procent av föregående års intäkter.
Valutadriven tillväxt	Periodens intäktsökning på grund av valutaförändring i procent av föregående års intäkter.
Vinstmarginal	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av fakturerad försäljning.
Övrigt	Belopp i tabeller och övriga sammanställningar har avrundats var för sig. Mindre avrundningsdifferenser kan därför förekomma i summeringarna.

Förslag till vinstdisposition

AV MODERBOLAGETS EGNA KAPITAL per balansdagen beror 0 Mkr på att tillgångar och skulder värderats till verkligt värde enl. 4 kap. 14a § Årsredovisningslagen. I koncernens egna kapital ingår värdeförändringar till ett nettobelopp på 0 Mkr.

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel	8 243,7 Mkr
Årets resultat	1 376,6 Mkr
	9 620,3 Mkr

Antalet utdelningsberättigade aktier uppgick den 10 mars 2020 till 639 282 500, då återköpta aktier frånräknats. Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas sammanlagt 2,75 kronor per aktie	1 758,0 Mkr
I ny räkning överföres	7 862,3 Mkr
	9 620,3 Mkr

Styrelsen bedömer att den föreslagna utdelningen är försvarlig mot bakgrund av de krav som verksamheten ställer på storleken av det egna kapitalet med hänsyn till omfattning och risk samt till bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman den 11 maj 2020 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 10 mars 2020

Mariana Burenstam Linder
Ledamot

Olle Nordström
Ordförande

Anders Böös
Ledamot

Carl Douglas
Ledamot

Johan Hjertonsson
Verkställande direktör

Eric Douglas
Ledamot

Lena Olving
Ledamot

Joakim Rosengren
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 10 mars 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Investment AB Latour (publ), org nr 556026-3237

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Investment AB Latour (publ) för år 2019. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 69–109 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerande företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

VÅR REVISIONSANSATS

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och den verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och

bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt de verksamheter koncernen bedriver.

Investment AB Latour är ett investmentbolag som dels förvaltar en börsbolagsportfölj samt helägda investeringar i industri- och verksamheter som är organiserade inom fem affärsområden. Latourkoncernen består av ett stort antal bolag. Inget av de enskilda bolagen har individuellt bedömts vara signifikant för koncernrevisionen. I tillägg till den lokala granskningen av respektive bolag har granskning av konsolidering samt analytiska bedömningar på koncernnivå genomförts för att sammantaget ge en rimlig grund till vår koncernrevision. För de enheter som har valts ut för revisionsinsatser för koncernrevisionen har vi utfärdat detaljerade instruktioner samt inhämtat rapportering och följt upp utförd granskning i diskussion och möten med lokala team för att fastställa att tillräckliga revisionsbevis har inhämtats för vårt uttalande i koncernrevisionsberättelsen.

VÄSENTLIGHET

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

SÄRSKILT BETYDELSEFULLA områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område	Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området
Värdering av goodwill <i>För upplysningar hänförliga till området hänvisas till not 19 i årsredovisning.</i> Per 31 december 2019 uppgår koncernens immateriella tillgångar till 10 184 Mkr, varav goodwill 9 913 Mkr. I enlighet med IFRS så prövar koncernen minst årligen om det förekommer nedskrivningsbehov på goodwill genom så kallat nedskrivningstest. Ett nedskrivningstest innehåller antaganden med stort inslag av subjektiva bedömningar, i synnerhet de som berör koncernens förväntningar på marknadens utveckling och verksamhetens förmåga att generera kassaflöden. Nedskrivningstester av goodwill utgör ett särskilt betydelsefullt område för vår revision mot bakgrund av de väsentliga värden som tillgångarna representerar samt den inneboende osäkerheten i tillhörande uppskattningar och bedömningar.	Vår bedömning och granskningsåtgärder av nedskrivningstester inkluderar följande granskningsområden. Vi har utvärderat koncernens beräkningsmodeller tillsammans med värderings- och redovisningsspecialister och bedömt att dessa är överens med vedertagna värderingstekniker. Vi har prövat rimligheten i de antaganden som använts i modellen och som beskrivs i not 19. I vår utvärdering av antaganden kring framtida kassaflöden så har vi jämfört dessa mot affärsplaner och annan information kring framtida utveckling. Vi har utvärderat företagets analys av känsligheten i värderingen vid förändringar i väsentliga antaganden och risken för att förändringar skulle kunna medföra att ett nedskrivningsbehov föreligger. Vi har därutöver självständigt genomfört känslighetstester samt utvärderat skillnader i årets tester jämfört med förra årets antaganden för jämförbara enheter för att bekräfta precisionen i koncernens underlag för prognosperioden.
Särskilt betydelsefullt område	Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området
Värdering av varulager <i>Koncernens principer för värdering av varulager och redovisning av inkurans finns beskrivet i not 2 och not 30 i årsredovisningen.</i> Per den 31 december 2019 redovisar koncernen varulager om 2 088 Mkr. Värdering av varulager är väsentlig för vår revision eftersom värderingen omfattar ett flertal uppskattningar och bedömningar och dessutom uppgår värdet på varulagret till betydande belopp. En viktig bedömning som företagsledningen behöver göra vid värdering av varulagret är avseende koncernens förmåga att kunna sälja sina produkter i lager till ett pris som överstiger anskaffningskostnaden, och i sammanhanget beakta risken för inkurans. I syfte att identifiera och konsekvent beräkna risken för inkurans har respektive affärsområdesledning etablerat en process för att identifiera och beräkna eventuell inkurans. Inkuransprocessen tar hänsyn till varulagrets innehåll vilket skiljer sig mellan affärsområden, enskilda artiklars liggtid i lager (trögrörlighet i lager), vilket tillsammans med faktiska och bedömda framtida försäljningsvolymerna ger företagsledningen ett underlag för fastställa en rimlig inkuransreserv.	Våra granskningsåtgärder inkluderade en utvärdering av koncernens processer för att beräkna inkurans i varulager. I syfte att bedöma rimligheten på bolagets inkuransreserv har vi instruerat våra enhetsrevisorer att granska och återrapportera till koncernteamet eventuella avsteg från den beräknade inkuransen i enlighet med de på affärsområden etablerade processer. Vi har diskuterat med ledningen samt granskat protokoll från styrelsemöten och andra viktiga ledningsmöten och rapportering i syfte att identifiera prognosticerade förändringar i bolagets försäljning som skulle kunna föranleda att lagerartiklar blir inkuranta. Vi har slutligen utvärderat att koncernen på ett tillfredsställande sätt beskrivit sina principer för värdering av varulager i årsredovisningen per 31 december 2019.
Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen DETTA DOKUMENT innehåller även annan information än årsredovisningen, koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–68 och 118–122. Utöver annan information i detta dokument så upprättar bolaget årsvis rapporten ”Latour at a glance 2019”. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.	I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

STYRELSENS OCH DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

REVISORNS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsnämndens webbplats: revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Investment AB Latour (publ) för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORNS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller den verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsnämndens webbplats: revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB utsågs till Investment AB Latour (publ) revisor av bolagsstämman den 7 maj 2019 och har varit bolagets revisor sedan före 1994.

Göteborg den 10 mars 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Investment AB Latour (publ), org.nr 556026-3237

UPPDRAG OCH ANSVARFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2019 på sidorna 16–23 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 10 mars 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

INVESTMENT AB LATOUR (publ) är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq OMX Stockholm på listan för stora bolag. Bolagsstyrningen av Latour utgår ifrån lag, noteringsavtal, riktlinjer och god praxis. Denna rapport om bolagsstyrning har upprättats i enlighet med bestämmelserna i Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") samt 6 kap. 6–9 § Årsredovisningslagen och 9 kap. 31 § Aktiebolagslagen och avser räkenskapsåret 2019. Revisorn har uttalat sig om att bolagsstyrningsrapport upprättats och om att upplysningar enligt 6 kap 6 § andra stycket 2–6 Årsredovisningslagen (till exempel de viktiga inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen) är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Latours bolagsordning och annan ytterligare information om bolagsstyrningen i Latour finns på webbplatsen latour.se under Bolagsstyrning.

ÅRSSTÄMMA

Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Stämman kan hållas i Göteborg eller Stockholm. Samtliga aktieägare som inför stämman är registrerade i aktieboken och som anmält deltagande har rätt att delta och rösta för sitt totala aktieinnehav.

Vid årsstämman 2019 beslöt stämman att bemyndiga styrelsen att under tiden intill nästa årsstämma, vid ett eller flera tillfällen, besluta om förvärv av egna aktier. Förvärv får ske av såväl aktier av serie A som av serie B och sammanlagt av så många aktier att bolaget därefter innehar högst tio (10) procent av samtliga utgivna aktier i bolaget.

VALBEREDNING

Vid årsstämman lämnar valberedningen förslag till ordförande vid stämman, ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt till styrelsearvoden och eventuell ersättning för utskottsarbete.

Valberedningen tillsätts efter det att styrelsens ordförande har konstaterat vilka de fyra till röstetalet största aktieägarna i bolaget är, baserat på aktieägarstatistik per den sista bankdagen i augusti året före årsstämman. Företrädare för de fyra största aktieägarna utgör valberedningen och namnen på dessa skall offentliggöras på bolagets hemsida så snart de utsetts, dock senast sex månader före årsstämman.

Till valberedning inför årsstämma 2020 har sedermera utsetts Jan Svensson (ordförande, familjen Douglas med bolag), Fredrik Palmstierna (familjen Palmstierna med bolag), Olle Nordström (Skirner AB) samt Per Trygg (SEB Fonder). Valberedningens representanter har en bred och omfattande erfarenhet från styrelse- och valberedningsarbete.

Valberedningen skall i sitt arbete beakta de från tid till annan gällande reglerna i Svensk kod för bolagsstyrning. Valberedningen skall i sitt arbete med att ta fram förslag på styrelseledamöter beakta att styrelsen skall ha en ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämموvalda styrelseledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund samt att en jämn könsfördelning eftersträvas.

Inget arvode har utgått för medverkan i valberedningen.

STYRELSEN

Styrelsen i Latour består av åtta ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören, se sidan 118. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Sekreterare i styrelsen är koncernens ekonomi- och finansdirektör. Vid årsstämman 2019 valdes Olle Nordström till styrelsens ordförande. Två av ledamöterna i Latours styrelse är inte oberoende i förhållande till bolagets största ägare, Eric Douglas och Carl Douglas. Till sammans med familjen kontrollerar de 80 procent av bolagets röstandel och 78 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour-Gruppen AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industrirörelsen. De är därför inte representerade i investmentbolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har hittills under sin verksamhetstid haft fyra ordinarie möten utöver det konstituerande mötet och två extra styrelsemöten. Två av styrelsens ledamöter har varit förhindrade att närvara vid två tillfällen och en av styrelsens ledamöter har varit förhindrad att närvara vid ett tillfälle, i övrigt har styrelsen varit fulltalig. Vid två möten har bolagets revisor deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts.

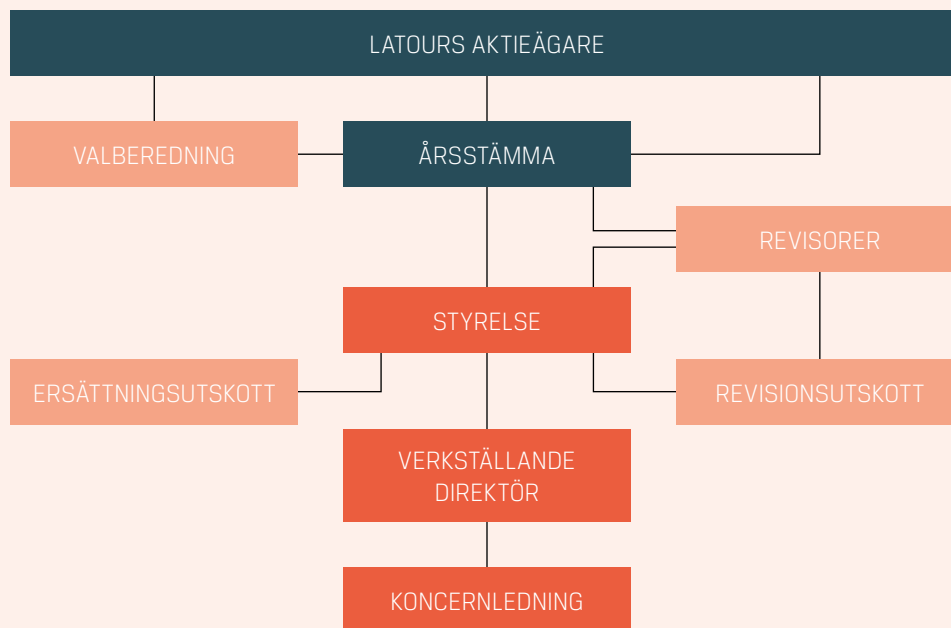
Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i borsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgetar och prognoser för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten. Hållbarhet genomsyrar allt arbete i styrelsen.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter. Utvärderingen syftar bland annat till att utveckla styrelsens löpande arbete och att bestämma inriktningen på dess framtida arbete. Därutöver fungerar den som kontroll för att fastställa att nödvändig kompetens finns i styrelsen och för att analysera hur den befintliga kompetensen ser ut. Ordföranden har sammanställt och återrapporterat de inkomna synpunkterna till styrelsen vilket öppnat upp för diskussion kring dessa. Utvärderingen

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING, ANTAL MÖTEN OCH NÄRVARO HITILLS UNDER VERKSAMHETSÅRET 2019/2020

Namn	Styrelsemöten ¹⁾	Arvode, tkr
Mariana Burenstam Linder	7 av 7	1000
Anders Böös	7 av 7	1000
Carl Douglas	6 av 7	1000
Eric Douglas	5 av 7	1000
Johan Hjertonsson	7 av 7	0
Olle Nordström	7 av 7	2200
Lena Olving	7 av 7	1000
Joakim Rosengren	5 av 7	1000

¹⁾ Varav ett är konstituerande styrelsemöte.



Latours bolagsstyrningsprocess från ägare till koncernledning. Årsstämman utgör koncernens högsta beslutande organ där bland annat bolagets styrelse väljs.

fungerar även som underlag för valberedningens arbete med att föreslå nya ledamöter till styrelsen, vilket innebär att valberedningen har fått ta del av utvärderingens resultat.

UTSKOTT

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott. Ersättningsutskottet består av Olle Nordström (ordförande) tillsammans med Anders Böös och Eric Douglas. Revisionsutskottet utgörs av styrelsen i dess helhet med undantag av verkställande direktören.

Ersättningsutskottet har haft ett möte och då varit fulltaligt. Utskottet rapporterar sitt förslag till styrelsen om ersättning till verkställande direktören och ger dessutom stöd till denne när det gäller kompensation till övriga ledande befattningshavare. Styrelsen godkänner härefter beslut i ärendet.

Ersättning till verkställande direktören består av en fast och en rörlig del, varav den rörliga delen är baserad på uppnådda individuellt fastställda mål. Ersättning till övriga personer i ledande befattningshavare består även dessa av en grundlön och en på fastställda nyckeltal baserad rörlig del. Den rörliga delen är maximerad till ett visst antal månadslöner.

Revisionsutskottet har haft två sammanträden, då samtliga deltagare samt bolagets revisor varit närvarande. Vid dessa möten diskuterades bland annat koncernens finansiella risker och revisionens inriktning. Revisorn har även presenterat de iakttagelser som gjorts vid revisionen.

REVISORER

Vid årsstämman 2019 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers till revisionsbyrå med Bo Karlsson som huvudansvarig revisor. Bo Karlsson har varit verksam vid revisionsbyrån sedan 1991 och varit engagerad i revisionen av Latour sedan 2015 som huvudansvarig revisor. Han har förutom Latour revisionsuppdrag i ASSA ABLOY, SKF och Scania.

Revisorerna har lämnat muntliga och skriftliga rapporter till styrelsen över revisionsuppdraget och även beträffande den interna kontrollen, till den del den har bäring på den finansiella

rapporteringen i koncernen, vid styrelsemöten i december 2019 och mars 2020.

KONCERNLEDNING

Latours industrirörelse är indelad i fem affärsområden. I moderbolaget, Investment AB Latour, samt i det helägda dotterbolaget Latour Förvaltning AB, förvaltas börsportföljen. Det helägda dotterbolaget Latour-Gruppen AB är moderbolag till samtliga affärsområden som ingår i den helägda industrirörelsen.

I koncernledningen ingår koncernens verkställande direktör och ekonomi- och finansdirektör. Affärsområdescheferna leder verksamheten i respektive affärsområde och ansvarar även för dess resultat och förvaltning. Koncernens affärsmässiga organisation bygger på decentralisering av ansvar och befogenheter. Affärsområdena ansvarar för respektive verksamhets hållbara strategiska och operativa utveckling samt för att uppfylla uppställda finansiella mål, som bland annat avser avkastning på operativt kapital, kapitalbindning, rörelsemarginal och tillväxt.

INTERN KONTROLL AVSEENDE FINANSIELL RAPPORTERING

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Som exempel kan nämnas arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktioner för attestträtt och redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. De risker som identifierats avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom koncernens kontrollstruktur.

I syfte att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen finns styrande dokument som har delgivits berörd personal. Uppföljning av effektiviteten och efterlevnaden sker dels genom programmerade kontroller, dels genom manuella rutiner. Koncernen har ett gemensamt rapportsystem i vilket all rapportering sker. Koncernledningen har regelbunden uppföljning av dotterbolagens utveckling, varav den ekonomiska uppföljningen är en viktig del. Dessutom sker aktiv medverkan





i dotterföretagens styrelser, varvid den finansiella rapporteringen genomgås.

Styrelsen i Latour erhåller månatliga ekonomiska rapporter och vid varje styrelsemöte behandlas koncernens ekonomiska situation.

En genomgång har skett av koncernens interna kontroll av väsentliga processer, varvid den övervägande delen av bolagen har lämnat en egen bedömning avseende tillförlitligheten i de egna rutinerna. De brister som härvid angetts har inte varit av någon betydelse för tillförlitligheten av kontrollen över rapporteringen, men identifierade brister åtgärdas löpande. Uppföljning sker löpande under året.

Ovanstående uppgifter beträffande intern kontroll har inte granskats av revisor.

STRUKTURERAD PROCESS FÖR RISKHANTERING

Latour genomför årligen en strukturerad analys av bolagets och den samlade portföljens riskexponering. I denna bedöms varje affärsområde utifrån ett antal olika externa respektive verksamhetsnära faktorer. Bland externa påverkansfaktorer återfinns konjunktur, miljöpåverkan och politiska beslut. De verksamhetsnära faktorerna utgörs bland annat av finansiell risk och risker kopplade till IT-struktur och styrning samt utvecklingen vad gäller kunder, konkurrenter, leverantörer, bolagets position vad gäller hållbarhet och analys av alternativa teknologier som kan utgöra en framtida risk.

Latours portföljbolag analyseras ur ett finansiellt, branschmässigt och geografiskt perspektiv. När de båda portföljerna är analyserade görs en sammanvägd riskbedömning av Latours totala portfölj.

En väsentlig riskexponering som har identifierats ur ett portföljperspektiv är att flera innehav har sina kunder i byggrelaterade sektorer. Byggrelaterade sektorer har dock ett flertal dimensioner vilket bland annat utvecklas i förvaltningsberättelsen.

En annan relevant risk ur ett finansiellt perspektiv kan vara risken för behov av nyemissioner i de större börsnoterade innehaven. Risken för defensiva nyemissioner eller krisemissioner bedöms dock som låg för närvarande. Offensiva nyemissioner i expansions syfte betraktas inte som en risk utan som vilken investeringsmöjlighet som helst.

En beskrivning av Latours hantering av finansiella risker återfinns i not 35 på sidorna 100–102.

När det gäller Latours helägda rörelser har inriktningsbeslut fattats om att äga bolag med hög kvalitet, långsiktigt sund lönsamhet samt att minimera riskerna genom satsningar inom produktutveckling, fokus på kvalitetsarbete i interna processer, kostnadsmedvetenhet och att säkerställa tillgång till kompetenta medarbetare och ledare.

Sammantaget är det styrelsens uppfattning att koncernen ur ett affärsmässigt perspektiv har en väl avvägd riskspridning, som är i överensstämmelse med bolagets övergripande och kommunicerade inriktning.

TILLÄMPNING AV SVENSK KOD FÖR BOLAGSSTYRNING

Latour tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning med följande undantag.

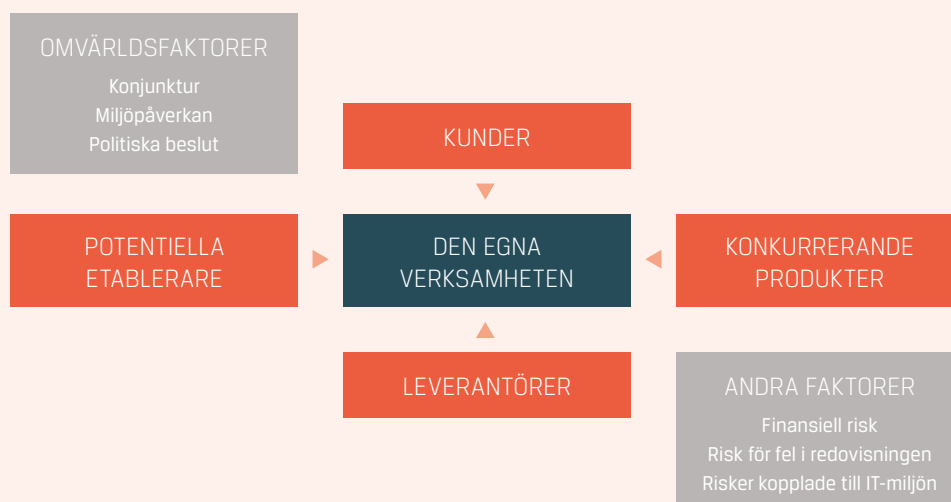
Någon särskild granskningsfunktion i form av internrevision finns inte inom Latourkoncernen. Diskussioner med företagets externa revisorer om revisionens inriktning bedöms tillsammans med de kontroller som utförs av koncernens ledning och befintliga kontrollfunktioner i de olika affärsområdena utgöra en godtagbar nivå.

Göteborg den 10 mars 2020

Styrelsen

Investment AB Latour (publ)

Analys av riskexponering



Latour genomför årligen en analys av bolagets och den samlade portföljens riskexponering. Varje affärsområde bedöms utifrån ett antal kritiska faktorer, vilket framgår av figuren.

Revisorns yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman Investment AB Latour (publ) org.nr 556026-3237

UPPDRAG OCH ANSVARFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2019 på sidorna 114–116 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

UTTALANDE

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Göteborg den 10 mars 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Styrelse



Stående från vänster: Mariana Burenstam Linder, Joakim Rosengren, Carl Douglas, Anders Böös och Eric Douglas.
Sittande från vänster: Olle Nordström, Lena Olving och Johan Hjertonsson.

Olle Nordström f 1958.

Styrelseordförande sedan 2016. Civilekonom.
Styrelseordförande i Besqab AB, Skirner AB och Skirner Förvaltning AB.
Styrelseledamot i Tilia Fastigheter AB och Teletec Connect Aktiebolag.
Aktier i Latour*: 800 000 A samt 1990 720 B (med familj och bolag)

Mariana Burenstam Linder f 1957.

Styrelseledamot sedan 2011. Civilekonom.
Egenföretagare/grundare ProactiveMedicine, Burenstam & Partners.
Styrelseledamot i BTS AB och Resurs AB.
Aktier i Latour*: 86 844 B

Anders Böös f 1964.

Styrelseledamot sedan 2005. Gymnasieekonom.
Styrelseordförande i Einride AB och Hantverksdata AB. Styrelseledamot i Securitas AB, Stronghold Invest AB och Newsec Property Asset Management.
Aktier i Latour*: 120 000 B (genom bolag)

Carl Douglas f 1965.

Styrelseledamot sedan 2008.
BA (Bachelor of Arts), D. Litt (h.c.) (Doctor of Letters).
Egen företagare. Vice ordförande i ASSA ABLOY AB och Securitas AB.
Aktier i Latour genom närstående bolag*: 39 740 000 A och 444 538 000 B

Eric Douglas f 1968.

Styrelseledamot sedan 2002.
Gymnasieekonom och tre års studier vid Lunds universitet i "Ekonomi för Entreprenörer".
Egen företagare sedan 1992. Styrelseordförande i Pod Investment AB och Sparbössan Fastigheter AB. Vice ordförande i AB Fagerhult.
Aktier i Latour*: 1 816 000 B
samt genom närstående bolag: 39 740 000 A och 444 538 000 B

Johan Hjertonsson f 1968.

Styrelseledamot sedan 2019. Civilekonom.
VD och koncernchef i Investment AB Latour.
Styrelseordförande i Nederman Holding AB.
Styrelseledamot i Sweco AB.
Aktier i Latour*: 160 000 köpoptioner som ger rätt att teckna 160 000 B-aktier.

Lena Olving f 1956.

Styrelseledamot sedan 2016. Civilingenjörsexamen i maskinteknik.
Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB, Munters AB, NXP Semiconductors NV, Stena Metall AB och ScandiNova Systems AB. Ledamot i Kungliga ingenjörsvetenskapsakademin.
Styrelseordförande i Kungliga operan AB och Academic Work Holding AB.
Aktier i Latour*: 2 500 B

Joakim Rosengren f 1960.

Styrelseledamot sedan 2019. Civilekonom.
VD och koncernchef i DeLaval International AB.
Styrelseledamot i DeLaval International AB, DeLaval Holding AB, DeLaval Hamra Gård AB, Stena Metall AB och Stena Recycling AB.
Aktier i Latour*: 0

Alla utom Johan Hjertonsson är oberoende till bolaget och bolagsledningen.
Alla utom Carl Douglas och Eric Douglas är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

* Ägandet avser utgången av 2019.

Vi på Latour



Stående från vänster: Ida Saalman, Bernarda Rupplic, Jonas Davidsson, Torbjörn Carlén, Johan Hjertonsson, Maria Asterholm, Angelica Pavlic och Charlotte Kyller.
Sittande från vänster: Gustav Samuelsson, Katarina Rautenberg, Fredrik Lycke och Anders Mörck.

PRECIS SOM LATOURS huvudägare är representerade i Latours styrelse är Latour i sin tur en närvarande huvudägare i sina samtliga investeringar. Effektiv ägarstyrning av de börsnoterade innehaven sker via egna representanter och ett nätverk av erfarna styrelserepresentanter.

TYDLIGT OCH DELEGERAT ANSVAR

De helägda bolagen drivs med ett tydligt och delegerat ansvar. Ledarskapet utgör en central roll i Latours ägarstyrning, och ett nära samarbete med ledningsgrupperna i de helägda bolagen är av stor betydelse. Latours företagskultur präglas av att det är en liten flexibel organisation med korta beslutsvägar. Moderbolaget består av tolv medarbetare och ambitionen är att det ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder stimulerande och utveck-

lande arbetsuppgifter. De huvudsakliga funktionerna i moderbolaget utgörs av företagsledning, förvaltning, ekonomi/finans och affärsutveckling. Koncernledningen har det övergripande ansvaret för förvaltning, affärsutveckling, ekonomistyrning och resultatuppföljning samt informationsfrågor.

GODA RELATIONER MED INTRESSENTER

Latour lägger stor vikt vid att ha goda relationer med representanter i företagets nätverk och andra intressentgrupper som har betydande inverkan på företaget på lång sikt. Målsättningen är bland annat att externa intressenter ska uppleva att företagets kommunikation med omvärlden är öppen och håller hög kvalitet samt att det är enkelt att komma i kontakt med Latour.

Koncernledning

Johan Hjertonsson f 1968
VD och koncernchef sedan 2019.
Civilekonom.
Aktier i Latour: 160 000 köpoptioner B som ger rätt att teckna 160 000 aktier.

Anders Mörck f 1963
CFO sedan 2008.
Civilekonom.
Aktier i Latour: 214 000 B och 113 000 köpoptioner B som ger rätt att teckna 137 000 B-aktier.

Revisorer

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Bo Karlsson f 1966.
Auktoriserad revisor, huvudansvarig.

Inger Kollberg f 1968.
Auktoriserad revisor.

Kvartalsuppgifter

(Mkr)	Helår	Kv 4	2019 Kv 3	Kv 2	Kv 1	Helår	Kv 4	2018 Kv 3	Kv 2	Kv 1
RESULTATRÄKNING										
Nettoomsättning	13 738	3 647	3 339	3 567	3 185	11 785	3 268	2 903	3 024	2 590
Kostnad för sålda varor	-8 301	-2 219	-2 041	-2 137	-1 904	-7 073	-1 984	-1 743	-1 802	-1 544
Bruttoresultat	5 437	1 428	1 298	1 430	1 281	4 712	1 284	1 160	1 222	1 046
Rörelsens kostnader m.m.	-3 618	-1 064	-855	-831	-868	-3 315	-899	-786	-851	-779
Rörelseresultat	1 819	364	443	599	413	1 397	385	374	371	267
Aktieförvaltningen totalt	3 965	1 029	350	1 209	1 377	1 280	321	473	106	380
Resultat före finansiella poster	5 784	1 393	793	1 808	1 790	2 677	706	847	477	647
Finansnetto	-59	-67	31	-24	1	-31	-12	-14	-14	9
Resultat efter finansiella poster	5 725	1 326	824	1 784	1 791	2 646	694	833	463	656
Skatter	-415	-79	-133	-113	-90	-322	-67	-90	-95	-70
Periodens resultat	5 310	1 247	691	1 671	1 701	2 324	627	743	368	586
NYCKELTAL										
Vinst per aktie, kr	8,33	1,98	1,08	2,61	2,66	3,66	1	1,16	0,58	0,92
Periodens kassaflöde	249	169	122	-1171	1129	67	73	22	25	-53
Justerad soliditet, %	86	86	87	88	87	86	86	87	87	88
Justerat eget kapital	71 398	71 398	65 229	66 481	62 720	52 395	52 395	58 490	56 880	54 105
Substansvärde	86 974	86 974	81 027	81 276	76 054	63 980	63 980	69 105	66 841	63 016
Substansvärde per aktie	136	136	127	127	119	100	100	108	105	99
Börskurs	153	153	130	137	125	112	112	111	97	95
OMSÄTTNING										
Caljan	113	113	-	-	-	-	-	-	-	-
Hultafors Group	2 896	866	693	689	648	2 407	716	618	596	477
Latour Industries	3 079	810	739	790	740	2 758	747	660	700	652
Nord-Lock Group	1 448	330	340	395	384	1 309	333	332	341	303
Swegon	5 986	1 473	1 505	1 639	1 370	5 137	1 421	1 248	1 347	1 121
	13 519	3 591	3 276	3 512	3 142	11 611	3 217	2 858	2 984	2 553
Övriga bolag och poster	219	56	63	55	43	174	51	45	40	37
	13 738	3 647	3 339	3 567	3 185	11 785	3 268	2 903	3 024	2 590
RÖRELSERESULTAT										
Caljan	20	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Hultafors Group	412	138	97	90	88	375	119	93	98	65
Latour Industries	257	60	74	67	56	191	55	57	48	31
Nord-Lock Group	411	71	94	124	121	397	89	106	108	94
Swegon	717	145	199	226	147	514	138	144	143	89
	1 817	434	464	507	412	1 477	401	399	397	279
Resultat köp/försäljning företag	29	-63	-15	108	-1	-38	-17	-10	-10	-1
Övriga bolag och poster	-27	-7	-6	-17	2	-42	1	-15	-16	-11
	1 819	364	443	598	413	1 397	385	374	371	267
RÖRELSEMARGINAL (%)										
Caljan	17,4	17,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Hultafors Group	14,2	15,9	13,9	13,3	13,6	15,6	16,6	15,1	13,6	13,6
Latour Industries	8,3	7,4	10,0	7,7	7,6	6,9	7,3	8,6	4,7	4,7
Nord-Lock Group	28,4	21,6	27,8	40,8	31,4	30,3	26,8	31,9	30,9	30,9
Swegon	12,0	9,9	13,2	10,7	10,7	10	9,7	11,5	8	8
	13,4	12,1	14,2	13,1	13,1	12,7	12,5	14	10,9	10,9

Tioårsöversikt

Mkr	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
MODERBOLAGET										
Låmnad utdelning	1 758 ¹⁾	1 598	1 437	1 277	1 077	957	877	796	957	491
Justerad soliditet ²⁾ (%)	57	76	100	100	99	95	95	96	96	100
KONCERNEN ³⁾										
Mottagna utdelningar	1 148	1 037	862	737	671	606	560	499	430	279
Avkastning på eget kapital (%)	22	11	14	21	28	15	13	13	18	6
Avkastning på totalt kapital (%)	17	9	13	17	22	13	12	12	17	6
Justerad soliditet ²⁾ (%)	85	86	88	91	89	85	88	86	84	85
Justerat eget kapital ²⁾	71 398	52 395	51 758	47 208	43 161	33 015	26 830	20 223	16 709	13 783
Nettoskulsättningsgrad ²⁾ (%)	11	9	8	3	5	11	7	8	7	2
Substansvärde ²⁾	86 974	63 980	60 521	55 500	50 572	39 859	33 799	25 726	22 653	20 536
DATA PER AKTIE ⁴⁾										
Vinst efter skatt ⁵⁾	8,33	3,66	4,37	5,75	6,45	2,94	2,33	2,12	3,53	1,34
Börskurs 31 december	153	112	101	86	78	51	43	31	27	31
Substansvärde per aktie ⁴⁾	136	100	95	87	79	63	53	41	36	39
Börskurs i procent av substansvärde ⁴⁾ (%)	113	112	106	98	98	81	81	77	75	79
Resultat per aktie före utspädning	8,33	3,66	4,37	5,75	6,45	2,94	2,33	2,12	3,53	1,34
Resultat per aktie efter full utspädning	8,31	3,64	4,36	5,73	6,43	2,93	2,32	2,11	3,53	1,34
Förvaltningskostnad i procent av de totala tillgångarnas marknadsvärde (%)	0,03	0,04	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,06	0,08	0,08
Kassaflöde från den löpande verksamheten per genomsnittligt antal aktier	2,8	1,7	1,5	1,3	1,2	0,8	1,0	1,4	0,7	0,9
Eget kapital ⁵⁾	41	34	32	30	25	21	18	17	17	24
Låmnad utdelning	2,75 ⁶⁾	2,50	2,25	2,00	1,69	1,50	1,38	5,00	1,50	0,94
Direktavkastning (%)	1,8 ⁷⁾	2,2	2,2	2,3	2,2	2,9	3,2	4	5,6	3
P/E-tal	18	31	23	15	12	17	18	15	8	23
Antal utestående aktier (tusental)	639 283	639 117	638 848	638 544	638 232	637 972	637 512	637 052	638 000	524 000
Genomsnittligt antal utestående aktier	639 214	638 005	638 720	638 416	638 124	637 780	637 428	637 684	579 592	524 000
Genomsnittligt antal utestående aktier efter full utspädning	641 358	641 230	640 983	640 792	640 716	640 484	639 948	639 692	580 896	524 692
Återköpta egna aktier (tusental)	558	723	992	1 292	1 612	1 868	2 328	2 788	1 840	1 840
Genomsnittligt antal återköpta aktier	626	835	1 142	1 452	1 716	2 060	2 520	2 156	1 840	1 840

¹⁾ Föreslagen utdelning beräknad på antal utestående aktier 2020-02-14.

²⁾ Inklusive övervärden i intresseföretagen.

³⁾ Beräknat på genomsnittligt antal utestående aktier.

⁴⁾ Beräknat på genomsnittet av det värderingsintervall som började tillämpas 2006.

⁵⁾ Beräknat på antal utestående aktier på balansdagen.

⁶⁾ Föreslagen utdelning.

⁷⁾ Beräknat på föreslagen utdelning.

⁸⁾ Jämförelseår omräknade med hänsyn till den split 4:1 som genomfördes i juni 2017.

Aktieägarinformation

Årsstämma

TID OCH PLATS

Årsstämma hålls måndagen den 11 maj 2020 kl 17.00 på Radisson Blu Scandinavia Hotel, Södra Hamngatan 59, Göteborg.

DELTAGANDE

Aktieägare som vill delta i årsstämman ska dels vara registrerad i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast tisdagen den 5 maj 2020, dels anmäla sig till bolaget senast tisdagen den 5 maj 2020 kl 15.00.

ANMÄLAN

Anmälan ska ske via telefon 031-89 17 90 eller skriftligen till Investment AB Latour (publ), Box 336, 401 25 Göteborg, eller via hemsidan latour.se.

FÖRVALTARREGISTRERADE AKTIER

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få rätt att delta i förhandlingarna vid stämman i god tid före tisdagen den 5 maj 2020 genom förvaltares försorg tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn.

UTDELNING

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning med 2,75 kr per aktie. Som avstämningsdag föreslås onsdagen den 13 maj 2020. Om stämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB måndagen den 18 maj 2020 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken.

INFORMATIONSTILLFÄLLEN

28 april 2020	Delårsrapport per 2020-03-31
11 maj 2020	Årsstämma
20 augusti 2020	Delårsrapport per 2020-06-30
5 november 2020	Delårsrapport per 2020-09-30
Februari 2021	Bokslutskommuniké för 2020
Mars 2021	Årsredovisning 2020

Prenumeration av elektroniskt distribuerade delårsrapporter, bokslutsrapporter och pressmeddelanden kan göras genom registrering på latour.se. Beställning och prenumeration av tryckt årsredovisning kan göras genom registrering på latour.se, per telefon 031-89 17 90, via info@latour.se eller brev till Investment AB Latour (publ), Box 336, 401 25 Göteborg.

LATOUR ÅRSREDOVISNING 2019

Produktion

Rubrik, rubrik.se

Foto

Fotograf: Anna-Lena Lundqvist, annalenalundqvist.com
Stockfoto: Shutterstock.com, Unsplash.com

Text

Skribent: Per Åkerberg, Solberg
Korrektur: Pernilla Lindquist, Rubrik
Engelsk översättning: Semantix, semantix.se

Tryck

Exakta, exakta.se

Papper

Omslag: Arctic Paper - Munken Kristall 300 g
Inlaga: Arctic Paper - Munken Kristall 150 g



EU Ecolabel
SE/011/05



Trycksak
3041 0417



PEFC_05-03-99



FSC-C074304

Latour är ett blandat investmentbolag som investerar långsiktigt i sunda företag med egna produkter som möter växande internationell efterfrågan. Verksamheten bedrivs i huvudsak i två grenar, en helägd industrirörelse samt en portfölj av nio börsnoterade innehav där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna.



Investment AB Latour (publ)

Org. nr. 556026-3237

J A Wettergrens gata 7, Box 336, SE-401 25 Göteborg

Tel +46 31 89 17 90

info@latour.se, www.latour.se